

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A sörkirályok.

Budapest, június 7.

(sz.) Méltóztatnak ösmerni, ugyebár, a vidám Bacchusnak, a klasszikus vén korhelynek germán testvérét, a derék Gambri-nust? Valamivel későbbben született, mint a bátyja s ezért úgy járt, mint a dinasztiai ifjabb sarjadékal rendszerint: a bátyja lett az Isten, ő csak királyságig vitte. Hanem azért nagyon jókedvű, szimpatikus bácsi ő is. Hiszen tetszik ismerni a képeit, amelyek ott lógnak minden sörös-korcsma söntésén. Pot-rohos, nevető figurája közkedveltségnek ör- vend a sörivők között, akik kor-, rang-, val-lás, és nemzetiégi különbség nélkül örömetst hódoló alattvalói a népszerű sörkirálynak.

A magyar sörkirályok, akikről jelen so-rainkban szó leszen, nem valók a Gambri-nus jeles nemzetségből. Ezek az urak éppen nem hasonlatosak amaz ismert képes ábrázolathoz. Prózái osztalékvadászok ők; lelkük keserűbb a sörüknél, kedélyük szárazabb, mint egy soha sört nem látott vege-tariánus-torok. És hogy ezek a száraz és ke-serű urak most beszélgetnek magukról, biz-tosra veheti mindenki, hogy ennek az oka semmiképp sem kedves és kellemes. Amint-hogy valósággal nem az. És bizvást elhiheti mindenki, hogy nekünk sem kedves, sem kellemes dolog róluk beszélnünk. Csakhogy kell. Mert nem lehet szó nélkül hagyunk azt a vakmerő és visszataszító merényletet, amelyet a magyar sörkirályok, a budapesti nagy sörfőzők fognak a magyar fogyasztó-közönség ellen.

A budapesti nagy sörfőzők, miután egy-szer már közös megegyezéssel fölemelték a sör árát, most szép csöndben újra szervez-kednek és kartelt szándékoznak kötni — vagy tán már meg is kötötték — gyártmányuk megdrágítására. A vendéglősök között való-

ságos pánik ütött ki erre a hirre s ter-mészetesen erősen tiltakoznak és védekezni próbálnak. Ami helyes és jogos dolog. Am ez nem elég. A legújabb kartel nem csupán két iparágban, nem csupán egy pár nagytermelőnek és egy csomó nagyfogyasztónak a dolga. Ez a kartel szociális és gazdasági vonatko-zásainál fogva egyetemes érdeklődésre tarthat számot.

Nem akarunk most általánosságban a kartelek ellen mennyörögni, bár egyáltalán nem vádolhatjuk magunkat az ilyen szövete-kezesek irányában való rokonérzéssel. De intranzigensek sem vagyunk. A kartelek so-kasága általában csapás a fogyasztóközön-ségre s legkivált a vékonypénzü közönségre, amelynek gyakran a mindennapi szükségletét drágítja meg. Am hajlandók vagyunk egy kis koncesszióra; hajlandók vagyunk elismerni, hogy kivált a mi iparunk sajátságos helyzetében bizonyos fajta karteleknek van legalább is ak-kora jogosultsága, amekkora a veszedelme. Egyes iparágak például, amelyek az osztrák ver-seny megsemmisítő erejével folytatnak remény-telen élethalál-harcot, kénytelenek a biztos pusztulás elől a kartelbe menekülni, megegyezést kötvén a hatalmas versenytársal. Az ilyen karteleket, kivált ha nem az áremelés, hanem a termelés kontingentálása a tartalmuk, el kell tünnünk, ha magyar ipart akarunk fej-leszteni. Csakhogy a sörkartel nem ilyen kar-tel. Célja nem az önvédelem, hanem a hará-csolás; rugója nem az öfenntartás ösztöne, hanem a kapzsiság telhetetlensége. A söri-rályok keveslik a civillistájukat. Ez az egész.

Mert ne próbálják külön merényletüket a sörpar sanyaru helyzetével mentegezni. A sörgyártás helyzete csakugyan rosszabbodott az utóbbi években. Mióta a filloxyavert szől-őkben újra szüretelnek s olcsóbb lett a bor, ter-mészetesen csökkent a sörfogyasztás; ez igaz. És az is igaz, hogy az új söradó sem tette nye-

reségesebbé a sörfőzők üzletét. A sörgyártás hét kövér esztendeje elmúlt, de azért nem következett reá a hét sovány esztendő. Leg-alább a budapesti nagy sörgyárakra nem. Érzékeny embereknek, akik hamar hajlandók megnyitni könnyeik csatornáit, olvasván a sörfőzők szomorú panaszeit, bizonyára meg-esik a szívök és lelki szemük elé készek oda-képzelné az ösztövérfőzőt, aki vizen és kenyéren él, mert mások bort isznak, ő pe-dig nyuzza a finánc. Pedig a dolog koránt-sem olyan tragikus. Azt például igazán nem kívánhatják a tisztelt sörfejedelmek, hogy az ő kedvéért újabb filloxyaveszedelem sza-kadjon a magyar bortermeles nyakába; hogy a Hegyalja újra elpusztuljon Dré-herék dividendái miatt, vagy hogy a Ba-dacsonyot államköltségen kipusztítsák a Hag-genmacherék szép szemeiért. Ami pedig a söradót illeti, ez Ausztriában sem kisebb, mint nálunk és az osztrák sör mégsem olyan drága, mint a budapesti sör most, nem is szólva arról, hogy milyen drága lesz ezután.

Egyáltalán nálunk van a legdrágább sör az összes sörtermelő országokban. A magyar sörrel ezen a téren csak a francia árpalé vetekszik. Ki hiszi, hogy ez az aránylag drága ital olyan kevésbé nyereséges, hogy okvet-lenül föl kell szöktetni az árát, ha a sör-gyárosok nem akarnak éhen veszni? Nem, erről bizony nincs szó, csak arról, hogy a mi keserű és kapzsi sörkirályaink harminc-har-mincöt százalékos haszonnal kisebbel nem akarják beérni, inkább megfosztják az egyet-len, félig-meddig olcsó üdítő italától a kevésbé vagyonos közönséget.

És most itt vagyunk ennek a kartelhis-tóriának a gazdasági és szociális vonatko-zásainál. Hogy a sör drága és még drágább lesz, az nemcsak egy sereg korcsmáros baját jelenti, hanem jelenti azt, hogy miután már borra csak a nagyobb jövedelmű embe-

TÁRCA

A keszthelyi szobor.

— Festetics György. —

A magyar föld volt az ideálod.
Azt akartad, hogy gazdag legyen!
Hogy fakadjon dús kalász a rónán,
Es tüzes bor napsütött hegyen!

Ámde vágyad a magasban is járt!
Azt akartad, hogy a föld nyomán
A tudás is szökkenjen kalászba.
Hogy viruljon: izlés, tudomány!

Nagy költőknek hí barátja voltál!
A mi szépet a föld keble ad:
Koszorúba fontad a virágot,
S hódolattal adtad nekik át!

Iskolában száz év nemzedéke
Lett bölcsőbb. Ó áldott hatás!
De a legjobb tanító te voltál,
Mert példád a legszebb oktatás!

Forrjon egygyé, úgy, amint akartad:
Fenkölt elme, dolgos férfi-kar!
Föld és lélek legyen itt örökké
Gazdag, művelt és igaz magyar!

1902. június 7.

Ábrányi Emília.

ÚJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Írta: JÓKAI MÓR.

Egyéből is gondoskodott Tihamér Natália mulattatására.

Falujának népe híres volt a szép leányairól. Tihamér megbizta Lyubissza asszonyságot, hogy szegődtesse a falusi szép leányok közül tizen-kettőt, akik párjával, felváltva feljárjanak Natá-liát kiszolgálni, szórakoztatni. Ezek a leányok tudtak dalolni, táncolni, tamburázni, mesét mon-dani, tréfákat csinálni, naphosszant elmulatták az urnót, aké részt vett a vigadozásaikban. Ő zongorázott, azok meg táncoltak, daloltak. Zen-gett a kastély a vidám kacagástól. Vasárnap összejött mind a tizenkét lány, s akkor nagy emmaus volt a kastélyban; pénteken ellenben egy sem jött fel: ez bőjt napja volt, amit Natália szigorúan megtartott, nemcsak étel dolgában, de minden szokásában, aznap még a zongora is zárva volt. A konyhán külön főttek olajjal Natá-lia és a házikáplán szómára.

Hát ez jó lakoma lett volna Tihamér és az ő uri vendége számára is, akik e napra össze-gyűltek a kastélyban, az olajos bab éppen Buddha rendeletéhez illik. De érteni kell a dolgot. A péntek nap éppen a Buddha urnapja. Ugyanaz, ami a zsidóknak a szabbath, a keresztyéneknek a vasárnap. Ezen a napon tartják a nagy pró-

bájukat, amelyen a Sátán csábítja a Buddha-hívőket mindenféle gyönyörűségekkel, többek kö-zött eledelkek is: amiknek ellentálni a virtus. Ezért nem ebédelhet ezen a napon Tihamér a feleségével.

Nehéz elhinni a dolgot. De hát így mondták. Pénteki napon tehát nagy esend volt a kas-télyban. A háziur és vendégei, kik e napra fel-gyülekeztek, mind a Buddha-templomba szálltak meg, melytől távol tartatott minden női ruhát viselő teremtés. Onnan csak szombatban reggel kerültek elő. — Szörnyű nagy ünnep lehet a Buddha napja!

Natália paraszt-leányokkal való mulatozás közben kedvet kapott a népköltészethez. S kiváló tehetsége volt hozzá. Maga csinálta a verset és a dallamot hozzá, azzal a sugallattal, amit a virá-gos mező, a méhek dögöngéje, a pacsiúrt zengése áraszt, amit a holdvilágos éj, a futócsillag álmodtat s ezeket betanítá a maga paraszt-leányainak.

Ez időben hangzott végig az országon egy közkedveltségű dal: a „Luiza-csárdás,” mely minden kávéházban, vendéglőben meghódította a közönséget, bálokban reggelig táncoltak rajta. Dallama oly buja, oly érzéki, hogy egy magyar költő (Vajda János) nyilvánosan felszólalt ellene, mint erkölcsrontó nóta ellen.

Natália ehhez a dalhoz költött verset, amely-ben a szöveg megfelelt a melódiának. Ezt betanítá a kedvenc parasztleányának, Helenkának. Helenka volt a falusi szemérmesség mintaképe.

reknek telik, ezután majd sört is csak a módosabbak ihatnak; a szegény ember pedig igyék vizet, vagy — pálinkát. Azt jelenti, hogy a szegény népet, a nehéz munkában verejtékező erőszakkal kergeti az alkoholizmus torkába a sörkirályok brutális falánksága. Egy fejezete ez a szociálpolitikának. Tessék szóbaállani annak, akit érdekel s akinek van lelke hozzá, egy-egy értelmes munkással, majd megmondja az, hogy mit tesz, ha az elernyedt, kimerült, hőségstől cserepes ajku gyári munkásnak nem lehet szomját egy korty sörrel oltania. Helyette megteszi eleinte egy korty pálinka, aztán több korty és mindig több...

Ausztriában is, Németországban is a nép itala a sör. Tápláléka a munkásnak, nem szórakozó eszköze. Nálunk immár drága luxus-cikk. Tessék megkérdezni — nem bánjuk, ha félni tetszik a komorzavú munkásoktól — tessék megkérdezni a gyárosokat: mennyivel olcsóbb, mennyivel jobb munkaerőt kaphatnának, ha olcsóbb volna a sör?

Ne vádoljon hát bennünket senki azzal, hogy nem tudunk lelkesedni a magyar ipar ügyéért, nem érezzük át iparunk nehéz sorsát. Ezeket a hasabokot elégszer bebizonyítottuk, hogy hűséges szószólói vagyunk a nemzeti munka, a nemzeti erőgyarapodás minden tényezőjének. De itt most egy iparág, nem is egy egész iparág, hanem csak egy pár teheteetlen gyáros áll szemben nemcsak a magyar fogyasztóközönséggel, hanem az összes többi iparággal is. Az olcsó sör olcsó munkaerőt jelent, a drága sör csak nagyobb dividendát egy sereg potrohos részvényesnek. Azt hisszük, nem lehet kétséges, melyik a nagyobb és jogosabb érdek? Ennek a nagyobb és jogosabb érdeknek nevében tiltakozunk a sörkartel erkölcsstelen és oktalan merénylete ellen. Az a többi kartel lehet veszedelmes, lehet káros, de ez a legujabb egyenesen utálatos.

BELFÖLD.

Szél Kálmán Bécsben. Szél Kálmán ma Rá-tóra ment, ahonnan Esterházy Alajos hercegnek, a magyar testőrség új kapitányának eskütétele alkalmából Bécsbe utazik. A magyar testőrség kapitányának, mint magyar zászlósurnak eskütétele hagyományos ünnepélyességgel, két zászlósúr segédlete mellett megy végbe; az eskümitát gróf Széchenyi Gyula ő felsége személye körüli miniszter olvassa.

El nem danolta volna ezt a szerelemtől illatozó nótát egy világerő mások előtt, egyedül az ur-asszonyának; de ekkor is a szeme elé tartá a tenyerét.

Igy terjedt szépen, idilli módon, a Buddhavallás Lipováról. Belekerültek abba a kuruc magyarok, a gubics- és makkvászáró eredeti fickók, a Ludlamlarlang hősei, akik minden csütörtökön eljöttek — a másnapi szertartásra és még sokan mások, távol és közel vidékről.

De hogy nem tűnt fel ez a mozgalom, egy új vallás keletkezése a hatóságnak, holott itt volt a rendőrségnek az állomása?

Hát a Buddha-hívek igen csendesen viselték magukat. Legelőször is az adójukat pontosan befizették, kocsmába nem jártak, amióta a Buddha-templomban ingyen-kávéval traktálták őket, a verekedések lekerültek a napirendről. Sőt inkább nagyon üdvösnék találtatott ez az új hitvallás. Bárcsak mindenütt bevénnek.

De még fogasabb kérdés az, hogy miképpen hunyhathott szemet keresztényen hiveinek ázsiai hitre áttérítése fölött a pap? Hisz ez már köztudomás volt. És tisztelendő Sylvatoris uram buggó lutheránus volt. És aztán a papbér, a stóla-kérdés is életbevágó dolog.

Hát legelőbb is a stólat és a papbért a buddhisták is pontosan megfizették.

Szél Kálmán miniszterelnök a jövő hét elején tér vissza Budapestre.

A miniszterelnök bécsi tartózkodásáról a következő telefonozza tudósítónk:

Bécs, június 7.

Szél Kálmán miniszterelnök hétón tanácsko-ni fog Koeber miniszterelnökkel a függőben levő kereskedelempolitikai kérdésekről. E hónap 30-ikán telik a kereskedelmi szerződéses lemondásának határideje, azonban a két kormány szándékáról e részben még nem történt autentikus nyilatkozat; valószínű, hogy a hét-öt tanácskozás során ez a kérdés is szóba fog kerülni.

Az osztrák delegáció.

Budapest, június 7.

Rövid megszakítással ma egész nap ülésezett az osztrák delegáció és letárgyalta a közös hadügyi és a közös pénzügyi költségvetést. Miután a közös hadügyminiszter részletesen válaszolt a vita során felmerült összes megjegyzésekre, a határozati javaslatok felett szavaztak; ezeknek az osztrák nagy többséggel, 35 szóval 17 ellen elfogadták azt az indítványt, amely a hirtavas és a kikötés bíntetésének előírását sürgette. Jellemző, hogy a javaslat ellen szavazott mind egy szálig a katolikus centrum, továbbá az alkotmányhi nagybirtokosok és az urakháza tagjai.

Hosszabb vita fejlődött ki a harmincyole milliónyi tétel körül is, majd a közös hadügyminiszter reflektált a katonai szolgálat megkönyvitésére, az utolsó fegyvergyakorlat elengedése és a katonai börtönöknek polgári személyek által való látogatása tárgyában felhozottakra; ezzel kapcsolatosan röviden nyilatkozott Mattasich-Keglevich esetéről, majd az interpellációra válaszolva, tüzetesen beszélt a möllersdorfi rab ügyéről; hangsúlyozta, hogy a per a törvény szigorú betartásával, minden betelől mentes, tisztelretmentő bírák előtt ment végbe és nincs ok a revízióra.

A közös pénzügyminiszter üzemeltetésének tárgyalása során Kállay nyilatkozott a közös aktívák kérdéséről, végül az interpellációkat intézték el.

Hétfőn a haditengerészet költségvetése lesz napirenden.

Az osztrák delegáció ülése június 7én.

— Kezdete d. e. 10 órákor. —

Elnök: Dr. Baerenreither József.

A közös kormány részéről jelen vannak: Báró Kriegerhammer Ödön hadügyminiszter, báró Spaun, a tengerészeti osztály vezetője, gróf Goluchowski Ageron külügyminiszter és Kállay Béni közös pénzügyminiszter.

(A hadügyi költségvetés.)

Báró Kriegerhammer Ödön hadügyminiszter: Luksch amaz állítása, hogy az élelmezési tisztek saját kényelmük szempontjából a nagykereskedők és nagyiparosokak részétől előnyben, feltétlenül gyanúsítás. Ezt annyi tisztességes s feddhetetlen jellemű

Azután az állapot megértésére vissza kell térnünk valami más esztendő előtti időre.

Említettük már valahol, hogy Lipova híres arról, hogy rendkívül sok szép leány van benne.

(Folytatása következik.)

Dódika meg a másik.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Szántó Kálmán.

I.

Akkoriban, mikor a történetem kezdődik, még jártak az emberek börcézni s olyanok is, akiknek oda semmi közük nem volt, nagy lelki nyugalommal s pörtyök be, vagy fizették ki a sok ezer forintot különbözőzeteket. Már amíg volt miből. A főszerkesztő urnak is fizetőnapja volt ma s egyszerre vagy huszezer forinttal tudta magát szegényebbnek. Birta szépen, de azért ilyen napokon a szokottnál is érzékenyebbek voltak az idegei. S tán ezért volt, hogy a szőnyeges, párnás, duplaajtós szobájában úgy izgatta a szagot, rekedt, kitartó köhögés, mely a falon áthatott. Járn próbált, hogy a cipője cseregése elnyomja, a legtavolabbi zugba húzódtott, hogy onnan tán kevésbé hallhassa azt a rettenetes köhögést, melyből, mint mondani szokták, a halál kuttyaja ugatott ki. Végre is becsöngette a szolgát, hogy hívja be azt a köhögős urat. Behívta.

férjü érdekében visszautasítja. Mindazonáltal a leg-szigorubbán ellenőrizni a dolgát s ahol a legeszkélyebb visszáesést tapasztalja, a megtorlásról gondoskodni fog. A katonai kintősré a piaci árak szerint csak öli bevásárlásait s ennek alapján határozza meg az élelmezési költségeket.

Az aratási idő tartamára való szabadságolásoknak nem volt meg a kellő eredménye. Sőt akárhany község kérvényt intézett az ügyben s azt óhajtja, hogy a szabadságolásokat saúntessék be. Különben is a statisztika azt bizonyítja, hogy a szabadságoltak 70 százaléka mezel munkás volt de ezek közül csak azok dolgoztak igazán, akik saját földjeiket művelték. Ami a katonaság testi fenytését, a bilincsbeverést és a kikötést illeti a hadügyminiszter úgy véli, hogy mitűn ez a legénység egészségi állapotára az enyhe alkalmazás miatt káros betelőlással nincs, — a bíntetések előlrése felesleges. A katonai bíntető eljárás reformja csak törvényhozási uton valósítható meg. Részletesen válaszolt a hadügyminiszter Abrahamowicz és Katan delegátusoknak a katonai menések és lóvásárlások ügyében tett kérdéseire. A konzervgyárakat 1911-ben a hadügyi kormány saját üzemébe veszi. Ez már azért is üdvös, mert háboru esetén a hadügyi kormány a népfelkelést alkalmazhatja a gyárakban, míg ha magánöcégek tulajdonában maradnak a konzervgyárak, a cégek munkások hiányában nem eszközölhetik a megrendelt szállításokat. Wassilko báró a lovassági hadapródiskolákban levő alapítványi helyekről szól s főleg azt kifogásolta, hogy e helyeket nem töltik be. A hadapródiskolákban nincsen üres alapítványi hely s minden növendéknek tandíjat kell fizetnie. A lovassági hadapródiskolában ez időszent 180 növendéknek van helye s ebből 163 hely van betöltve. Az sem való, hogy a katonai iskolákban nem történnek a valóságossággal s a növendéket nem nevelik valóságos szellemben. A miniszter utal a tanterv 20-ik szakaszára, mely így szól: „A nem katolikus valóságos növendékeknek is alkalmat kell adni arra, hogy valóságos gyakorlatukat szabadon iolyathassák”.

A vita folyamán a párbajmániáról is sok szó hangzott. A miniszter kijelenti, hogy ő sem nagy híve a párbaj intézményének. Ez 1901. november 12-ikén kelt rendelethe is bizonyítja, melyet az újságok teljesen félremagyaráztak, de melynek tulajdonképpen célja az volt, hogy a párbajok számát lehetőleg csökkentse. Mayer delegátus a kvártélyvázások iolytan teljesítendő kárterítések ügyét érintette. A kárterítést ez esetben törvényes intézkedések szabályozzák...

Mayer: Ósdi intézkedések!

Kriegerhammer báró közös hadügyminiszter: ... s ez intézkedések megváltoztatása nem a hadügyi kormány kötelessége. Az előfogatatszolgálat teljesítése dolgában különben új törvényjavaslat készül. Végül az erodek nyelvére szól a miniszter és körülmenyosen válaszol a delegátusok kérdéseire és panaszaira. Ami a hadapródiskolák növendékeit illeti, e tekintetben csakugyan nem lehet panasz, mert a hivatalos jegyzetekből kitűnik, hogy a 3-ik és 4-ik évrőnt 1718 növendéke közül 480 beszél csehül. A növendékeket a magyar, cseh és lengyel nyelvre is tanítják és előmeneteikről a vizsgálatokon tanúságot tesznek. A nemzetiségek nyelvének tanításánál a Berlitz-rendszert használják eredményesen. Az ezred nyelvének kultiválásához szó sem fér, ezt a katonák is nagyon jól tudják, mert tisztelik rendszerint az ezred nyelvében beszélnék velük. Sok szó esett a brutálisokról s lépten-nyomon hangoztatták, hogy a legénységgel sok helyütt rosszul bántak. Meglehet, hogy némely esetben történtek visszaélések, de a rémhírek leg-

Hosszu hajú, bársonykabátos, beesett arcu fiatalember volt, aki reggel két óra felé még művészeti és bölcséleti problémákat szokott vizsgálni-szó mellett rendkívül mérész felfogással fejtegetni valamelyik dohos kávéház márványasztalánál. S ha már hajnal felé ágyba kerül, egy pár órát elköbhög még, míg lábzan égő homlokára nehéz, ideges álom borul. Nyerő napjain a főszerkesztő urban van annyi gavallérság, hogy az ilyen szánalmas alakok látára a zsebébe nyul egy nagyobb fajta bankóért s azt mondja: — Hallja-e, fogja ezt a pénzt s menjen vele Taorminába vagy Alexandriába, vagy akárhova az isten csodájába, csak ne közhöjjon nekem a fülembel! — Ha aztán megöl a fiatal ember s felesztendő mulva hazakerül egészségesen, holtig hűséges kuttyája marad a főszerkesztő urnak, akinek az életét köszönheti.

Vesztes napokon azonban a főszerkesztő ur erszenyében se igen hánykolódnak a nagy bankók s ilyenkor igen kegyetlen egyszerűséggel kiteszi a szűrt az olyan alkalmatlan ipőnek, aki maholnap könyörgelenül a nyakára halhat. A soron levő Kázmér Ferencet azonban véletlenül személyesen is ősmerte. Kitűnő rendőri riportot csinált s a mellett igen csinos dalokat írt. Százaz nyakáról mint valami jellepés kötéll lógott le s fekete nyakkendő s beesett oróival olyan szánalmas volt, hogy igazán nem lehetett volna csak úgy kihajítani.

A főszerkesztő ur végignézett rajta s elibe állott.

— Hallja, édes barátom, nincsen magának

UJ IDŐK.

Herczeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyvedvő 4 korona. Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapest, Andrássy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

nagyobb része — mint a miniszter több ízben meggyőződött — valótlan. A legénység ellátása teljesen kielégítő s e tekintetben nem történtek mulasztások. (Helyeslés.)

Báró Walterskiróhen előadó felel a vitában felhozottakra. A szolgálati évek leszállítására nézve kijelenti, hogy az oszakis a véderőtörvény módosításával volna elérhető. A hadügyminiszter azonban eddig is megiet annyit, hogy a jól kiképzett legénység egy részét szabadságra. Arra nézve, hogy az utolsó leggyvergyakorlat fölöttesség, aggrályát fejezi ki, hogy e kivánság teljesítése után ismét az utolsó gyakorlat törlesztést kérnek s így lassankint nem maradna egy gyakorlat sem. Heroldnak megjegyzi, hogy helyes az a kivánság, hogy a tisztek teljesen beszédjék az ezredék nyelvét.

Dobernigg határozati javaslatot nyújt be, amely szerint utasítják a hadügyi kormányt, hogy a kisiparosokat nagyobb mértékben részesítse a hadügyi szállításoknál.

A határozati javaslatot elfogadják.
Dr. Conot határozati javaslatot nyújt be a katonai szigorú büntetések eltörlésére vonatkozólag.

A határozati javaslatot 35 szavazattal 17 ellenében elfogadják. (Zajos helyeslés és taps.)

Kleewein és társai utasítatni kérik a hadügyminisztert, hogy a labóri győgszerárakra vonatkozó reformot mihamarabb betervezze.

A határozati javaslatot elvetik.
Popowski előadó előadására ajánlja a rendkívüli szükségletek tételét.

Kleewein az új gény beszerzésére vonatkozólag teszi meg kifogásait, különösen a tekintetben, hogy a 38 millió költségek közül a kisipart nagyon kis mértékben részesítetik.

Milanios nem szivesen fogadja el a 38 millió póthitelt, de megieszi azt, tudatában a véderő fejlesztése szükségességének. A tétel ellenzött figyelmesteti az 1866-ki eseményekre, amiód azért verték meg az osztrák hadsereget, mert fegyverek dolgában nagy hátrányban volt a poroszokkal szemben.

Stein azt tartja, hogy az osztrák-magyar hadsereget nemzetiségi villongások gyöngítik. Követeli a katonai bíráskodás nyilvánosságát. Korruptió is van a hadseregnél s még ennél is nagyobb baj, hogy emberietlenül bántanak a legénységgel. Csak nemrégiben történt meg, hogy rövid idő alatt egy századnál 4 közlegény követelt el öngyilkosságot. A tételt nem fogadja el.

Gross nem fogadja el a költségvetést, mert a hadügyminiszter követelése elviselhetetlenek.

Mayer nem fogadja el a tételt, mert a kért összegek túl magasak. Hajlandó volna ugyan áldozni a véderő érdekében, de csak arányban a lakosság anyagi erejével. Már csak azért sem szavazza meg a költségvetést, mert nem lehet bizalommal oly hadügyi kormányt iránt, amely egy ártatlan embert, Keglevics-Mattiasichot a börtönből hagy színylődni.

Gróf Schönborn arra kéri a hadügyminisztert, hogy egyes panaszokat ne vegyen figyelembe akkor, amiód a többség bizalommal van iránta. Részletesen kifejti, hogy mily szüksége van a véderőnek a kért összegre, amelyeket megszavaz.

Gróf Stürgkh nem érzi magát meggyőződtnak a felhozott ellenargumentumok által a rendkívüli kiadások szükségletességéről. Sőt ezt is csak egy fokának tartja ama tejlődésnek, amelynek haladását évekig konstatahatjuk. Híve a közös intézményeknek, tehát a közúshadseregnek is. Hajlandó ezért minden áldozatot meghozni. Mert egyrészt a monarchia erejét

a közúshadsereg teszi, másrészt azonban helytelen dolog is volna egy 34 éves intézményben most rést ütni. Ellögadja a tételt. (Zajos helyeslés.)

Pergőt nem hajlandó elvállalni a felelősséget azért, hogy a tétel mellőzésével a hadsereg érdekeit károsodjanak s ezért elfogadja a tételt.

Javoraki utal arra, hogy Ausztria összes népei rajongással viseltetnek uralkodójuk iránt (Altalanos éljenés) s ebből a szempontból kiindulva, meg kell adni minden módot, mely az uralkodóhoz erős fenállást biztosítja. A tételt elfogadja.

Báró Krieghammer: Első sorban Kleewein szavaira reflektál, aki a szolgálati kötelezettség könnyítését követelte. A szolgálati könnyítését csak akkor lehet eszközölni, ha az ujonc-lészmót nagyobbítják. Ami az utolsó fegyvergyakorlat elengedését illeti, a közös hadügyminiszter nem intézkedhetik, mert az a legénység, amelyről ennél a kérdésnél szó van, már a honvédelmi miniszterek hatás-körébe tartozik. Azt sem tartaná helyesnek, ha az ujoncozás eredményeinek statisztikáját nyilvánosságra kellene hozni, mert ebből a hadsereg létszámát a külföldi államok pontosan meg tudhatnák. A katonai fogházaknak polgárok által való látogatása kérdésében megjegyzi, hogy a katonai foglyokat az 1877-ben hozott börtön-szabályzat értelmében a börtönparancsnok engedelmével mindenki meglátogathatja. Azok a rémes történetek, melyeket a katonai börtönökről terjesztnek, egytől egyig valótlanok.

Ami a *Mattiasich-Keglevich-ügyet* illeti, egyelőre, amíg az interpellációkra kerül a sor, csak annyit jegyez meg, hogy ez a pár három fórumon nem már keresztült s ezek egyike sem talált okot a revizóra. Az a körülmény, hogy *Polomy Géza* ügyvédnek nem adták ki a porre vonatkozó okiratokat és tárgyalási jegyzőkönyveket, nem képez jogszelmelet. Egyáltalán nem érti, hogy ez a pár, melyet pedig tiszteltreméltó bírák három fórum előtt intéztek el, miért kellett olyan nagy bizalmatlanságot.

Reflektál ezután Gross szavaira, aki avval vádolta őt, hogy iparkodik aláinni a delegáció tekintélyét s kijelentti, hogy minden törekvése éppen az ellenkezőjé annak, amit Gross állít. Ami az ujonclétszám tölemlését illeti, kifejezi, hogy soha sem gondolt arra, hogy a lényeges szolgálata megállapított létszámot a két törvényhozás elkerülésétől fölértelmezi. E részben törvényhozási intézkedésre volna szükség.

Gross: De ez nem történetik meg idejekorán, öszgi!

Krieghammer: Remélem, hogy a törvényhozások addig meghozzák a törvényt, ha azonban nem volna ugy, akkor nem lehet a lényeges szolgálathoz visszatérni a legénységet, a létszámot föltü.

Gross: Ha így van, akkor belenyugszom.

Krieghammer: Ismétli, hogy már egyszer határozottan kijelentette, hogy az 1868-iki törvény e részben nem alkalmazható. Majd arra a vádra tér át, hogy a lakosság elkeseredéssel van eltele a hadsereg irányában; a legatározottabban állítja, hogy sehol a világon nincs olyan benső viszony a polgárság és katonaság közt, mint Ausztriában és Magyarországon. Ez erős meggyőződése. Végül *Kajtanak* válaszul hangsúlyozza, hogy nagyon természetes volna, ha a tisztek nem fogadna el olyan meghívásokat bizonyos egyesületek részéről, amelyek a tisztki ügy részének, nemzetiségi szerint szólnak csupán, mert ezt követeli a bajtársi érzés. Mert vagy méltó valamennyien a meghívásra, vagy egyáltalán nem kérnek a megisteltetésből.

A záróbeszéd után a rendkívüli szükségletek tételét megszavazzák. A 38 milliót tétel fölött *Lukacs*

indítványára névszerinti szavazást rendelt el az elnök s 38 szavazattal 17 ellenében a tételt elfogadják.

Ezután báró *Czechi* referálása alapján jóváhagyták az 1900. évi zárószámadatokat, majd átérték a közös pénzügyminisztérium költségvetésére, melynek vitáját *Sylvester* vezette be. Szóváltete a közös aktívák ügyét s emlékeztetett arra, hogy 1868 óta ismételtelen sürgették a közös aktívákrol szóló előterjesztést, de ilyen pontos elszámolás a mai napig nem történt s a kormányok elvonták a közös aktívákat a parlamentek alkotmányos ellenőrzése alól. Ezáltal a törvényhozás budgetója szenved sérelmet és az által, hogy a törvényhozásnak nincs módja a miniszterek felelősségéről szóló törvényt a közös miniszterekkel szemben is alkalmazni, azok tehetnek, amit akarnak. Nem okozza ezért a jelenlegi közös pénzügyminiszter, mert egyedül az uralkodó rendszer a hibás. Az államadósságokat fölsovtották a monarchia két állama között, de elmulasztották a közös aktívák fölsovtását. Ha a közös pénzügyminiszter ezzel szemben azt hozza föl, hogy a közös aktívák legnagyobb részét már elküldötték, akkor azt kérdezi a közös pénzügyminiszter, quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando? Határozati javaslatban kéri utasítani a kormányt, hogy terjeszsen elő részletes kimutatást a közös aktívák mai állásáról. Végül megjegyzi, hogy pártfeleivel ellentétben, ő nem tartja a delegációt sem a parlamentarizmus paródiájának, sem komédiának, hanem tragédia az, amelynek végső jelenete a veretékével dolgozó nép műhelyében játszódik le. (Élénk letzés és a német néppárton.)

Kállay Béni közös pénzügyminiszter: Sajnálja, hogy a hozzáintézett kérdésre nem válaszolhat hexameterekben, hanem csak prózában. (Derültség.) A közös aktívák közös vagyont tesznek, emulfova felelte csak a két kormány, illetőleg a törvényhozások rendelkezhetnek. A közös pénzügyminisztériumnak nincs e részben rendelkezési joga, a két kormány határozott intézkedés nélkül fizelést nem teljesíthet. Ez az oka annak, hogy a közös pénzügyminisztérium a közös aktívákrol kimutatást nem ad és tel sem veszi költségvetésébe. Ha azonban a két kormány úgy határoz, hogy ilyen kimutatást kell előterjeszteni akkor mi sem állja útját annak.

Kozlowski előadó reméli, hogy a közös pénzügyminiszter ígértehez képest a közös aktívákrol szóló számadásokat a legközelebbi ülészekben előterjeszti. Megjegyzi, hogy ha a felszólaló bizottságot addig nem küldik ki, az pénzügyi mulasztás. A közös miniszterek felelősségét illetőleg hangsúlyozza, hogy ha igaz is az, hogy az idevágó törvény e tekintetben hiányos, mégis erkölcsi felelősséggel tartoznak a közös miniszterek.

Most a szavazás következett. A költségvetést és a benyújtott határozati javaslatot elfogadják. Változatlanul megszavazták a legelőbb számvetészek előterjesztését is. Ezzel a napirend ki volt merítve. Az ülés végén kérvényeket tárgyaltak, *Kállay Béni* közös pénzügyminiszter pedig válaszolt a boszniai faarak és kintári erők tárgyában előterjesztett interpellációra, majd *Krieghammer* közös hadügyminiszter felett a hozzá intézett interpellációkra s azok között arra, amely a *Köber* táborsernyeg ellen indított becsületügyi eljárásra vonatkozott; s részben utalt egy régebbi válaszára, amelyben kijelentette, hogy presziórol szó sem volt. *Kindermannak* *Mattiasich-Keglevich* ügyében előterjesztett interpellációjára azt válaszolta, hogy a tárgyalást minden befolyástól menten három katonai fórum vitte keresztül s hogy semmi ok sem volt a revizió elrendelésére. A törvényt ebben a bün-

senkije, aki megmondaná, hogy tönkre megy? Nem magának való élet ez a miénk; nem adok neki egy félesztendőt s belepusztul. Viszik ki. Azt már csak mégse éri meg a dicsőség, mi?

A fiatal ember fáradtan intett a kezével s vállat vont.

— Tud valami mesterséget?

— Azt hiszem, a főszerkesztő ur tudhatja legjobban, hogy mit tudok.

— Nem úgy értettem. Tudom, hogy senki sem csinál jobb rendőri riportot, de azon kívül? Járt iskolába?

— Filozófiát hallgattam egy pár esztendeig.

— Hisz akkor egészen rendben van. Majd beszéljek a miniszterrel s az kinevezi tanfelügyelőnek vagy tanárnak valahova... Tudja, szép fenyves helyre, a Tátrába vagy Ilyesfélé, ahol két-három esztendő alatt egészen magához tér. Ha még kedve lesz, akkor mindig visszajöhöt hozzánk, mi? S dolgozni fog nyugodtan, mi?... Nézzé, ma-holnap itt a tél, maga ugyan keresztül nem húzza ilyen élet mellett. Hát akarja?

A fiatalember kisé megilletődött a halálnak ilyen bizonyos és kerülhetetlen beállításán, ő maga ugyan eleget kacérkodott vele a verseiben is, a márványszial mellett is, de így szemtől-szembe még nem állította eléje harmadik személy. Ki tudja, gondolta magában, valamelyik jó pajtás talán meg is írta már a nekrológiát s egy másik meg éppen a sirbeszédet tanulja, amit a koporsójánál mondjon! A koporsó, be esunya szól! S hideg borzongás futott végig rajta.

— Ahogy a szerkesztő ur jónak látja!

— Akkor hát rendben vagyunk. A miniszterhez majd menjen föl hálálkodni.

II.

A botokudokhoz jutva, Kázmér Ferenc nem csodálkozott volna jobban, mint mikor megszállván az Arany Szarvas-fogadóban, először végiment Lomniczbánya fútcáján. Az első érzése az volt, hogy futni innen messze, messze, legalább is, míg a New-York zöld plus pamlagára nem ér. Ne tessék neki rossz néven venni, de a szembejövő embereket: a sarki fűszerest, a kis sánta szabót, a fiesuros végrehajtót, a tekintélyes képű polgármestert, az adótárnok cifra feleségét, a dzsentriszkedő patikust, a fölpanitkázott állatorvosnét — gyengéden és elnézően — más planétabeli embereknek nézte. A bűmulat különben kölcsönös volt. Kázmér Ferenc nem nyírtatta le a haját, a manoeszter-kabát volt még rajta s a legelő fekete nyakkendője azóta uokorspárgává sodródott a vékony nyakán. A lomniczák bizony ijedsében nézték rá, hogy nem valami örültek házból szabadult-e ki? Kázmér Ferenc sirni szeretett volna, de az utcasarkon megint rájött a köhögés, visszafojtotta könnyeit s folytatata utját a gimnáziumba, hogy az igazgatójánál jelentkezzen. Ez kissé fanyarul fogadta, mert arra számított, hogy egy sógoryerekét fogják az üres székre kinevezni, akik titokban az egyik leányának szánt férjül. De azért ellátta jó tanácsaival a fiatal embert s különösen figyelmébe ajánlotta, hogy a nagyrepóstat, a polgármestert, a főbányatanácsost el ne mulasztja meglátogatni, az uri kaszinóban pedig mindenesetre jelentkez-

zék, hogy az előkelő társadalomban helyet foglalhasson.

A minisztériumban megígérték Kázmérnek, hogy kegyelemből elnézik a hiányzó semestereit, s mielőtt leteszi a vizsgáit, nyomban kinevezik rendes tanárnak. El is látta magát könyvekkel s nekifüdt a tanulásnak. Miután a kaszinóba fölvettek, egyszer eszibe jutott, egy nosztalgikus pillanatban, hogy oda fölnezzon. Este kilenc volt s egy kicsit sajnálta is ezt a korai időt. Némi-nemű meglepetésre szolgált azonban, hogy a kaput zárva találta s mikor makacsan besöngögetett, a pörge vetkőzött szolga rárvallt, hét óra után nincs kaszinó. A homlokára bőkött: biz ezt tudhatta volna magától is! Konok kitarása, hogy együtt lássa egyszer a lomniczi intelligenciát, még végzetesebben ütött ki. Délután öt óra tájt a „Társalgó”-ban a város fínt megnevezett fejei — kicsi, de előkelő és distingvált társaság — a napi eseményeket, az imént kitört angol-bor háborút beszéltek meg. A polgármester vitte a szót s miután éles szavakkal elítélte a kapzi angolok alávaló eljárását, közhelyeslés mellett megpendítette, hogy Lomniczbánya is kifejezhetné a legközelebbi közgyűlésben öszinte részvétét a bátor szabadságharcosok iránt és erről jegyzőkönyvi szavonlatban az öreg Krüger is értesíthetné. Kázmér megragadta az ellenmondás szelene s hitelt, nem hitelt, a polgármester szavaira fejtegetni kezdte politikai, historiai, közgazdasági alapon az angolok igazát. Harányi, sivitó hangon, nekítűszedve, peremptorikus szavakban, mint kinn, a kis külvárosi kosmák asztalánál egykor, mikor a nyári szinkör előadásai után va-

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELEKNEK
Külön fényképezési szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatlan pillanati kézi-apparátusok
MOLL A. császári és királyi udvari szállítóal, BECS, Tuchlauben 9. sz.
Kívánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapítottatott 1854-ben.

ügyben nem sértették meg, miért is nincs ok újabb vizsgálata. A fehozott vádak egyoldalú információk alapulnak, amely a vádolt szempontjából nézi az ügyet, a nélkül, hogy a vádlatot terhelő bizonyítékok tekintetbe vennék. A miniszterium tehát nem hajlandó újabb intézkedésekre és visszautasítja azokat a fúmadásokat amelyekkel a katonai bíróságokat illetik. Mindazok a hírek, amelyek a mölserdóri rabra vonatkoznak, ferdtések vagy kóbolmányok. Ha Mattiasch-Keglevichet két ízben jegyzelmű büntetéssel kellett sújtani, az kizárólag az ő büne és azoknak hibája, akik neki közelbe tértek őt és a bírószabályok tilalma ellenére érintkeznek vele. Végül arról biztosítja a miniszter az interpelláló, hogy Mattiasch-Keglevich semmiféle polgári börtönből sem részvélné más bánásmódban, mint most s hogy a közvéleménynek semmi oka sincs arra, hogy sorsa miatt aggódják.

Az ülés végén az elnök jelentette, hogy az osztrák delegáció tagjai holnap, vasárnap délelőtt meg fogják tekinteni az új országházát.

A legközelebbi ülés hétfőn délelőtt 9 órakor lesz és napirendre kerül a haditengerészet költségtétele.

Az ülés este 7 órakor végződik.

KÜLFÖLD.

A délafrikai békekötés. Balfour, a kincstár első lordja a londoni *Conservative Association*-ban beszédet mondott, amelyben így nyilatkozott: Végzetes tévedés lett volna, ha *Krieger*rel és európai tanácsadóival tárgyalunk volna, mint ahogy *Rosebery* ajánlotta. Mi a harctéri boerokat mindig nagyon fogjuk becsülni, de nem mondhatjuk ugyanazt azokról, akik a köztársaságot erősbent hagyták.

Délafrikai tudósítók *De Wet*-ről azt beszélik, hogy a háborus élet nem apasztotta erejét és ma is rendkívül szép, férfias, erőteljes alak. *De Wet*-et magát egyszer sem találta golyó, de ruháit többször összerongyolták az ellenséges golyók. *De Wet* legközelebb visszatér farmjába, amelyet újra fog művelni.

A Firmilán-ügy. A porta azt a berátót, amely *Firmilánt* megerősíti, tegnapelőtt adta ki és tegnap adta át a patriárkának. A patriárka könyvetében azt mondják, hogy az az akadály, amely *Firmilán* föl-szentelését eddig késleltette, most már megszűnt és a föl-szentelés legközelebb meglesz, de előbb még felvilágításokra van szükség a patriárka és a kultusz-miniszterium között, mert a most kibocsátott berátó elter az előbbi üszkíbi metropolitáknak adott berátótól. A porta köreiben kijelentik, hogy a berátó kibocsátásával az ügy a portára nézve elintéződött. A végrehajtás már az egyház dolga.

Az atlanti trust ellen. Amióta amerikai tőkepénzesek egészen hatalmukba kerítették az atlanti hajózást, összevárosolva a nagyobb hajózársaságok részvényeit és hajóit, azóta Anglia módot keres a panamerikai befolyás ellensúlyo-

esorához telepedtek. Az illusztris társaságnak nyitva maradt a szája s ama bizonyos kinos csönd állott be, mikor Kázmér elhallgatott. Az emberek egymás után elődörögtek a társaságból, szó nélkül, csak a polgármester jegyezte meg határozott jóakarattal:

— A tanár urnak tudományos szempontból igaza lehet, de a politikai kérdéseket nem elvi alapon, hanem érett tapasztalatok leszürodéséből szokás eldönteni.

Kázmér fölvetett egy újágot s rövidlátó szemével belétemetkezett s búsan gondolt rá, hogy négy héttel ezelőtt a bácsi főispán, egy miniszterrelőt kegyelmes ur, félórán szorongatta a kezeit egy háromsoros kis újdonságról.

Kázmér Ferenc nem volt elég okos ember s nem is okult az első próbán. Hasonló vereséget szerzett magának az iskolában is. Ott meg a művészeti nevelésről volt szó, melyet egy legfrissebb leirat különösen a lelkére kötött a tanár urnaknak. Kázmér, ki annak idején persze művészeti riportban is dolgozott, most pedig elméleti paedagogiában buvárkodott, Herbart-Ziller nyomán parázs előadást rögtönzött erről a fontos dologról. Végig is hallgatták, de mikor a jegyző megkérdezte, hogy mit vegyen be ebből a tanácskozmány jegyzőkönyvébe, az igazgató intett a kezével: — Csak mint rendesen: a nagyméltóságu miniszter ur kegyes leirata mihez tartás végett általános tudomásul szolgál.

Kázmér Ferencnek igazán csak a könyvei maradtak. Egyszer-kétszer még megpróbálta a régi összeköttetéseket fenntartani, leveleket írt, verseket küldött, de ellefejtette, hogy hasonló helyzetben ő is válaszalóra a levelekre s a verseket eltenné ugyan közlés végett, de soha le nem adná. Végre is belátta, hogy ő ott már holt ember. S ez nem is fájt neki úgy, mint gondolta volna. Minél többet bujta a könyveket, annál kevésbé vette komolyan azokat az embereket, akik-től megvált. Pedig hány lángeszt látott köztük

zására. Az amerikai trusto hajózási szubvencióval felel. A londoni *Westminster Gazette* közlése szerint ugyanis nagyon reális alapja van annak a híreknek, hogy egy angol gőzhajós-szövetség a kormánytól szubvenciót fog kapni, hogy az amerikai trustel és szövetségeseivel versenyre kelhessen. Anglia és Kanada, valamint más gyarmatok kormányai és egy hatalmas tőkepénzes-szindikátus között tárgyalások folynak olyan hajózásiállatnak a létesítése végett, amelynek hajói nagyobbak, gyorsabbak és jobb föl-szerelések lesznek, mint azok, amelyekkel az amerikai trust rendelkezik.

Az új francia kormány.

Budapest, június 7.

Combes szenátornak rövid idő alatt sikerült megalakítania az új kabinetet, melynek immár teljes névsorát közlik párisi táviratink. Ez új kabinet programját már egy tegnapi tartott tanácskozáson megállapították. E program fő-pontjai ezek:

A kongregációknak kedvező *Falloux-féle törvény végrehajtása*, a két éves katonai szolgálat behozatala, bizonyos vasutak államosítása és az adó-reform végrehajtása. A progresszív jövedelmi adó behozatalát egyelőre kihagyták a programból, hogy *Rouvier*nek lehetővé tegyék a pénzügyi tárcá elvállalását. *Rouvier* így be is lépett a kabinetbe, mely aztán következőleg alakult meg:

Combes — elnökség, bel- és vallásügy;
Vallé — igazságügy;
Delcassé — külügy;
André — hadügy;
Pelletan — tengerészet;
Rouvier — pénzügy;
Chaumié — közoktatásügy;
Trouillot — kereskedelem;
Marvejouls — közmunkaügy;
Mugeot — földmívelésügy;
Doumergue — gyarmatügy;
Bérard — postaügyi államtitkár.

A névsorral kapcsolatban már azt is hírül adják táviratink, hogy az új miniszterium nyilatkozata a költségvetés egyensúlyának helyreállítását végett megakarítások és reformok szükségességét fogja hangoztatni és hozzá fogja tenni, hogy a kormány el van tőkével arra, hogy az államháztartásban olyan reformot fog életbe léptetni, amely az adóterhek igazságosabb megosztását fogja lehetővé tenni. Azonkívül a kormány azt a kívánságot fogja kifejezni, hogy a haditerhek csökkentsék. A kormány provokáció nélkül, de egyszerűsind gyön-gőség nélkül fogja alkalmazni az egyesületi törvényt és szükség esetén folytatni szándékozik a lemondott kabinet közársaságvédő politikáját.

Combes miniszterelnök 1856-ben született. Hivatalára nézve orvos és jónévi filozófiai író. A szenátusnak tizenhét év óta tagja és iméltelen volt alelnök. Politikája a legradikálisabb. Elnöke volt a kongregáció-bizottságnak s e minőségében lényeges része lón

azelőtt! Olyasforna képet kezdett benne kialakulni, hogy bármily fényes riport s bármily szikrázó elmesség nem lehetnek talpkövei a halhatatlanságnak, melyhez nehéz, verejtékes munka árán lehet csak eljutni.

S miközben mind jobban belemélyedt tanulmányába s gondolatban nagyszabású alkotások tervezőlatát készítette: türte, hogy a borbélya minden borotválásnál egy centimétert levágjon a hajából. A maneszerter kabát lehámlott róla s a kis sánta szabó hihetetlenül hosszú doszkin-kabátot szabott rá; mikor pedig a nyakkendője teljesen megköthetetlenül vált, elhítte a város egyetlen divatkék-kereskedőjének, hogy az a piros virágos kék plasztiron a divat legújabb vívmánya. És felkötötte azt.

III.

És most jön Dódika.

A száműzetés harmadik esztendejében Kázmér Ferenc már az óramű pontosságával bakta-tott minden reggel nyolc órakor a gimnázium felé, az órai leletével pedig, kijavítandó füzetekkel a hóna alatt, hazafelé. És egy ilyen alkalommal, mikor az első-utca sarkán befordult volna, egy édes, puha zengésű női hang szól rá, aminőt már három év óta nem hallott:

— Maga az, Feri, vagy a hazajáró lelke?

— Dódika! Dódika! — Maga hogy kerül ide?

Rövidlátó szemével is, csupán a hangja zengéséről ráismert azonnal. És bele is pirult a találkozásba, egyrészt, hogy mit fognak itt szólni a leányhoz, ki a nyílt utcán minden megdondozás nélkül a nyakába borult, másrésztől szégyelte magát Dódika előtt, maga se tudta, miért. A Dódika látása azonban mégis életre ébresztette benne a már ellefejtett, eltemetett világot: a Magyar Színházat, melynek körstálányai között Dódika az utolsó sorban táncolt, a kis jószef-városi kocsmákat, melyekben előadás után — egyéb magukforma fiatalokkal együtt — kis por-

a törvény véglegesítésében. — Ugyane bizottságnak volt az előadója *Vallé* igazságügyminiszter, akit rendkívül szabadelvű és fevilágosult embernek ismernek. Született 1845-ben, párisi ügyvéd, ügyes szónok, államtitkár volt a *Brisson*-kabinetben. — *Chaumié*, az új közoktatásügyi miniszter, az igazságügyi tárcára aspirált ugyan, de hogy a kabinet megalakulását ne késleltesse, lemondott e kívánságáról; mégsekeltebb politikus, mint *Vallé*, de barátja és elvtársa *Waldeck-Rousseau*nak. — *Trouillot* kereskedelmi miniszter a képviselőháza kongregáció-bizottságának az előadója volt, született 1851-ben, ügyvéd, 1889 óta képviselő, taria-kérdésekben szaktekintély. Annak idején heves ellenfele volt a *Méline*-kabinetnek és nagy része volt *Méline* bukásában. *Doumergue* gyarmatügyi miniszter, radikális szocialista; hosszabb ideig tartózkodott *Kokhin-Khinában* és *Algériában* s alaposan ismeri a gyarmat-ügyeket. — *Mugeot* földmívelésügyi miniszter, ügyvéd, csak 1893 óta képviselő, de a költségvetési bizottságban való munkálkodásával és a törvénykezési reform kérdésében erősen magára vonta a figyelmet.

Delcassé külügyminiszter és *André* hadügyminiszter megmarad, ami nemcsak *Loubet* személyes kívánságának, hanem a célszerűségnek is a legteljesebben megfelel. *Delcassé* külpolitikája francia szempontból semmi kívánni valót nem hagy; olyan republikánus örszű, megtámadhatatlan és erőteljes hadügyminisztert pedig, mint *André*, keresve sem találhatói a francia tábornokok közt. Egészen tehát radikális jellegű a *Combes*-kabinet s ez a jelleg azzal sem csökken, hogy *Pelletan* helyett *Marvejouls* lett a közmunkaügyi miniszter.

Több párisi lap már hosszasan foglalkozott az új kabinettel, amikor még meg sem alakult. A *Figaro* azt mondta, hogy az új kabinet *harcias miniszteriumnak* ígérkezik, holott az ország-nak nyugodt kormányzatra van szüksége. Különösen aggodott a *Figaro* a miatt, hogy *Pelletan*, aki nagy ellensége a nagy vasuti társaságoknak, közmunkaügyi miniszternek volt kiszemelve. A *Petite République* szerint a szocialistáknak eltökélt szándékuk, hogy a *Combes*-kabinetet még inkább támogatják, mint a *Waldeck-Rousseau*-kabinetet, feltéve, hogy radikális programját meg is való-sítja. A szocialista-radikális *Lanterne* sajnálja, hogy *Delcassé* is tagja lesz az új miniszteriumnak, de ezt a hibát a kabinet határozott antiklerikális és reformpolitikával ellefejetheti. Több lap értesülése szerint az új miniszterium tegnapi tanácskozásában *Bourdelle*s államügyész is résztvett, valószínűleg azért, hogy a *Humbert*-ügyről felvilágosítást adjon.

Páris, június 7.

Combes miniszterelnök este bemutatta az új minisztereket *Loubet* elnöknek. Az utóbbi aláírta az új kabinet kinevezésére vonatkozó rendeleteket, melyek holnap jelennek meg a hivatalos lapban. A miniszterek kedden tartják első tanács-

költet és egy pohár sört vacsorálgattak, pénzes napokon egy kapucinerre vagy tojásos púncsra valamelyik fényes kávéháza is bekerültek.

— Maga hogy kerül ide, — Dódika?

— Az este érkeztem a Bányavári-társulattal. Meguntam a Magyar Színházat, én nem azért lettem színész, hogy örökké kimónákban és chitonokban táncoljak, hiszen tudja. Elszerződtem s most *Desdemona*t játszom *Othello*ban, *Margit*ot a *Kamélias* helyében s *Fernand*ban a címszerepet, — mondta nem minden díszkés nélkül. Hát maga?

Kázmér is elmondta a maga sorát s noha sokkal szelidebben, de azért köhögött hozzá. Még a terveiről is beszélt valamit s érezte azt a titkos reményét, hogy bele fog jutni az irodalom-történetbe.

A lomniczbányai *stagione* négy hétig szokott tartani s Kázmér Ferenc minden estéjét a színházban töltötte. Megvárta, míg a színészek átöltöztek s odahagyva az Arany Szarvasban birt törzshelyét a bányatisztek, városi jegyzők s állam-építési tisztviselők között, közmegebotránkozásra a *Zöld Egér*re járt vacsorázni a színészekkel. Ezek soha sozlottak széjjel pont tíz órakor, ellenben hajnalig tartó irodalmi és művészeti vitákat rendeztek azon a bizonyos peremptorikus hangon, amelybe Kázmérnak szinte vissza kellett szoknia. Mint hajdanta, apostolok oszlásokor most is ő fogta karon Dódikát, aki hűségesen és okosan tudta ezeket a vitákat megfigyelgetni s ő kísérte haza. Ők még külön magukban is el tudtak egy pár óráig diskurálni.

S elérkezett az utolsó nap is Kázmérnak még soha életében sem fájt semmi sem úgy, mint ez a mostani válás Dódikától. Nem tudta elereszteni a karjáról s bekísérte a szobájába is. Kinyitották az ablakot, kihajoltak rajta s szívták nyhe, illatos levegőt.

Hegyeriások fenylepette sűrű lombja sötétlett le rájuk, messzeható árnyékkal, szinte benyulva a kis hónapos szobába; fejük fölött óriás oszla-

kozásukat az Elysée-palotában a köztársasági elnök elnöke alatt és ugyanaznap délután bemutatkoznak a kamarában.

HIREK.

Anita.

Teneriffa szigetén ócskavasnak a minap adták el az Anita nevű vitorláshajót, mely Columbest első útján Amerikába kísérte. A hajót 1448-ban építették Génúmban.

Emlékezel, Anita, még a napra,
Mikor először szálltál a habokra
S aranyfényben rezgett az ocean?
Hány századévi szállt sírjába azóta,
Hány bőszi vihar sirt át a tengeren,
Es hány hajó súlyodt a mélybe le?
Hová lett, szólj, a bátor, hős csapat,
Mely útra kelt a messiás végtelenbe,
Ahol előttük nem járt még hajó
S szűzömeretlen volt a tengerár.

Emlékezel, Anita, még a napra?

All még a föld, melynél révet találtál,
De népe pusztul, lassanként kihál.
Egy idegen faj lépett a helyébe,
Várost épít, füsttőlgyő gyárakat,
Es a mező, a zugó rengeteg,
Melynek fái először üdvözöltek,
Ma nincs sehol.

Emlékezel, Anita, még a napra?

Csak tenger és ég ... Hosszú hónapok ...
A levegőn sirály se szállt át.
A víz zúgott csupán egyhangú dalt ...
... Es néma csend fűn a fedélzeten ...
Mondd, láttad? ... Ott állt a szomszéd hajón,
Es kémlő szemmel nézett át az áron,
Nem lát-e partot messze valahol ...
Csend volt ... Bús szellők suhanása rezgett
S egyszerre fűn, a magas árbócon
Egy harsány hang kiált újongva: — Föld...
Hajh! Térdre omlott mindenik hajós,
Úgy zokogott hálás, szent könnyeket.

Emlékezel, Anita, még a napra? ..

Óh hová tűntek mind e szép idők?
Hová a hír, a név, a nagy dicsőség ..
Mi lett belőled .. Óh mi! .. Ócska vas ..

gok égtek, a hegyvidékek mély azurjának nyári csillagai, melyek a tiszta levegőben megannyi égő napokként villognak; körszékkel a kis kertekben a tavasz illata áradt, jászmin és viola, szegfű meg ákác; zümmögő bogarak ropkodtak a levegőben s a cserjék bogán valahol egy rigó kezdte rá párhívó, vontatott énekét.

Dódika a kinyújtott karjára hajtotta fejét s fölnezt a csillagokra. Kázmér oly közel volt hozzá, hogy érezte haja illatát, a teste melegét s lehellettük összefolyt.

— Az idén már Krecsányi is akart szerződteni s Janovics is Szegedre, de csak másodszerre. Inkább itt maradtam s tanulok még egy-két esztendeig. Akkor bizonyosan eljutok Szegedre vagy Kolozsvárra s onnan már csak egy ugrás a Nemzetéhez.

— Most már nekem is megvan a kifizetett céloom, vette át a szót Kázmér, van egy kitűnő témám Ulászló korából, már meg is csináltam a tervvázlatot. Az idén a Karátsonyi-díj éppen tragédiára van kifizetve; biztos, hogy megútom. Kicsit elszoktam mostanában a jambustól, de hamar belejövök megint. Nagy eszmém van: megújítom a régi tragédia korhadat kereteit. Nagy furorém lesz vele a Nemzetinél, egyszerre nagygyá fog tenni!

— Lesz benne szerepem? Nagy szerep?

— Ki fogom kötni, hogy magával játszsásák Abigélt; milyen szerep!

— Micsoda ruhákat fogok én ahhoz csináltatni! S milyen sikerem lesz!

— Lesz! ... Hajnalodik.

— Menjen haza, Féri s várja a napot, míg kiragogy. Engem pedig ne felejtessen — odafenn találkozunk.

— Odafenn, igen, a közös dicsőségben!
S mig ment, a hajnali hívós szellő végigjárta Kázmér vékony kabátját, borzongva huzta össze magán s száraz, apró köhögéssel sietett haza.

Az élet képe vagy, öreg hajó,
Múló dicsőség képe ... Semmi más ...
Igy omlik össze minden a világon,
Abránd és álom, ifju vágy s remény ...

Emlékezel, Anita, még reájuk?

P.

Harangoznak ...

Az érettségire végre-valahára keményen rájár a rud. Ezen csak örülhet minden jótételek, s kívánatos, hogy minél izmosabb legyen az a rud, amely ezt a vizsgamunkasort paskolja, döngeti. Mert a diákok öngyilkolják, még egyre öngyilkolják magukat. A szezonja tart még ennek a diákháladnak, a bizottságok még munkálkodnak szerte az országban, s a delikvensnek félholtra váltán reszketnek a jó urak előtt, valami nem is erről a napsugaras földről való félelmetes lelkiállapotban. Tegnap már megint nem bírta ki egy diák ezt az idegészültséget, megszakadt benne az élet reményes örömeihez való bizodalma, s beleszaladt a titokzatos, de egy bizonyosságot föltétlenül megszüntető tulsó életbe. Ott nincs érettségi és nincs bizottság.

Szegény bizottság! Rossz lehet nagyon bizottságnak lenni. Pedig az ember csak kérdez és nem felel, fel és alá járkal, vagy székre telepszik nyugalmasan, mikor a sokféle tudományban a vallatást végzi, s aztán csak vége valahogy a dolognak néhány keserves nap után. A tanár urak is tudnak alighanem jobb mulatságot az érettséginnél. Voltunk néhányan diáksorban, s a diák, ha ég és föld között érzi is magát annál a nagy leszámolásnál, valami kis megfigyelésre mégis marad érzéke, s nem irigylivégképpen az ő jó oktatóját sem.

Azért sok százan, diákok, mégis csak tulesnek a kalandon. Minden júniusban van részük az érettség mézeseteiben. De azzal aztán végre is torkig lettünk, hogy egy-néhányan a serdülő fiuk közül mégsem kérnek a nagy megkönnyebbülésből, sem a rá következő muzsikás majálisokból, meg dubaj orfeumi estékből. Ami arra kell, hogy kizavarja a fiatal idegekből a kiállott szörnyű lidérenyomást. Bizonyára a bizottságoknak, a szegény kivallott tanáruraknak sem könnyű érzés az, olvasni azokat a napi krónikákat pisztolydurranásokról, amelyekből még halaványabb lesz egy-egy elkényszeredett diákra s a halántékokból s a fiatal melletből vér szivárog, piros életerő ömlik ki. Hogy a tanár ne rendüljön meg és ne szoruljon el a szíve az elpusztult tanítványáért, azt ugyan senki ne mondja! Nagy dolog, szörnyűségesen nagy dolog az az erőszakos kivonulás isten szép világából. Es olyan fiatalon, tizennyolc egészséges esztendővel. Az a pillanat, amikor lecsattan a revolver kakasa, felhajtódik a méregpohár, vagy megfeszül az önként kötött hurok, olyan erős, rendkívüli eset, hogy abba akármilyen élesen látó szemmel, bármilyen érzékeny fel-fogó ösztönnel sem lehet nagyon bele látni. Aki ahhoz az ismeretlen, titokteljes pillanathoz elér, azt ugyan megdolgozta az élet. S amikor a tizennyolc esztendő diák-ember odafektette magát véres ravatalára, akkor nagyon kemény legények előtt is neki van igazsá, s nem annak, aki gyöngye karakterről, kishitűségről, haszontalanságról prédikál. Az a diák, holtában, nem engedí elvitatni a maga igazát sem tanártól, sem senki emberfiától. Tessék utána menni, egészen addig a pillanattig, amikor ő belőle már visszacsinalhatatlanul csöppög a vér.

De hiszen hála istennek vége lesz már! Elpusztul az a szörnyintézmény, ami nem használ semmire, ami nem jó sem a bizottságnak, sem a tanárnak, sem a diáknak, még a legkitűnőbbnek sem, akinek öröm a tanulás, gyönyörűség a tudás. Még annak sem kell, annak is borsózik tőle a háta. Harangoznak hát fölötte, utóljára, nem áll-

hat másképpen a sorsa. Most már csak az a kérdés, nem harap-e azért többé fűbe egy gimnazista sem, boldog lesz-e a diák?

Annai egészen kétségtelenül bizonyos, hogy az érettségi halálangyalának rémes szárnyuhogását nem halljuk majd többé, ez a rém elveszti jól termő téreit, s rónák, hegyek felett sötét haraggal majd elrepül a messzeségbe. Es ahogy száll a magasságokban, görcsösen szorit magához egy fekete lobogót, amelynek foszlányairól levillog egy pár hiányos lángbetű. Messze látó szemmel még össze lehet olvasni a betűnőcsöket. Ez volt a lobogón: Érettségi!

Ez a szó elrepül mindazzal a fonyevető tartalommal, ami benne rejtett, azért itt marad egy pótléka: a vizsga. Hát ez kell-e? Es mi legyen az állapot, ha már elköltöztött a rémek réme, az érettségi?

Egy bizonyos: a diáknak arról számot kell adni, hogy mit tud. A vizsgálatnak valamilyen formában, élni kell. S a tudásról való bizonyosságtétel az átlag-tanítványnak, a tömegnek mindig nehéz, a legtöbbször borzongató megpróbáltatás. Alapjában véve minden lecke-felmondásban, helyesebben „felelésben“ ott láppang a kétségbejött érettséginek a magva. Erről persze már nem lehet tenni. Az élet küzdelme, s az élet már az első gimnáziumban kezdődik. Csak hogy erre egészen más magasságból kell lenézni, mikor a helyes reformok gyökeres bevezetéséről van szó. Ki kell irtani a vizsgálatból és mindenféle felelésből minden olyan elemet, ami az érettségiben fölösleges, gyötrő és halálba kergető. Az érettségit erendőd büne: a nyolc esztendőnek széles területekre szétágazó rengeteg anyaga tette lehetetlenné. A vizsgálati rendszerből csak az maradt meg, ami célszerű és emberséges. Mindez sokkal ismeretesebb, semhogy egy kis elmélkedő cikkben mint meglepő újság hasson. De most, amikor egy irgalmatlan kölcse eddig is hiábavaló vonzolásában a végössze fészített inak szakadozni készülnek, az új rendszer megvalósítását óhajtani, kívánni, sürgetni elég szer nem lehet. Az általánosán föl-keltett érdeklődés szerenésesen most meghozta a legjobb alkalmat. Most a leg-elevenebb az energia az egészséges iskolai reform merész és végleges megvalósítására. Az erre hivatott hatalom bátran leütheti a csuf fejet, amely az érettségi formájában kísértett. Ami azután következik, az a tanítás anyagának mélyreható revíziója és megrostálása, s a vizsgálás szellemének bölcs megállapítása. Hogy lehetőleg csak oiyat tanuljon a diák, amire igaz szükség van, s ami nem vesz végképpen kárba a memóriára. A vizsgálás üdvös decentralizálása, az érettséginek idegemésző centralizálása helyett: ez kell, hogy a főszempont legyen.

Hogy aztán a diáknak elviselhető foglalkozás legyen a tanulás és természetes következmény a tudásáról való leszámolás. Hogy a diák ne haljon meg a tanulástól, hanem éljedjen tőle és fejlődjék. Es érezze mindig, hogy a tanulás nem székatura, mert tanulni kell, még ha soha vizsgálat, vagy kikérdés nem volna is.

Holló Márton.

Budapest, június 7.

— BUDAPESTI NAPLO. Május 31-én új előzetes nyit a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetes ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután jelenik meg.

— A király a vakok között. Bécsből jelentik, hogy a király ma délután fél tíz órakor megtekintette a vakok intézetének új épületét. Az előcsarnokban az igazgató, több tisztviselő s Dreher Antal fogadta, aki az intézet felkelt adományozta. A diszteremben az igazgató üdvözlő beszédet mondott, majd a növendékek zongoráztak, legedültek és énekeltek. A király

tezését fejezte ki a hallottakon, ezután pedig megtekintette az intézet helyiségeit.

— **Ministeri kihallgatás.** Szék Kálmán miniszterelnök, ugys mint belügyminiszter, a jövő heti általános kihallgatást nem esztörtökön, hanem pénteken e hó 18-ikán délután 4 órakor tartja meg.

— **A honvédelmi miniszter Kassán.** Kassáról táviratoznak: Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ma jelen volt a premontreie gimnáziumában unokája, báró Gerliczy Félix érettségi vizsgáján, ahová dr. Takács Menyhért prépost kísérte. Délután Clair Gyula altábornagy, honvédkerületi parancsnok diszcedet adott a miniszter tiszteletére, ezután pedig báró Fejérváry visszatért Budapestre.

— **Minevezés.** A kereskedelmi miniszter Vajkay Károlyt, az állami vasgyárak központi igazgatóját a vasúti iparügyi bizottság tagjává nevezte ki.

— **Ferdinánd fejedelem Bécsben.** Bécsből táviratoznak, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem ma nagy kísérettel odaérkezett s holnap tovább utazik Pétervár felé.

— **A cári család öröme.** Pétervárról írják nekünk, hogy a cári családban nagy az öröm, mert trónörökös várnak. A cárné lebetegedése szeptemberre várható.

— **Tolsztoj állapota.** Tolsztoj Leonak, a nagy orosz írónak állapota annyira javult, hogy haszárthat birtokára. Jattából azt táviratozzák, hogy Tolsztoj e hó 23-ikán költözik haza Jasznaja-Poljanába.

— **A szász király betegsége.** Ma délben reménytelennek mondták az orvosok Albert szász király állapotát, főképp azért, mert az aggkor gyengéssége megnehezíti a táplálkozást. Különbösebb baja nincs, de általános állapota mégis folette aggasztó. Sibyllenhorstól érkezett jelentés szerint az agz király még osütörtökön felvette a halotti szentésegeket a saját kivánságára. Tehát tudatában volt állapota válságos voltának. A királyné folyton a betegégy mellett van. A Dresdener Neueste Nachrichten értesülése szerint, a király ma is eszméletlenül volt, sőt több ízben kérte környezetét, hogy adjanak neki hírlapokat.

A ma reggel hétkor kiadott orvosi bulletin így szól:

Az éjjel gyakori asztmatikus rohamok zavarták a király nyugalmát. A szív működése aránylag erős. Láz nincs. A beteg általános állapota és ereje az elégséges táplálkozás dacára nem kielégítő.

Egy sibyllenhorsti távirat jelenti, hogy a szász királyi család összes tagjai, az udvari főmarsall és a kultuszminiszter odaérkeztek. Az orvosok azt mondják, hogy a halál minden percben bekövetkezhetik.

A szász király súlyos állapota előtérbe hozza a szász trónöröklés kérdését. Albert királynak nincs fia, a trónon elődjének, János királynak fia, György fogjakövetni. Bár György herceg maga is öreg ember már, mégis meg van benne minden képesség arra nézve, hogy a kormányzás ügyeit vezesse. Eseményekben gazdag és változatos katonai pályán van mögötte, amelyben mint a szász hadsereg vezetője, történelmi nevet vívottki magának. Hadvezéri képességeinek a könnigráti csatában adta legszebb bizonyítást a néhány kiváló fegyvertényével tette nevét emlékeztessé. Nouart, Beaumont, Sedan és Villiers újabb alkalmmal szolgált katonai érényeknek és katonai szakképzettségének érvényesítésére. Erejének teljes birtokába vonult vissza György herceg a mult évben a hadsereg parancsnokságától. Hogy minő emberszeretettel hatotta át a herceget hadparancsnoki minőségében, legszebben bizonyítja az az 1892-ben kiadott rendelete, amelyben megtiltotta a katonákkal való rossz bánásmódot. De nem csupán katonai ügyekben járt elől György herceg, épp oly érdemeket szerzett Szászország politikai, tudományos és művészeti életében is. Fialat korában a politikai életben is szerepelt s a rendek kamarájának 6 volt egyik legkiválóbb szónoka. Öreg napjaiban főképpen a tudományos kutatások iránt érdeklődik; maga is nagy régiségbuvár s nygyven esztendő óta elnöke a szász királyi művészeti akadémiának.

— **A galiciai miniszterium palotája.** Bécsből táviratozzák, hogy gróf Mír Helén bécsi palotáját és a hozzátartozó kertet Galiciának ajándékozta arra a célra, hogy ott helyezték el a galiciai miniszteriumot, amely eddig az igazságügyminiszterium palotájában volt.

— **Szigeti Imre a ravatalon.** Szigeti Imrét, a Nemzeti Színház elhunyt művészt a Rökk Szírdárutóban lévő lakásán helyezték ravatalra. ahonnan vasárnap reggel szállítják át a Nemzeti Színház udvarába. A ravatalon van az övezgynek hatalmas, sárga rózsákból font koszorúja, ezzei a felirással: Imréné — Eliz. A ravatalhoz egész délelőtt valóságos zarándokok a pályatársak, a jó barátok, az ismerősök és azok, akik szerették, tisztelték és elhunytat. Az övezgyhez ma is tömörkedő részvétellel és távirat érkezett, többek között levelet irt Kézai Gyula főrendiházi tag, akinek Szigeti Imre rokona volt, továbbá Prielle Kornélia, Fenyvesy és mások. A temetés délután fél négy órakor lesz.

— **József főherceg levele.** József főherceg a napokban szemlélt tartott Miskolcon. Visszatérőben meglátogatta egykori verbunkos hadnagyát, Szabó László várgedei földbirtokos, nyugalmazott századosot, aki mint a 12-ik Palatinus-huszárezred katonája 1846-ban, József főherceget az apja, az öreg nádor jelenlétében Jászberényben besorozta katonának. Az általános tisztelt öreg katona ez idén nagybeteg volt, ezt József főherceg megtudta és a következő levelet írta Várgedére:

Kedves százados uram!

Ma van 56 esztendeje, hogy 1846-ban boldogult atyám jelenlétében Jászberényben a fejemre tette a verbunkos csákót. Ezen lélekemelő szép katonai ünnepegynek ma már csak három nagyvonyunk él a tanni. Tavaly még találkoztam Jászberényben az öreg Mór káplár ögány trombitásunkkal, de azóta már ő is felment a legfőbb hadiszállásra: a menyországra. Ha Felső-Magyarországra vezet utam, ez alkalommal legkedvesebb kötelességem lesz százados urat Várgedén meglátogatni. Ugy vagyok értesítve, hogy százados ur nem panaszkodhatik, mert az ég oly fiuval áldotta meg, aki minden jóról gondoskodik, ki, mint halom igen jó gazda.

Remélem, hogy egykori tizenöt éves yjunc katonájával nem vallott szeggyent.

A melőbbi viszonylításig vagyok régi öreg bajtársam József főherceg.

— **A karlócai kongresszus.** Karlócairól táviratozza tudósítónk: Előkelő közönség részvétele mellett számos kongresszusi tag jelenlétében tartotta zizeki Tullia Béla királyi biztos bevonulását. Agyudörgés és az összes templomok harangjainak zúgása, valamint a jelenlevők zsvió-kiáltásai között szállt ki a királyi biztos a vasuti kocsiból. Kisérőben voltak Ujvidék város küldöttsége Sztratiimirovics helyettes polgármester vezetése alatt, továbbá Rohonyi Gyula, Drakulics Pál, Radovanovics György és Mihajlovics Kornél országgyűlési képviselők. A pályaudvaron felállított diszszázad zenekara a Gotterhaltét játszotta és a diszszázad kapitánya megtette a szokásos jelentést, mire a királyi biztos a diszszázad előtt elvonult. A város nevében Jankovics polgármester üdvözölte a királyi biztos és a kongresszus, valamint a püspöki szindócs sikerét kívánta. A királyi biztos az üdvözlésre így válaszolt:

O császári és apostoli királyi felsége nevében melegen köszönöm méltóságodnak és Ujvidék szabad királyi város közönségének szavelyos jókívánatát és fogadását. Amidőn felséges uram parancsának engedve, legmagasabb személynének képviselőitelle vállalkoztam, teitem azt azon meggyőződésből, hogy a felség parancsából és a magyar korona bizalmából általam követelt eljárás és irány nemcsak hogy elentetés nem lesz a kongresszus által követettel, hanem ezzel párhuzamosan halad, ezzel biztosított annak eredményes és hasznos mőkődését. Igényli ezt az autonómia ügyek hosszn időn át tapasztalt zavartsága, a rend, a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályos menete, — végeredményében a magyarországi szerb nemzeti egyház tekintélye és jó hírnevének visszaállítására. Mindenki segítségét, aki mőkődésében ösztönöz támogat, a legzisebben fogadom párt- és nézetkülönbség nélkül, mert hiszem és vallom, hogy a békét és az oly nagyon kívánatos rendet s e kongresszus zavartalan lefolyását biztosítani kötelességünk.

A királyi biztos a négylovas diszhintóra szállt, melyet négy osatlós vezetett. A diszhintó után magánfogatot vittek a város fogadó-küldöttségét. A patriárka palotája előtt a királyi biztos a jelenlevők élénk zsvió-kiáltásai között szállt ki a kocsiból. A bejárat előtt Brankovics György patriárka, az összes püspökök, a papság és a metropoliai hivatalnokok üdvözölték a királyi biztos.

— **Gyámszise gróf Szápary Istvánért.** A Szent-István-Társulat elhunyt elnökségi tagjának gróf Szápary Istvánnak. Pestmegyei volt főispánjának lelküdvéért ma délelőtti gyászmisét tartottak az egyetemi templomban. Az istentiszteleten jelenvolt a gróf Szápary-család, gróf Zichy Nándor, a Szent-István-Társulat elnöke, Kaposy József igazgató Notter Antal titkár és számos tisztviselő. A misét Kriszán Mihály pápai kamarás, szeminiáriumi kormányzó mondta.

— **Öngyilkos főhadnagy.** A Ferenc József honvédegyeségi laktanyában ma délelőtti egy derek fiatal főhadnagy vált meg az élettől. Az illető Pály Antal honvéd főhadnagy, ezredvezetődt, aki a laktanya harmadik emeletlen levő szobájában halántékon lőtte magát. A dörrénésre előfutottak a katonák és bezúrták az ajtót. A főhadnagy nagy vértócsában feküdt a szoba padlózatán, de már eszméletét teljesen elvesztette. Röggtön elősiettek a katonarvosok és később megjötték a mentők is, kik már csak a beállott halált konstátálhatták. Hogy mi birta rá a végzetes tett elkövetésére, azt nem tudják.

— **Jubiläum.** A Hedrich és Strauss-özég Királyi műalmában ma délelőtti szép ünnepegy folyt le. Az irodaszemélyzet a malom 25 éves tennálásának évfordulója alkalmából a cég megalapítójának, Strauss Eminek szerencsekívánatát lejezte ki. Az ünnepi szónok Schwaers Lipót irodalónok volt, aki szép szavakkal tolmácsolta a tisztikar érzelmet s egyideűleg egy művészi kivitelű diszbalmyont nyújtott át az ünnepegynek, melyet Strauss melegen meghatva köszönt meg.

— **Házi gejkerek.** Csodáknak, rémségeknek napjait éljük. Tengerentúli messzeségben megbomlik egy évtizedes lomhaságban trespód tűzhányó, s van rémséges végítélet, lángzónnel, hamu- és kőhullással, tízezrek kinhalálával. A neki lódukt vulkán bomlása elhat távoli világ-részekbe, s ártatlan hegyekben, hős kutakban véstjűslő mozgalmak támadnak, az ember már a síkságokon sem bizik édes anyaföldjében. Itt a nagy városban meg bujik mindenki elől makacsul a pénz és sáros a víz, aminek kristályosan kéne csörgedezni a csöböl. Az izgalom, a nyughatatlanság egy beveri magát minden idegbe, szervezetbe a sok rendellenességtől, hogy a gyarló halandó csak fél, ösztöne csak az ámuló aggodásra hajlik, s minden különösség új csuda neki. A vízvezeték, amitől már csak ülvölteni tud néhány nap óta a legbekéesebb fővárosiak is, szerzett megint valami új meglepetést. Bent a háztartásokban, a város sok konyháján, főként a Lipótvárosban csak rákezd a vízvezeték ma valami furcsa muzsikára. Morog, zug, egy szokatlan pesszges zaja hatol ki rejtett gyomrából a szakácskodó hölgyek fülébe. Nyitják mindenfelé a csapot, s arra zuhog ki susterogva, gőzölögve, melegen a mások ártatlan víz. Még szaga is van, amolyan kénés, mint amilyen a városligeti ártézi ivó körül járja. Uram istenem, hát ez mi!... Tanakodnak a gazdasszonyok, s gondolnak mindenfélét. A tudós férfiakat is bevonják a tanácsba, s azok is törík a keményebb fejüket. Beszélnek a rémséges Peleé tűzhányóról, annak fenyegető hatásáról, gondolnak ártézi forrásainkra, amelyekről a város csak a minap tanácskozott. Hátha azok törnek be a vízvezeték szomszéd artériáiba, hogy életjét adjanak magukról, valami módon titakozzanak, elégedetlenkedjenek sok városi mizéria miatt. Ezer sejtés és kitalálás kergeti egymást, hogy mik is lehetnek ezek a házi gejkerek. De hát bizonyosat ki tud a csudáknak e korszakában! Várni kell. Majd jönnék bejelentések, kijelentések, írásbeli előterjesztések és visszaterjesztések. Aztán majd tudósak lesznek a dologra nézve egyszer, valamikor — unokáink...

— **Idegenforgalom.** Glück Frigyes törvényhatósági bizottsági tag meghívására ma a főváros társadalmának vezető egyéniségei értekezletre gyűltek össze a Pannónia-szállóban az idegenforgalom emelésére alkalmas eszközök megbeszélése végett. Az értekezleten résztvettek Márkus József főpolgármester, Halmos polgármester, Rószavölgyi alpolgármester, Vas-silievits és Viola tanácsnokok, Rákosi Viktor, Heitai Ferenc és Vési József képviselők, Gundel János, Héttl Tivadar, Hávós József, Ehrlich Gusztáv, Havas Rezső, Gelleri Mór, dr. Eulenbergr törvényhatósági bizottsági tagok, Márkus Miksa és dr. Szalay Mihály szerkesztők s a fővárosi sajtó számos képviselője. Az értekezlet igen érdekes lefolyású és nagyon tanulságos volt. Szóba került a legközelebb megalkantandó idegenforgalmi egyesület ügye és a szállodások nemzetközi egyletének közgyűlése, mely szeptemberben Budapestben fog leolyni. Elénk vita fejlődött, mely az idegenforgalom emelésének legcélsezerűbb eszközeit tárt fel. A vitaközás megérlette az értekezlet tagjaiban azt a meggyőződést, hogy egy élénk idegenforgalom idevonása gazdasági és kulturális szempontból egyaránt fontos és halaszthatatlan feladat. Az értekezlet kedélyes vacsora zárta le, melynek során lelkes pohárköszöntőket mondtak a vendéglátó hazigazdára, Glück Frigyesre.

— **Az optika vívmányai.** A löversenyek, a kirándulások, a turisztika és a tudományos kutatások ügyének nagyjelentőségű segédeszközei terén a legkiválóbb reitoromok és vívmányokat a világiszerte híres Foeller Ferenc-léle műnökhöz fizikai-optikai központi intézet nyújtja. Ami az optikai műszerek tökéletesítésében történik, azzal folyton lépést tart ez a kitűnő műintézet, amelynek gyártmányai a gyakorlati célokot a legnagyobb eredményvel valósítják meg. Minden sikerűti ekebbben szól e gyártmányok elsőrendű kvalitása mellett az a tömörkedő elismerő nyilatkozat, amelyet az intézetnek mai számunkban levő prospektusában adunk közre. Fejedelmi udvarok, katonai főparancsnokságok, miniszteriumok, tengerészeti kapacitások, hadügyi intéződések, vasutagazdálkodóságok, tudományos forumok mondanak elismerő bírálatot e nyilatkozatokban a Foeller-léle optikai műszerekről. Az a kivonatostablázat, amely a fizikai-optikai műintézet állami megrendeléseiről ad számot, többet mond a leghivatottabb kritikánál is, mert a körültekintő gondosság megálohatatlan dokumentumával igazolja a világhírű távszövek eddig nemcsak hogy lódukt nem mul, de másútt még el nem ért kiválósságát. A műintézet a távszöveken kívül mindenféle optikai műszert készít, így egyebek közt Röntgen-apparátusokat, szikrainduktorokat, telegrafikus készülékeket, irantűket, reflektorokat barometereket stb. A prizmatikus Goerz-léle Trieder kettes távszövek tökéletességükben csodaszámúba mennek, ezekről illusztrált jegyzéket küldünk mai számunkban. A műnökhöz intézet Párisban és Lyonban is óriási raktárt tart, hogy a kontinens szükségleteit pontosan és gyorsan kielégíthesse. Az optikai udjónságokról szóló hirdetésünket szives figyelembe ajánljuk a nagyközönségnek és mindazoknak, akik a tudományos haladás vívmányai iránt érdeklődnek.

— **A vámnál.** A piacenzai városi vámnál pipázgatnak a vámörök. Az ég derült és semmi ok sincs a bizalmatlankodásra. Egyszerre három apáca sétál a vám felé, lesütik a szemüket s szótlanul haladnak el a vámörök előtt.

— **Furcsa.** — mondja az egyik vámrör. — Milyen jól élnek ezek a nénikék, olyan egészséges, jó színik van.

— **Az ám,** — mondja a másik — és milyen kövérek. Jó koszt lehet a zárdájukban.

A harmadik vámrör föláll és vigyorogni kezd.

— **Hátha . . .** — mondja nagy szímmal s a pajtásaira néz.

A többiek eltájták a szájukat s egyszerre mondják:

— **Hátha . . .**

A gyamu nyomán kél az elhatározás. Udvariasan szól az egyik az apácáknak:

— **Bocsánat.** A dolog gyanus.

— **Mi gyanus, kérem?** — kiáltja az apáca.

— **Gyanus az önké kövrése.**

— **Szentelen.**

— **Bocsánat, kedves nővér.** Addig nem mehetnek tovább, míg meg nem vizsgáljuk önöket, vagy amíg nem lesznek szívesek bevallani, hogy vám alá eső árukat visznek magukkal.

Kinos esőnd.

— **Kérem . . .** mondja a vámrör.

Az apácák összenéznek s aztán lassan kezdi kirakosgatni ruhájuk zsebjéből a vámköteles árukat. Szalmát, paradicsomos üveget, zöltséget, hust és konzerveket.

A három finác röhög:

— **Monddam ugye,** — szól az egyik — hogy jó kosztot esznek . . .

— **A kereskedelmi alkalmazottak munkaszünete.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete fölkerlte a kereskedőket, hogy üzleteiket legálább a nyári hónapokban, az egész vasárnapra napon tartassák zárva. Hat évvel ezelőtt még csak 85 cég tett eleget ennek a fölkerlésnek, de évről évre gyarapodott a teljes vasárnap munkaszünetet tartó cégek száma, míg végre az idén, különösen azért is, mert a Magyar Kereskedelmi Csarnok, a Fővárosi Kereskedők Egyesülete, a Bőrkereskedők Egyesülete és más rokonegyesületek támogatatták az alkalmazottak országos egyesületének mozgalmát, már 643 cég tartja üzletét, illetve irodáját egész vasárnap zárva. Ez pedig ugyanannyi kereskedőnek és családjának és mintegy tizenkétezer alkalmazottnak egy teljes napi pihe-nőjét jelenti. Eppen ezért az alkalmazottak országos egyesülete most, hogy az első vasárnap élvezik az alkalmazottak ilyen széles körben a teljes vasárnap munkaszünetet, hálás köszönetet mond mindazoknak, kik az egyesület mozgalmát és a testvéregyesületek közreműködését készséges hozzájárulásukkal támogatják.

— **Házasság.** Dr. Nyári Sándor műegyetemi magántanár, az Országos Képtár őre, jegyet váltott ilencfalvi Linzer Melanie kisasszonnyal, ilencfalvi Linzer Károly gyáros leányával.

Deutsch Károly fővárosi kereskedő eljegyezte Lichtschein Teréz kisasszonyt, özvegy dr. Lichtschein Lajosné leányát Budapestben.

Carré Albert Carré Oszkár cirkuszigazgató fia ma oltárhoz vezette Schuhmann Lola kisasszonyt.

Weiss Samu, a Weiss József és Samu kereskedő-cég baltája Újpestről eljegyezte Schlesinger Vilmos ur leányát, Irmát Budapestről.

Böcskey Andor, a Máv. tisztviselője eljegyezte Bauer Margit kisasszonyt, Goldberger Salamon ur és neje, született Ereuer Jenny, a Fiume-kávéház tulajdonosa leányát Budapestben.

Steinbach József siklósi kereskedő eljegyezte Pék Adolf torjánai földbirtokos leányát, Alvin kisasszonyt.

— **A soproni bankbűnök.** Sopronból jelentik, hogy a bécsi tartományi főtörvényszék az első oku törvényszék ítéletének megváltoztatásával kimondotta, hogy a Müller-féle soproni alapítványból ellopott 30 darab nagy-cenki vinkulált részvényre Hessberg bécsi bankoég által szerzett zálogjegy semmis, mert a nevezett cégnak, rendes kereskedői gondossággal mellett, a papirokat aggodalomkeltő külsőjük miatt nem lett volna szabad elitogadnia. Ez az ítélet előnyös Sopron városára, amelyet a belügyminiszter az alapítvány érhető károsodásokért vagyoniilag teletöltött.

— **Tízéves találkozó.** Akik az 1892. évben a budapesti V. kerületi főgimnázium VIII. osztályát végezték, mostani lakásuk címét tudassák minél előbb dr. Demeozky Mihály, a Ferenc József-internátus kormányzójával vagy dr. Hönig Izso fővárosi orvos-sal (VII. Kisdiófa-utca 2.).

— **Szerencsétlenül járt turisták.** Milánóból táviratozzák, hogy Riva tanár, Prinetti külügyminiszter egyik unokaöccsével meg akarta mászni a Gredias-csúcsot. Fele utban lavina érte őket utól, amely halálukat okozta.

— **Iparunk haladása.** A már 24 év óta közkedveltségnek örvendő Szalady-éle Hungária kávékülönlegesség, mely tudvalegve azonos ize és kitűnő zamata folytán a szemes kávé tökéletesen helyettesíti, de nem idegizgató és nem káros hatású, hanem tápláló és étvágykeltő, legutóbb a 14-ik éremmel lett kitűnítve. Gyár: Andrássy-ut 86.

— **Sikkasztás az óbudai szőlőművesek egy-letében.** A minap már röviden megemlékeztünk arról, hogy az óbudai föld- és szőlőművesek egyletében rendeltetéseknek jötték a nyomára. Az ügy Ó-Budán kinos szennzációt keltett, mert bár hetek óta arról beszéltek már az emberek s kinos kiváncsisággal lesték a kiküldött miniszteri biztos vizsgálatainak eredményét, csak most jutott nyilvánosságra a dolog a maga valóságában. Lécávi Gyárás Sándor fővárosi bizottsági tag volt az óbudai föld- és szőlőművelési egyesületnek éveken át agilis vezetője. Ennek az egyesületnek az volt a feladata, hogy a fillozera által elpusztított óbudai szőlők restaurálását keresztülvigye. Maga az eszme is léciai Gyárás Sándortól ered, aki az egyesületet is szervezte s működését nagy ambícióval és akaraterevel vezette, s ő volt az egyesületnek az elnöke is. Ennek az egyesületnek megalakulása előtt egy talpalatnyi föld sem volt az óbudai szőlőkől beültetve s a kitűnő fűdeke vagy paragon bevették vagy burgonyát termelt bennük az elkeseredett gazda. Lécávi Gyárás Sándor felbuzdította a szőlők rekonstruálására az óbudai szőlőbirtokosokat s hat esztendő során elérte azt, hogy ma 1700 katasztrális holdnyi terület van beültetve elsősorban szőlővel, amelyből az államnak bor-ogasz-tási és italmérsi adóban körülbelül 300.000 forint haszna van. Néhány lap azt írta, hogy az óbudai szőlőművelési egyesület szubvenciót kapott a kormánytól. Ez nem telet meg a valóságnak, mert az egyesület kért ugyan segítséget a kormánytól, de soha sem kapott egy krajcárt sem. Két évvel át a főváros segélyezte valami csekély összeggel, de azután ez is elmaradt. Így a rekonstruálás nagy munkája egyedül az óbudai szegény parasztagadák áldozatkészségéből került ki. Gyárás Sándor két évvel ezelőt azt indítványozta, hogy kérjenek a földművelési miniszteriumtól székénegé bizományi raktárt. A peronospora ellen ugyanis ezzel védekeznek a szőlőtulajdonosok. Azért kérték ezt, hogy ne kelljen nekik Budafokra fáradni — mint előbb — székénegért. A miniszter megadta az engedélyt s az egyesület alapszabályainál fogva Gyárás ragadta magához a bizományi raktár kezelését. A miniszteri utasítás szerint a bizományi raktár székénegé-kezelését csak készpénzen szabad eladni, hitel senkinek sem nyújtható. Gyárás el tudta hitetni a miniszterrel, hogy az óbudai nép egy részétől nem tudja azonnal megkapni a pénzt s így család módton hirtelen eszközölt ki a maga számára. Két esztendőn át 17.000 koronára szaporodott ez a hitel; ennyivel nem tudott elszámolni Gyárás Sándor. A miniszterium egyre sürgette a pénz lefizetését s a sürgetésekre Gyárás azt mondta, hogy a felek nem tudnak fizetni. Végre a miniszter megalkotta a dolgot s vizsgálóbizost küldött ki, aki konstátálta, hogy senkinek tartozik a székénegé árával. Gyárás erre halasztást kért a vizsgálóbizostól, aki határidőt adott neki a hiányzó összeg befizetésére, de mivel ezt sem tartotta be, feljelentést tett ellene a rendőrségen, amely ma előzetes letartóztatásba helyezte Gyárást. Az eset leírhatatlan szenzáció keltett Ó-Budán, ahol Gyárás hosszú időközön át nagyon népszerű ember volt. A lakosság most attól tart, hogy a kőrösszveget az egyesület tagjai fogják behajtani. A kerület országgyűlési képviselője, Vési József ma már érintkezésbe lépett Darányi Ignác földművelési miniszterrel s általa az a kérés intézte a kormányhoz, hogy azon a szegény népen, amely a maga emberségéből rekonstruálta az 1700 holdnyi szőlőterületet, ne vegyék meg másodsor is a székénegé árat. Különböző remény van arra is, hogy Gyárás jó módú rokonsága meg fogja téríteni a hiányzó összeget.

— **Halálozás.** Krivinaí Lonovics József, Csanádmegye volt főispánja, aki állásából csak nemrégiben vonult nyugalomba, ma délelőt Budapestben meghalt. Az elhunyt egyike volt Magyarország legrégibb főispánjainak; közel husz esztendeig volt Csanádmegye elnök, ahol közszeretben állott. Felsője Hollósy Kornélia, az egykor ünnepeit énekes színésznő volt, aki néhány esztendővel ezelőt halt meg. Holttestét holnap viszik a Rottenbiller-utca 40. számú gyászházba a Csanádmegyében levő pusztadomb-egyházi birtokra, ahol e hó 10-ikén helyezik örök pihenőre a családi sírba.

Dáni Ede ungvári katolikus főgimnáziumi tanár, aki gyógykezelését céljából a fővárosba jött, itt hosszas betegség után meghalt. Temetése a budai farkasréti temetőben június 6-ikán volt.

— **Dadogók gyógyító tanfolyama.** A Skultéty Lajos tanár vezetésével a piaristák főgimnáziumában levő és a fővárostól segített dadogók gyógyító tanfolyama július 1-én kezdődik. A vidéki szegénysorsu tanulók éljegyves vasuti kedvezményben részesülnek, ha feljövés szándékukat e hó 20-ig bejelentik Skultéty tanárnál (VIII. József-körút 15.) ahol délutánonként lehet felvételre jelentkezni. A tanfolyam orvosi felügyelet alatt áll. Vidéki tanulóknak teljes ellátásról, kivátrna igényeiknek megfelelően, a tanfolyam vezetőségére, hasonlóképp állandó felügyelet mellett, az idén is gondoskodik.

— **A Heidelberg-gyár égése.** A külső Soroksári uton lévő Heidelberg-féle vegyészeti gyárban — amelynek veszedelméről már lapunk mai számában megemlékeztünk — reggel kilenc óra tájban sikerült csak a derék tüztöltéságnak eltojtani a veszedelmet. Hajnali két óratól kezdve tombolt a hatalmas gyártelepben a vésszes elem. Körülbelül harminc különböző nagyságu házban gyártják a telepen a különféle robbanó anyagokat és más vegyészeti árukat. A tűz a szublimát osztályon támadt, ahol a naltalint szublimálják. Ebben a részben csak esti hat óráig dolgoznak s így szinte érthetetlen, hogy miként keletkezett a robbanás, amely elpusztította csaknem az egész gyártelepet. Garay és Barta lovasrendőrök vették észre a veszedelmet, akik a Soroksári-uton cirkáltak. Ok látták meg az első fölcsapó lángot s figyelmeztették a portást a veszedelemre. A tűz szinte páratlan gyorsasággal terjedt s rövid félóra alatt a gyártelep fele lángokban állott. Amikor a tüztöltés megérkezett, már nagy volt a veszedelem és csak az ő öntelődöz munkájuknak s a hirtelen támadt nyugati szélnek köszönhető, hogy egy részét meg lehetett menteni a hatalmas gyártelepnek. A szublimát-osztályon történt robbanás legelőbbé röpítette a pavillont s tüzestől szórt a telep hátsó részére egészen a vasuti töltésig. Pár perc alatt kinyulhat a parala- és szénraktár, az asztalos- és kádár-műhely, a kocskénegés-gyár, a hatalmas festékraktár, a szabadon raktározott áru, az üres hordók dombja és egy lézserben száz hordó petroleum. Száztéle ragyogó színben csapkodott föl a láng, durrogott, sissztergett a tömördeke anyag. A központi, VIII., IX., X. kerületi tűzörség és az önkéntes tüztöltéság hamarosan kivonult és Szerbovszky Szaniszló főparancsnokkal az élen minden oldalról megtámadta a tüzet. A tüztöltők minden igyekezete oda irányult, hogy a tűz ne terjedhessen beelőre, mert a benzintartók és a naltalint-raktár a telep derékán vannak. Ezeknek fölrobbanása óriás katasztrófát okozott volna az egész környéken. A tűz már csak tíz méternyire volt a naltalint-raktártól. Hatalmas lángnyelvek csaptak ki már a vasgálic-raktárból is, amely közvetlen szomszédságában állt a naltalint-raktárnak. A tüztöltéság vezető emberei már retegtek a tenyegelő veszedelemtől, amely keletkezett volna, ha a naltalint-raktárba is bekap a tűz és az isteni gondviselés segített nekik éppen abban a pillanatban, amikor már nagyon közel volt a baj. Hirtelen erős nyugati szél keletkezett, amely a pusztító lángokat kifelé terelte a vasuti töltésnek. Így menekült csak meg a gyár egy része s az egész környék a végső pusztulástól. Hajnal tájban a tűz belekapott a gyár jobboldalán lévő Sperl-féle vendégül udvari épületbe. Az álmukból fövert lakókat kiköltöztették s butoraitak kihordták a Soroksári-utra és a vasuti töltésre. A vendégül épületei, amelyek messze benyulnak a vasuti töltésig, porig égtek. Reggeli kilenc óráig tartott, míg a tüztöltéság teljesen lokalizálta a tüzet. A hatalmas telepnek egész külső része a lángok martaléka lett s még a kerítés és az élő fak is elpusztultak. A kár körülbelül kétszáz ezer korona. Oltás közben nem történt nagyobb szerencsétlenség. A mentők három kocsival virrasztottak a tűz mellett s három embernek nyújtottak segítséget. Kudlik Péter harmincöt esztendő géplakatos ógett sebet szenvedett a mellén, nyakán és arján; Lukács Andor husz esztendő tüztöltő elájult és Leipschuk Péter harmincöt éves tüztöltő mászás közben fölhasította a karját egy szögben. Reggel négy órakor megjelent a gyárban Márkus József főpolgármester, akit álmából vertek föl azzal a hírrel, hogy veszedelemben van az egész Ferencváros. Hosszabb ideig tanácskozott a gyár tulajdonosával és igazgatójával, azután megelégedését tejezve ki a tüztöltéságnak, elhajtott. A hivatalos tüztöltéságot hétfőn délelőt tartják meg.

— **Gyógyítéset dadogók számára.** Általános a panasz a szakemberek körében, hogy a dadogók nagy százaléka visszaesik bajába. E sürin hangoztatott panasz indította Váradai Zsigmondot, a siketnémák budapesti állami intézetének érdemes tanárát, a dadogók állami gyógytanfolyama vezetőjének segédét arra, hogy oly internatus nvisson dadogók és egyéb beszédhibában (pöszbebeszéd, orrbeszéd) szenvedők számára, melyben a páciensek hat héten keresztül napi többórai kezelésen kívül, még egész napon át szigorú felügyelet alatt állanak, hat héten keresztül pedig napi egyórát kezeléssel bejárnak az intézetbe. A gyógyintézet dr. Sarbó Artur egyetemi magántanár, mint a dadogók ok. képestül állami tanfolyam vezetője felügyelete alatt áll. A gégeorvosi teendőket a főváros egyik legkiválóbb specializája, dr. Zwillinger Hugó látja el. Felvilágosítást nyújt az intézmény részleteire vonatkozólag naponta 1-3-ig és este 7-8-ig Váradai Zsigmond tanár (Budapest, VIII., Kerepesi-ut 47.).

— **Az Andrássy-uti betörő.** Hirschbein Sándor ellen, aki tegnapelőt Furst László nagykereskedő Andrássy-ut 48. számú lakásába betört, a rendőrség folytatta a vizsgálatot. Eddig rábizonyították, hogy özvegy Mössner Ernőné Főbős-utca 25/b. Vágó Károly zálogházi főtisztviselő Izabella-utca 68. és Jakabffy Ignác földbirtokos Vörösmarthy-utca 34/a sz. lakásába is betört.

— **Balmasev nem halt meg.** Szípjágin orosz miniszter gyilkosáról hiteltelnek hangzó híreket közölnék az orosz fővárosból. E hír szerint a gyilkost sem kétél által való halálra nem ítélték, sem föl nem akasztották. Szípjágin megölése után ugyanis a hadsegédnek öltözött gyilkost többen, akik ruháikról ítéve magasabb rangú rendőrtisztviselők voltak, megragadták és belétkétek egy kocsiba. A kocsi közéjük csapott a lovakkal s a kocsi óriási sebességgel robotgott tovább. Némelyek azt hitték, ez a gyorsaság azért történik, hogy az esetleges menekülési kísérletet meg-hiusítsák, mások szerint azért történt, hogy a gyilkost megmentsék a lincseléstől. Valójában pedig egészen más volt az ok. A rendőrtisztviselők ugyanis nem voltak rendőrtisztviselők, csupán azoknak az uniformisába bujt anarkhisták, akik a kriukus pillanatban megragadták a testet, illetőleg cinkostársukat és kiszabadították a reá váró megtorlásból. Mikor aztán — így szól tovább a hír — a valódi rendőrök megjelentek a véres tett helyén már késő volt. Az áhadtsegéd és nem kevésbé árendőrök akkor már biztonságban voltak. Az orosz policia ennél fogva a Humbertine Crawford-féle svindlijéhez hasonló komédiát játszott. Balmasev vallomásai, elítélése s végül kivégzése mind csak fikció, mert a bűnös egyáltalában nem volt egy percig sem a rendőrség kezében.

Mint már említettük, az egész történet nem tulajdonosan valószínű, bár tagadhatatlanul vannak oly körülmények, amelyek némileg mellette szólnak. Így elsősorban meg van állapítva már, hogy Balmasev neve mindenesetre kitalált név. A kiewi egyetemen, amelyet a gyilkos állítólag hallgatott, évek óta nem volt ilyen nevű diák. S végül bizonyos az is, hogy Muszkaországban sok minden történhetik, aminek nyilvánosságra jutását azonban láthatatlan kezek jól meg tudják akadályozni.

— **Füüdörvoosi rendelés.** Dr. Dénes Mihály fővárosi orvos, mint főüüdörvos Franzenbadban működik.

— **Életunt urileány.** Ma reggel egy fiatal urileány akart megválni az életől, mert már évek óta kínzó idegbej gyötörte. Radics György nyugalomba vonult nagykereskedő és háztulajdonos Ilona nevű leánya a boldogtalan teremtés. Ma reggel a Királyi Pál-utca 11. számú ház első emeletéről idegrohamában az udvarra ugrott s életeszélyesen megsebesült. A szerencsétlen fiatal leányt szülei lakásán ápolják.

— **Rendkívüli otkok elárulása** most hét ón, kedden és szerdán a Párisi Nagy Arubáz térfi, női fehérmű és vászon osztályában lesz, bővebben szól erről a hirdetés. E cikkkel feltűnő otoságuk dacára disztinyváltak és a legjobb közönségnek ajánlották.

— **Füüdörvönök.** A Szt.-Lukács-füüdörvönök a nyári évad élénken vette kezdetét. Felemelkedő a június havi füüdörvönök névsorából: Miss Lidora Duncan anyával és nővérel San-Fraicisoból, Fö-tiszt. Hyacint Gulszky rektor Milwaukeeból, gróf Soussich Imre és neje Helgród. Gregor Gersich v. igazságügyi miniszter Belgrádból, Szokolysky és leánya Kerschből Oroszországból, Mr. és Mrs. William Kalledey New-Yorkból, Samarjay János és neje Rimaszombatról, fötiszt. Tempea Pál és neje Nagy-Torákról, Máriássy László és családja Rimaszombatról, Gauss Ottó és József: Bécsből, Carl Cussler Berlinből, Passa Miloschevich és neje Belgrádból és még számos előkelő vendég külföldről és belülről.

— **A kirándulások szezonjára.** Igen célszerű újítást hozott meg a kirándulások szezonjára a hirnevves Liebig-huskiwonat-gyár. A huskiwonatot 28 grammos dobozokban is árusítja, amely kényelmesen elír a zsebben.

— **A legkellemesebb nyári üdülöhely.** Ós-Budavára villamárban uszó nagy területén minden este vidám élet folyik. A város üledett levegőjétől el-lankasztott emberek valóságos ózisnak tekintik a mindig hős légkörű szórakozónyelvet és mihelyest be-sötétedik, tömegesen vonulnak ki a tünderváros vi-dámságtól zajos t'ai köze. Ha e remek mulatóhely egyebet sem nyújtana, mint portmentes, üde levegőjét, már akkor is megérdemelné a tömeges pártogást. mert a budapesti ember előtt megbecsülhetetlen a rekkenő hőségben a jölevegőjü hős hely. Dehát Ós-Buda a szórakozásnak ugyszólván minden valfajában is bőségesen részesíti látogatóit. Remek új variété-műsora, ingyenes látványosságai egytől-egyig szen-zációssá. Az új kreol női társulat a tenonális Stuard, a világhírű nótánzó, aki hamarosan köz-kedvelté vált és a többi előrangú specialitás nagy mértékben vonzzák a közönséget. A kitűnő olasz mechanikai színház is fényesen bevált és a gyerme-keknek valóságos öröme. — A mulatóhely ezidai fényes ünnepegeinek sorozata is nemcsak a megke-zdődik. **Friedman** igazgató már elkészült a tervezetek-kei és nemcsak abban a helyzetben lesz, hogy impozáns doogga lepheti meg a közönséget. A mulatóhely tulajáról kifőlni kell megemittentük, hogy ez oly lövénnyel van borítva, amely netáni hirtelen zápor vagy esözés után nyomban tökéletesen föi-szárad, úgy hogy Ós-Budában sár egyáltalán nem képződhetik.

— **Rendörri hírek.** Elek Béla 14 esztendő kár-pitosinas ma délelött a Mester-utca 20-ik számú ház második emeletéről levette magát az udvar közeve-tére. Súlyos belső sérülésekre a mentők a Rókusba vitték. — **Radics** János sükkönyi születésü 56 éves aóoló a Teréz-közt 38. számú ház udvarán hirtelen

rosszul lelt, összeesett és meghalt. Holttestét a tör-vényszéki orvostani intézetbe vitték. — A Viador-utca 18. számú háznak — amely **Schölián** Ignác tulaj-donát képezi — a pincemenyetele leszakadt. Szeren-csétenségen most történt. A pince föüüti lakásokból ki-köüütöztették a lakókat.

(x) **Ha öszöl a haja, használja a Stella-vizet.** Ára 2 K. Kapható Zoltán B. gyógytárban, Bpest, Szabad-ság-tér.

(x) **Wright-Ditson** tennis-raketek Kertész T.-nál.

A víz és Kajlinger Mihály.

Budapest, június 7.

Budapestnek immár hat nap óta nincs íható víze. Azaz hogy dehogyan nincs. Ákinek nem telik arra, hogy sörrel, ásványvízzel oltsa el a szomju-ságát, az azt a pocsoljvizet issza, amit most már majdnem egy hete az a vízvezeték ad, amelynek a létesítéséhez, fenntartásához a legkeserveeseben hozzájárulunk valamennyien. Hogy Budapesten végtelenül drágák a lakások, annak részben a drága víz az oka. A víz, amit nem a háziurak fizetnek meg, hanem az a minden rendű és rangú polgárság, amely ennek a városnak a falai kö-zött él. Az is a többek közt, akinek még ke-nyérrelvalója se akad. A vízrevalót ki kell teremteni. A vizért milliókat fizetünk s kap-tunk érte miasmákkal, nyavalyával teli pisz-koz leveit. Es nemcsak most és nemcsak egy véletlenül. Evek óta éppen a legkritikusabb idő-ben, a forró nyár beállakor mondja föl a becüs-letes szolgálatot ez a főváros szervi életében leg-fontosabb szerkezet, a vízmű s ha a Duna fodrán nemcsak világtjáró turisták, hanem világtjáró ny-va-lyák is ellátogatnak hozzánk és állandó tanyára találnak nálunk, abban sok része van annak a rettenetes nyomorúságnak is, amiben mi víz dol-galomban leledzünk. Mi, akiket derékon szel kettőbe Európa egyik legnagyobb, legbőségesebb folyója s mi, akik abban az előrehaladott korban élünk, amikor már tökéletes a technika, amivel kiválaszt-ják a vízből az egészségre ártalmat és ártal-matlant. Üljenek neki a statisztikus urak annak a témának, hogy mi köze van a vízneknek az epidémiák állandó grasszálásához s majd rémüle-tes adatokat kaphatnak. Ezek a nyári tréfák töm-erek emberéletbe kerülnek s első sorban természe-ten sok gyermekéletbe. A tífusznak azokban a drága medencékben van a melegágya, amelyekből ime ma is — most már majdnem egy hét óta — piszkos pocsa-talé folyik a szegény budapesti ember poharába.

Budapest szörnyen szigorú — a más bünei-vel szemben. A tejkereskedőknek réme az a sz-i-gorú ellenőrzés, aminek alá vannak vetve a bu-dapesti piacok. A hentes, mészáros remegve várja a pultja mögött a mindenféle biztosokat, komis-ziókat s természetesen még nagyobb a félsze, ha rosszban tőri a fejét. Budapest szörnyű bírságok-kal vizgát arra, hogy át ne jöjjen a vámon semmiféle az egészségre ártalmas élelmiszert, — a maga rettenetes büneivel szemben pedig maga a békeséges megalkuvás. A teje vizgát, maga pedig a tejnél százsorta fontosabb vizgát mérgezi a lakosságot. Mert hát mérgezi. Amikor min-denki tikkadt, amikor megnyhülés egy kertyi-tista víz, szíretlen levelet ad a lakosságnak. Olyan vizet, amilyenné a Duna vize válik, miután Bécs-től kezdve magába nyelve az ország piszkát, el-jut idáig.

Ez nem hirtelen, erőlesen orvoslánd, nem egyszerre, egy csapásra, gyors elhatározással gyö-keresen megváltoztatandó állapot a főváros sze-mében. A vízvezeték a főváros csinálta s akár jól, akár rosszul csinálta legyen, a tanács most már nem engedí bántani. Jó az mindenképpen, jónak kell lennie s ha kétszer annyian pusztul-nak is el miatta, mint amennyinek eddig kiol-totta az életét, akkor is csak toldozás-foldozás, bizottságos, átiratozás a víznyomorság el-intézése.

Amit például most megselekedtek ezek a derék urak, az egyszerűen nevetséges komédia lenne, ha nem volna a maga jellemző mivoltában nagyon is komoly tükre annak, hogy hogyan ad-minisztrálnak bennünket. A főpolgármester átir a polgármesterek, az hivatja Kajlinger urat, Kaj-linger urtól-hatol — ezzel aztán megnyugtatták a publikumot. Es ez az izenvalás így meg ma-jdnem egy hét óta s egyizenlenlünk kell magunkat az ostobaságnak azért a csimborasszójáért, amivel lövá akarnak tenni bennünket. Olyan külö-nös okokkal magyarázzák azt, hogy rossz a víz, ami már nem is normális hülyeségre vall. Azért sáros és piszkos a víz, mert nagyobb nyomást kellett adni neki, mint az el-múlt hűvös napokon. Ezt mondja Kajlinger ur. — Hát hiszen annyit a Kajlinger ur má-sodik elemista kis fia is tudhat, hogy ha meleg van, sokkal több víz kell, mint a hi-degben. Télen három pohár vízzel beír az em-ber, kánikulában pedig megiszik tizentötöt. Eb-ben az arányban kell hogy felszökkenjen a víz-

fogasztás is s az aztán csakugyan egészen speciális budapesti különlegesség, hogy a víz-vezeteki csóhalózat szennyezt a publikum pohá-rába mosák. Es még azt is kívánják, hogy ezt természetesen vegye, normálisnak elfogadja az a publikum, amely az egészsége érdekében meg-építette magának sok millióval a vízművet.

Ezzelal azonban csalódtak. A közvélemény vehemens fölháborodása volt az az általános fölzudulás, aminek a sajtó kifejezést adott, amikor újra odadobva látta ezt a várost akár-micsoda olyan lappangó járványnak, ami meg-tizedelheti a tömegünket. S nem valami apró-oseprő személyes támadásról van itt szó, Kaj-linger ur. Dehogyan. Nem is ismerjük az urasá-god becses személyét. Csak a munkája produk-tumát látjuk, a budapesti vizet, immáron öt nap óta sárgás-barnás piszkolevet — s abból merítet-tek azokat az argumentumokat, amelyek előtt meg kellett hajolnia. Soha még ilyen piszkos forrásunk nem volt . . .

Meg kellett hajolnia. Tudniillik: lemondott az állásáról. Levelet írt ma Halmos polgármes-ternek, amiben rendelkezésre bocsátja az állását. Ez a levél:

Nagyságos polgármester ur!

Az 1896. év elején, midőn az akkor hivatal-ban volt elődje nagyságodnak a vízvezeteki igazgatóság vezetésével megbízott, a II-ik tanácsi ügyosztály vezetője javaslatának megtétele előtt tárgyal velem az átvétel jellege és feladata felett. Feladatommá vállaltam:

1. Az üzem és az igazgatás egyesítését és ennek a modern ökonomikus igényeknek meg-felelő átalakítását.

2. Mindazokat a szükséges ténykedéseket és munkálkodást, amelyeket az akkor tárgyalás előtt álló vízvezeteki rendszabály-tervezet kiállításá-ha helyezett.

3. A vízmérők megvizsgálására kiküldött tör-vényhatósági bizottságban mindazokat a műszaki feladatokat, amelyeket a bizottság elemi szab.

4. Folytatom a káposztásmegyeri vízmű abban az időben már végrehajtás alatt álló szá-kaszát, még pedig úgy, hogy az országos kiállít-sás tartama idején a vizki-szolgáltatás semmiféle fennakadást ne szenvedjen.

5. A káposztásmegyeri vízmű továbbfejlesz-tebe tekintetében idejekorán mutatók be terveze-tet, és ennek építése elrendelése esetén a munká-latokat vezetem.

6. A buda-tljaki kibővítés munkálatainál be-következett nehézségeket előlharó és a munká-latokat lehető rövid idő alatt befejezem.

7. A dunajbipartti területek végleges csóhá-lózatának tervét kidolgoztam és tárgyalás előjáb-ól lehető rövid idő alatt bemutatom.

8. A gellérthegy vízműzene építéséhez szük-séges munkálatok körül hasonlóképp járok el és

9. a kőbányai magas területek vizellátásának meghatározott alapeleit szerint a terveket kidol-goztam és az építést előkészitem.

Vizont kijelentem, hogy ösmerve a ma-gamra vállalt munkálkodás rendkívüli előrelátást és körültekintést igénylő természetét, a vízve-zeteki igazgatást ideiglenesen kívánom tekinteni, hogy abban az esetben, ha vagy a polgármester, illetve a tanácsnok ur bizalmának már nem tud-nék megfelelni, vagy magam látnám elérkezettnek e munkálkodásról lemondani, ez mindkét esetben a legnagyobb könnyúséggel lehetővé válik.

Tisztelettel jelentem nagyságos polgármester urnak ezuttal irásban is, amit már tegnapi szó-belileg volt alkalom előadni, hogy t. i. mai napon a magamra vállalt kötelezettségek közül az utolsónak is megfeleltem, amennyiben kartár-saim odaadó segítségével mellett, éppen úgy, mint a többi tervezeteket, a kőbányai magasfekvésű területek építési rajzait és költségvetéseit be-mutattam.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy a vízve-zeték-igazgatóság hatáskörébe tartozó összes mun-kálatokban most a legkönynyebben áttekinthető stádium észlelhető, amennyiben azok egyesei teljesen befejeztek, több az árlejtést várja, egy pedig a végrehajtásnak első napjait él. A víz-vezeték-igazgatóság tagjai is oly oadaó s lelkes kitarással szolgálják a székesfőváros érdekeit, hogy sem a rendes adminisztrációban, sem az építkezésben és előmunkálatokban bármilyen körülmények között is káros jelenségektől tartani nem lehet.

Es éppen ez okoknál fogva elérkezettnek lát-tam az időpontot, hogy a székesfőváros víz-műveinek ideiglenes vezetése alól való felmenté-semet és tömérnöki állásomba való visszahelye-zésemet kérem, illetve, hogy ezt a tegnapi szóval is oadaott és indokolt kérelmemet mai napon irásban is előadjam.

Midőn ezt a kérelmemet előadom és annak a székesfőváros jól felgőgött érdekében történő sürgős elintézését kérem, tisztelettel jelentem, hogy a tegnapi közbeszített és a jelenlegi bajok tárgyában bekívánt jelentésemet a kikötött határidőre be fogom mutatni, valamint azt is jelentem, hogy a kőbányai szivattyúk beszerzésével kapcsolatos beadvány tárgyában válaszzal már elkészültem és azt illo alakban való lemasolás után bemutalandom.

Kérem a nagyságos polgármester urat, hogy ez ügyekben a vizsgálatot mihamarabb befejezteni méltóztatassék, hogy pályám további irányításáról szabadon gondoskodhassam.

Budapest, 1902. június hó 7-én.

Nagyságos polgármester urnak
alázatos szolgálja

Kajlinger Mihály.

Lemondott. Ennél okosabbat csakugyan nem tehetett, mert az a hat esztendő, amióta a víz-művek élén áll, tisztára csak arra volt jó, hogy bebizonyuljon az igazgató ur képtelensége. Most azonban lásson utána komolyan a tanács annak, hogy arravaló embert kapjon a vízvezeték irányítására. Ha a budakeszi sváb asszony fölfigyelt tejt kiöntik az ut mellé, hát tudjanak gondoskodni arról a sokkal fontosabb szükségletéről is, hogy jó vizet kapjunk. Ne igyunk be vele magunkba nyavalyát. — S mindenekelőtt gondoskodjanak arról, hogy jussunk végre vízhez. Hat ilyen nyomorúságos nap egy miénkél valamiképp temperamentosabb városban forradalmat jelent.

K. R., a költő.

(Konstantin nagyherceg — megőrült?)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Pétevár, június 5.

Oroszországban halkán beszélnek az emberek, ha politikai szenzációról van szó, pláne mostanság, amikor ujult erővel dühöng a reakció szelleme. Halkan száll a hír szájról-szájra, hogy Konstantin Konstantinovic nagyherceg megőrült. Sajnálkozva néznek egymásra, szinte sóhajtkák, hogy „megőrült a nagyherceg, a szegény”, — aztán beáll a némaság és mindenki azt gondolja, amit akar. A ki nem mondott gondolat még Oroszországban is szabad.

Megőrült tehát a nagyherceg, aki szabadelvű gondolkodása miatt réme volt a cári családnak. A szent szinodus prokurátorát, a nagy reakció vezető szellemét, Pobjedonosevot a haza átkának tartotta az a vakmerő királyfi, aki ódában dicsőítette Tolsztojt, a hivatalos Oroszországszáműzőt. Rajongott a szabadsáért és testvériségért és pedig azért, mert nemcsak nagyherceg, de poéta is. Es pedig a javából. Az orosz irodalmat megajándékozta az idegen klasszikusok remek fordításával, azonkívül gyönyörű lírai költeményeket írt, amelyeket K. R. név alatt adott ki.

Amig nyugaton a lírai költészet mindinkább kimegy a divatból, addig Oroszországban a közölség az utóbbi esztendőkből a líra felé fordul, amelyet a hatvanas és hetvenes évek orosz regényirodalmának epochális művei egyideig háttérbe szorítottak.

Ez a korszak lezárult, a regény nagy mestereinek nyomában nem keletkeztek méltó utódok és a legújabb orosz regény üres és tartalmatlan. Igaz ugyan, hogy még közöttünk él egy nagy óriás, a beteg aggyastán Jasnaja-Poljánában, de működése lezorult a művészet teréről és az erkölcs-bölcselmi és társadalom-ethikai mezőre tért át. Tolsztoj az apostolok közé ment és az az idő, amikor a *Béke és háború* vagy a *Karenina Anna* című remekművel ajándékozta meg a világot, nem tér többé vissza.

Most a líra aranykora közeleg, ugylátszik. *Nekrasovban* Oroszország a legnagyobb költőjét, nemzeti irodalmának Petőfijét vesztette el. Csakhamar sirba követte Tolsztoj Alexis és a régi gardából nem maradt más hátra, mint *Maikov*, *Foet* és *Polonski*, ez a három szép tehetségű költő, aki azonban ereje legjavát már a hetvenes években kiadta. A nyolcvanas években *Apuchin* és *Nadson* lett a közönség kedvence, akinek azonban csakhamar le kellett mondania a népszerűségről egy új csillag javára.

1886-ban egy verskötet látott napvilágot és a költőt a címlapon ez a két betű jelezte: K. R. Csakhamar elterjedt a híre, hogy a K. R.

(Konstantin Romanov) chiffre alatt Konstantinovic Konstantin nagyherceg rejtőzködik. Természetes, hogy a közönség érdeklődését még inkább fokozta a költő személye, aki tollal küzd a babérért, amelyet — amint maga dalolja — többre becsül, mint magas állását, gazdagságát és dicsőségét. Íme a vers:

Én.

Fortunának kegyeltje vagyok én:
Bölcsömbé rangot, fényt, vagyont adott,
Bármily magasra szálljon föl a beovány, —
Magas sort rendelt nekem születésem.

Mit ér, ah, rangom, fényem, születésem,
Hiszen hiú pompája elmulandó
Ott lent a pusztulásnak éjjelében,
Hol rothadásnak vége vár a vázra,
A melynek belel fensősége nincs!

Egy adományom van csak, drága, szent,
Isten magas kegyelmiből enyém
És bárhová is juttat végzetem,
O eszményként kíséri utamat:
A dal! — oh bárosak szállna zengzete
Az emberek szívébe melegen,
Füllekesítve minden nagyra, szépre,
És nyhet adva minden fájdalomra!

Ha majd dalom, áthatva szent erőtl,
Utat talál az emberek szívébe,
Majd akkor megtaláltam a babért,
Mely többet ér, mint rangom, születésem.

Csak ne azért szeressen nemzetem,
Mert felséges családból származom
Es büszke cári vér őr ereimben, —
Azért szeressen, mert dalt énekeltem,
Igaz orosz dalt orosz nemzetemnek!

Zengjen dalom orosz hazám dicsére,
Mig önmagam dicsére vált a dal!

Igy énekel a cári család nemes álmodozója, akit nemcsak érdekes személyisége, de költészetének értékes tartalma a valódi költők közé emel.

K. R. az orosz irodalom egyik legörvendesebb jelensége. Nem modern költő, és a szimbolizmus és dekadencia, mely gyakorta azonos a legkifejtettebb hülyeséggel, semmi befolyást se gyakorolt reá. Lírikus abból a régi iskolából, amelyre olyan pompásan illik *Grillparzer* mondása: — Bár megállhatnék ott, ahol Goethe és Schiller állt!

Fényes életmódja, ndvari nevelkedése és bizanci hagyományok meg nem tudták fosztani, K. R. szívét költői tüzétől, természetimádásától és attól a rajongó szeretettől, amelylyel a nép iránt, a szó legmerészebb értelmében: a nép iránt viselkedik. Hazaszeretet, természetimádás és egyszerű jámborság a legjellemzőbb vonása a nagyherceg költészetének. Mesteri módon vázolja a nagy, buja és színes bájokban szegény, de finom és bensőséges arnyalatokban gazdag orosz természetet és izzó színekkel írja le a Dél vidékeit, a hová számtalanszor leutazott. De éljen bár fényos pompa közepette valamelyik európai udvarnál, mint a cár képviselője, vagy járja be, mint egyszerű magánember Spanyolországot, ellenállhatatlan hatalommal ragadja vissza a honvágy Oroszország felé.

„Anyácskám. Oroszország,
Ugy-e most hull a hó? —
Utánad sir a jelkem,
Te édes, drága, jó!”

Költésze a nemzeti érzésben gyökeredzik mélyen, formái egyszerűek és szépek és zenei érték dolgában az ő versei az orosz irodalom legjavához tartoznak. Derült békesség napsugaras veretése ömlik el költészetén és műveiből egy éleltvidám bölcs keresztény összhangzatos természete szól hozzánk, aki a Mindenhatóba vetett gyermekded hittel nézi a világot és fennen hisz az emberiség jobb jövőjében: az általános testvériségben.

Es erre a harmóniás lélekre ráborult volna a téboly? Így mondják.

Oroszországnak, ugy látszik, szüksége volt egy örültre, hogy ne mondhassa a világ: imhol, már a cári családba is beköltözött az új idők gonosz szelleme.

Az új vizikirály.

— Jelenet. —

Kajlinger vízvezetési igazgató ma beadta lemondását. Mi történelk, ha helyette gróf *Keglevich* István intendánsat neveznek ki a vízvezeték igazgatójának?

A *tükör*: Jó reggelt, kegyelmes uram. Várom parancsait.

Keglevich: Ah, mily jól aludtam! És oly szép álmom volt... (elmereng).

A *tükör*: Kegyelmeséged nagyon megtisztelné alázatos szolgálját, ha elmondaná neki álmát.

Keglevich: Ah... orgonabokrok közt jártam és csupa tenoristák lógtak a fákon... alul újságírók csontjai... és hőérok kara várta parancsaimat. Álom, álom, édes álom.

A *tükör*: Elragadó.

Keglevich: Hagyjuk ezt. Csak álom volt. Lássunk a komoly munkához. Új hivatalomban, mint ezt ön helyesen sejtette, mindenekelőtt újításokat akarok tenni.

A *tükör*: Várom parancsait.

Keglevich: Mindenekelőtt külön csöveket vezetessen a lakásomba. Külön szűrt vizet kapjak. Es ha vendégeim vannak, pezsgő jőjjön.

A *tükör*: Jönni fog.

Keglevich: Külön páholyt építtessen Káposztás-Megyeren, ahonnan nézhessem, hogyan bugyog a víz.

A *tükör*: Meglesz.

Keglevich: Es kérem a szabadjegyesek listáját.

A *tükör*: Micsoda szabadjegyekről méltóztatik... azaz kegyelmeztetik beszélni excelenciád?

Keglevich: Hát akik szabadjegyet kapnak!

A *tükör*: A vizet mindenki ingyen isszsa, óh Ur, valami csekélység jár csupán érte.

Keglevich: Na ez a visszaélés is meg fog szünni. Fizessenek a nyomorultak.

A *tükör*: Előterjesztést fogok tenni.

Keglevich: Aztán... valami külön folyósót kellene építtetni... a vizpadra.

A *tükör*: Mi az a vizpad?

Keglevich: Hát ami a színházban a szinpad...!

A *tükör*: Erről is gondolkozni fogok.

Keglevich: Ezt jól teszi, ezt ajánlom. Egyáltalán, gondolkozzék minél többet. Nem lehetne külföldről valami jó vizet vendégszerelésre idehozatni? Például a schönbrunni vizet. Erről sok jót hallottam.

A *tükör*: Törni fogom rajta a fejemet.

Keglevich: Aztán intézzen egy leiratot a színházakhoz, hogy az idén nem engedem meg a záporpróbákat. Ez vizpaszálás.

A *tükör*: De...!

Keglevich: Ezt a szót nem ismerem. Szíveskedjék a szótárából kitörölni.

A *tükör*: Csak az óhajtottam kijelenteni, hogy a színházak le fognak égni.

Keglevich: Égjenek le. Hadd lássák, hogy én még itt is ur vagyok.

A *tükör*: De... pardon. Igenis.

Keglevich: És a címen nem vízvezetési igazgató, hanem vizikirály és Káposztás-Megyér örökös hercege. Budáról és Pestről ezental csak per „partvidék” beszéljen nekem. Érti?

A *tükör*: Igenis.

Keglevich: Van még valami megjegyezni valója?

A *tükör*: A lapokat hoztam fel. Mind bántják a vízvezeteket. Panaszkodnak, hogy rossz a víz és terjed a tifusz.

Keglevich: Miért mondja ezt olyan ijedten? Látszik, hogy még nem volt dolga újságokkal. Majd segíték én ezen hamar. Fogalmazzon meg egy rendeletet, amelyben minden újságíró lakásán elzáratom a vízvezetési csapat. Igyanak nektárt.

A *tükör*: Parancsára.

Keglevich: Most pedig adja ide azt a csomagot. Adjon elő tintát, tollat, szentesíteni fogom az aktákat.

Nyári alakok.

Az utcaöntöz.

Locsolva nappal, déiben, éjjel,
Minden forgalmat megakaszt,
Mint Mózes hajdan sziklafalból,
Az aszfaltból forrást fakaszt...
Hoop!... kiált s egy vig sugárral
Egy utcarészt tisztára mos,
Vizes lesz tőle omnibusz, ló
S vizes lesz tőle villamos...

Kar:

Ez ő, ez ő,
Az utcaöntöz.

Bizton tűz volt hajdanában,
Ugy ólóz mind, mint Kropatsek,
Harminc lépésről a fejedre
Vad Niagara ömlenek.
A ruhádat tisztára mossa,
Leöntöz rólad kalapot,
Ha szárazon jutsz el mellőle,
A sorsodat úgy áldhatod!

Kar:

Ez ő, ez ő,
Az utcaöntöz...

Az egyik vígan csapat forgat,
A másik fűrgén ólba ló,
A mesterségük, édes isten,
Szörnyen vidám, nevetető...
Most robog fel egy gummirádís!
Ugy ontják hát a sugarat,
Hogy az utas nyakig megázik,
Míg a kocsis száraz marad.

Kar:

Ez ő, ez ő,
Az utcaöntöz.

Locsoló nagy buzdgón utca-hosszat,
Egy utcarészt tisztára mos,
Hoop! Kiált s egy vig sugárral
Vizes lesz ember, villamos.
Mint Mózes hajdan sziklafalból,
Az aszfaltból sziklát fakaszt,
Locsolva nappal, déiben, éjjel,
Minden forgalmat megakaszt...

Kar:

Ez ő, ez ő,
Az utcaöntöz.

FŐVÁROS.

(*) A Mester-utca adoménstése. A Ferencvárosi Polgári Kör választmányára már két évvel ezelőtt elnöke, Czifler Győző által azt javasolta a tanácsnak, hogy az építkező kedv föllendítésére a Mester-utcában épülő új házaknak a rendes adoménstestéstől eltérő hosszabb huszonöt-harminc évi adoménstestést adjon. Akkor azt a telerület kapták, hogy a tanács meg akarja várni az alkalmas időt, amikor egységesen intézheti el az egész fővárosban a kedvezőbb adoménstestesség kérdését, de külön egy kerület érdekében nem óhajt intézkedni. A Polgári Kör most, két év után ismét beadványt intézett ebben a dologban a tanácshoz. A memorandum, amely ismételt megfontolásra ajánlja az adoménstestesség kérdését, rámutat arra, hogy két év alatt nem talált alkalmas időt a tanács az egységes intézkedésre és mert választásos időben élünk, attól lehet tartani, hogy a Mester-utca még évekig üres és lakatlan lesz, hacsak hamarosan meg nem jön a segítség. A memorandum arra kéri a tanácsot, hogy haladéktalanul intézkedjék a kért kedvezőbb adoménstestesség dolgában.

(*) Ebzárlat. A hetedik kerület előjárósága a kerületben negyvennapos ebzárlatot rendelt el, mert egy, a kerületben kóborló ebben veszteséget állapított meg. A zárlat e hó elején vette kezdetét.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Operaház. Az Operában ma este Faust került színe és Margit szerepében Ney Hermin, jeles fiatal drámai primadonnákat hallhattuk, akikhez a szezon folyamán sokkal ritkábban volt szerencsénk, mint ahogyan szeretnék volna és pedig nemcsak a művésznő érvényesülésének, hanem a műsor változatosságának érdekében is. Ma este ismét teljes mértékben érvényesültek a nagyteljeségű énekesnő előkelő kvalitásai, u. m. gyönyörű orgonuma, pompás énektechnikája, kitűnő frazirozása és bensősége já-

téka. A közönség lelkesen ünnepelte Ney Hermin és vele együtt nagy sikere volt a rendes Faust-ensemblenak.

** Városligeti Nyári Színház. (Bemutató előadás.)

Egy némely szerencsés házasságnál csak a — vás szerencsésebb. Guthi Soma, aki kétféle három év óta boldog szerzői házasságban él Rákosi Viktorral, ma este egymaga jelent meg egy bohózzal a városligeti színház deszkáin. A Guthi-Rákosi házasság boldog volt, mert elég — zajos volt, mert ha a szerzői házasságok, ellentétben az igazi házasságokkal, annál boldogabbak, minél zajosabbak és Guthi-Rákosi-éknak sokszor voltak zajos esték a budapesti színházakban. És az elváláshoz mégis csak gratulálhatunk Guthi Somának. Megmutatta, amit külföldön amúgy is sejtettünk róla, hogy egymagában is egész szinpad ember a talpán. Új bohóza — mint a házasságon kívül született szerelem-gyerekek rendezése, — ép, egészséges, izmos, tele duzzadó életörvél és jókedvvel. Házasságunk: a címe s egy házasságközvetítő irodának a milieu-jében egy rendkívül mulatságos s bohózatos helyzetekkel teli cselekmény bonyolódik le benne. Kulcsár Kálmán színész szerelmes Lidikébe, egy házasságközvetítő-intézet tulajdonosának a leányába. A leányt férjhez akarják kényszeríteni egy síköt, tót nábobhoz, aki örökségles rokonai bosszantására akar házasodni. A színész magára szedi a tót nábob alakját s mire leleplezik, már hozzá is jutott az imádottja kezéhez. Kubacska Péter, a síköt nábob pedig egy sikkes színésznőt ugat el éppen a házasságközvetítőnek a kezéről. Az alakok, amelyek ennek a cselekménynek a keretében a szinpadon mozognak, vérbeli bohózati figurák, amelyek igazi bohózatiról vénéből fakadtak. Ugyanaz áll a darab epizódfiguráiról, melyek közt akad két olyan is, akikért akármelyik francia bohózatiró megirigyelhetné Guthi Somát: egy házaspár ez a két figura, aki békén megegyezik, hogy eiválnak egymástól. A férj maga keres utódot magának s amikor az utód megvan, visszazseremesedik a házi keresztjébe és megtarja a saját maga nyakán.

A Házasságunk! zajos, nagy sikert ért s a közönség, mint az igazi bohózati estéknek, ugyszólván végig kacagta a darabot. Az előadók, az élükön Gyöngyi Izsóval, aki Guthi darabjában ismét nagyon pompás szerephez jutott, triss bohózati tempóban, teljes hatással játszottak; Élsy kisasszony, Latabárné, Polgár, Szentes, Gömöri, Gabányi a legjobbak voltak. Liszka színésznő szerepét Csongory Marika játszotta. Aki a Népszínház szinpadáról emlékszik erre a franciás sikkkel és finomsággal teli művésznőre, annak nem kell magyarázni, hogy az elsőrangú színésznők fajtájából való. Ma este kedvességgel küzdött, amit ki is jelentettek a lámpák előtt, de az csak szerepe énekeszéiben zavarta.

A Házasságunk!-ban több kitudon összeválogatott énekszám van, amelyek közül különösen Gyöngyi klasszikusan előadott kacagó-kupléja kellett zajos hatást. A nagysikerű este zajos tepsai a szereplőkön kívül javarészt a szerzőnek is szóltak, aki számtalanszor jelent meg a lámpák előtt.

(M—s.)

** A Nemzeti Színház bemutatója. A Nemzeti Színházban e hónap 11-ikén kerül bemutatásra az Yvette című színmű, melyet Guy de Maupassant regénye után Breton dolgozott át szinpadra. Az újdonság a következő szereposztással fog bemutatásra kerülni:

Servigny — Desd, Sava — Gyenes, Obardi marquisné — K. Hegyesi Mari, Yvette — Török Irma, Markovics — Gál, Pietranera — Körösmeszey, Pietraneráné — Paulagné, Van der Brookné — R. Maróthy Margit, Kallicsinné — Szacsayné, Kallicsin Olga — Meszlényi Adrienne, Lamny grófné — Boér Hermin, Paula — Boros Ferike, Belvigne — Horváth, Don Raminex — Iványi, Brigetot — Molnár, Aubry — Pálf, Lisieux — Hetényi, Valraai — Latabár, Kravalov — Mészáros, Huskisson — Abonyi, Dumouchel — Gabányi, Dumouchelné Gyöngyiné, Eulalie — T. Vízvári M., Pommeranné — Vízváriné, Zoe — Ligeti Juliska, Dongó — Molnár R., Félsmüt — Rózsahegy, Sztűs — Nádya B., Paula — Keczeri Irén.

** A Vigaszínház vendégzereplése a Népszínházban. A Vigaszínház művészi ensemblje hétfőn kezdi meg vendégzereplését a Népszínházban. Első előadásul Fényes Samu nagysikerű történeti színműve, a Kurucz Feja Dávid került színe; másnap, kedden, a Vigaszínház idej szerzőjének legnagyobb sikerű bohózata, Mars és Keroul népszerű darabját, Az ornagy urat, adják, melyet szombaton megismétel a Vigaszínház művészgárdája. Szerdán Herceg Ferenc közel százötven előadást ért darabját, Ocsai brigádrosát játszószák, pénteken pedig a Vigaszínház egyik legkacagatóbb bohózatát. A szabat lesz alkalma a közönségnek a Népszínházban végig nézni. Ezeket az előadásokat a Népszínház rendes esti helyárai mellett tartják, a júniusi kedvezményes jegyutalványok azonban érvénytelenek.

** Vendégzereplés. Szirmai Imre, a Népszínház művésze, ezen a héten Aradon vendégzereplél három jó szerepében. Hétfőn Litiben, kedden A kis szöke-

vényben lép föl, szerdán a Székimondó asszonyságban Napoleont játszza.

** A postásfü és a huga. A Magyar Színház új énekes bohóza, A postásfü és a huga, amelyet a közönség tegnap esti bemutatóján nagy töszéssel és sűrű tapsokkal fogadott, s melynek mai, második előadására már a délelőtti órákban elkelt a jobb jegyek túlnyomó része, a jövő hét műsorát teljesen betölti. Az újdonság ma esti második előadásán is viharos kacagásokat kellett s zajos sikere volt ismét Ledofsky Gizella művészi játékának és énekének. A két löszerepet egész héten Ledofsky kisasszony és Sziklai játszószák.

** Zenei vizsgálat Kassán. Kassáról írják nekünk, hogy Fűrés Sándor, az ismert zeneművész iskolájában tegnap tolytak le az évrzáró vizsgálatok, melyeken egy a hegedű, mint a zongora-szakon megtelepő készütségről adtak bizonyosságot az egyes tanítványok: Körösy János, Klein Gyula. Fleischmann Gyula, Juhász Zoltán, Eckert Zoltán, Majunke Egon, Miltner János. Steiner Elek. Zenei tehetségével különösen két tanítvány emelkedett ki, az egyik Stadler Sándor, akinek megtelepő technikája van a hegedűn, a másik ifj. gróf Zichy Ernő, gróf Zichy Géza unoka-öccse, aki csodagyerek számba megy. Tíz esztendősnél aig idősebb s a legkomplicáltabb darabokat biztos tudással játszza. Az iskola kitűnő mesterét, Fűrés, a jelen volt közönség elhalmozta elismerésének nyilatkozatával.

** Mérsékelt áru előadások a Népszínházban. A Népszínházban holnap és csütörtök este két mérsékelt áru előadás lesz, melyeken a Kín-Fu című látványosságot adják. E két előadásra érvényesek a kibocsátott mérsékelt áru jegyek, a vasárnap előadásra pedig azok az árhabázi növendékek számára engedélyezett ingyenjegyeket a Népszínház igazgatója, kik legutóbb a tömeges jelentkezésnél fogva jegyeket nem kaptak.

** Uránia. Holnap, vasárnap délután az Uránia már nem tartja meg rendes délutáni előadását. Este Salomon Ödönnek kitűnő darabja, A budapesti élet kerül műsorra. Hétfőn este pedig Péka Gyulának és Kern Aurélnak sok sikert elért darabját, A láncot adják, ez alkalommal immár 68-adszor. Kedden premier lesz az Urániában. Hopp Ferencnek, a derék magyar afrika-utazónak darabját adják ezen a címen: Utazás Dél-Afrikában. Vagy másfélszáz képből mutatja be a szerző Kongó vidékét tipikus telvéltekekben s hozzá jóízű, szelid humorával mondja el veszedelmes utazásának érdekes kalandjait. A hét összes hátralévő napján ezt a darabot fogják adni. Jegy elővétel ár nélkül kapható a pénztárnál.

** Növendéksínészek vizsgálati előadása. Sojmosi Elek nyilvánossággal jelezhették színésziskolája a jövő vasárnapon, június 15-én, délután harmadik órákor tartja vizsgálati előadását, a Népszínházban. A műsor úgy van összeállítva, hogy bemutathatók legyenek az összes növendékek. Lesz külön ének és balettáno is. Előadásra kerül ezenkívül a Nebántsvirág három felvonása, továbbá Egy kis vihar vigjáték, A cigány második felvonása, a Parasztdicsület olasz népszínmű és végül a Szemesledny című operett. Jegyek egész héten előre válthatók a Népszínház jobboldali pénztáránál.

** A Városligeti Nyári Színházban vasárnap délután félhétárok mellett a Sohse halnak meg rendkívül mulatózó érdekes bohózat, este pedig rendes helyárrakkal, Gyöngyi Izsó felféltével, Guthi Soma Házasságunk kacagató eredeti bohóza kerül színe. Mind a két előadásban a színház legjobb erői vesznek részt.

** Második oseh színház Prágában. A színház számára szükséges telket kétszáz ezer korona értékben ingyen adományozták, a város pedig szintén kétszáz ezer koronát szavazott meg a színház létesítésére.

** Sardou Dante-dramája. Sardou, mint annak idején már megemlékeztünk róla, új drámán dolgozik, amelynek Dante, a Divina Comédia szerzője lesz a hőse. A szerep Irving, a világhírű angol tragikus számára készül s a dráma maga is Londonban fog először szinpadra kerülni. Novelli, aki épp most Párisban vendégzereplél a Porte-Saint-Martin színházban, szintén megszerezte a maga számára Sardou Dante-dramáját.

** Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károlykörút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Bizet Carmen 10.— K., Wagner Tristan és Isolde 9.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Troubadour 3.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., A bőregér 5.40 K., San-Toy 5.40 K., Görög rab-szolga. Geisha, Cirkusz-élet, Szerencse csillaga, Kis aranyos egyenként 6.— K., Florodora. Kis szökevény, Postás fu, New-York szépe egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: Katalin, Hoffmann meséi, Kis szökevény, New-York szépe, Fűné füzetenként 3.— K., Mader Szerelmi kaland, Tréfiás balett 2 füzet 6.— K., Egy görbe nap, énekes bohózat 3.— K., Der Kellermeister 2 füzet német szöveggel 6.— K., Das süsse Mädel 2 füzet 6 K., Az izé, potpourri 3.60 K., Luna asszony, potpourri 3.— K., Tarka Szinpad műsorából: Van-e tehetségem? 2.— K., Vén kocsis dala 3.— K., A diófa románc 1.50 K., Tekintetes ur 1.60 K., A rószabimbó és a méh románc az „Ornagy ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., Legkedveltebb kuplák: Dráh'n ma um 1.80 K., Meine Lily (Lotti ezredeseiből) 1.80 K., Du mein Girl 1.80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., Zsuzsi-kupl 2.— K., Die Haselnuss 2.40 K., Der lustige Ehemann 2.40 K., Luna-Walzer 2.40 K., Az izé-walzer 2.40 K., Madame Sans-Gêne 1.80 K., Legújabb 101 magyar népdal 3.—

K. Könyv- és zenemű-jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

**** Operaelőadás a Telefon Hírműködésben.** Wagner Rikárd regényes operája a Lobengrin keret előadására ma este a Magyar Királyi Operaházban. Ez az előadás a Telefon Hírműködés összes állomásain keresztül hallható lesz, mert a Hírműködés azt előzetesen szórakoztatásra teljes egészében közvetleni fogja. Az opera közvetítése után 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Élite és az Emke kávéházból közvetít a Telefon Hírműködés.

Eleven órák.

— A Deutsches Theater vendégjátéka. —

Budapest, június 7.

Heyermann után, akinek a nemzetisége nem dán, hanem hollandus s akiről hajlandók vagyunk felténni, hogy két munkás-zubbonyban és kopogó faopókban jár, mint a halász-tragédia remekül festett alakjai: — ma este Arthur Schnitzler jutott szóhoz a Vig-színházban a Deutsches Theater második vendégjátéka révén, akiről bizonyosan tudjuk, hogy elegáns és kifogástalan színpadkísérőt visel. Mert a szerző jelen volt a mai bemutatón és a tapsokra többször kijött a lámpák elé.

Ez a német író is a modernnek rádjához tartozik; azokhoz, akik merészen rajzolgatják az életet, szeretik a nehezen föloldható lelki-problémákat, szívesen megbőtránkoztatják a szemérmes filisztert egy-egy durva, vagy illetlen szóval és a szeccszóitól sem riadnak vissza. Eddig megjelent könyveinek a száma tizenkét kötetre rug. Írt regényt, drámát, kisebb elbeszéléseket. Drámái közül híres a *Lebeldi* és a *Schleier der Beatrice* című. Nem olyan erős, nem olyan szívekbe markoló, mint Heyermann; realizmusa nem olyan hatalmas, költészete nem pompázik azzal a féltudománytal, azzal a Rembrandt-színnel, amit a *Remény* szerzőjénél tegnap annyira megcsodáltunk. De témái nagyon eredetiek. Dialogusa kitűnő. Természetes hangon beszélgeti alakjait, a kiket az élet teljéből ragad ki, ahogy a Faustbeli direktor kívánja. Az új idők evangéliumát nem hirdeti olyan dacos meggyőződéssel és annyi lánggal, mint Heyermann. Inkább szkeptikusnak látszik. De szkepszisének sok finom gyúnyt, sok kihagyott szatirikus csattanót közszömbetünk. Mindenesetre érdekes író, aki nem jár a konvenció útján s akinek az ötleteit szívesen hallgatjuk.

A *Lebeldige Stunden* négy egyfelvonásos darabnak a közös címe. A négy darab közt nincs bensőszerűség, de mind a négyben az írói és művészi ösztönzés, a halhatatlanság számára dolgozó és dícsőségre szomjas szerzői hiúságot ostromozza; és ebben a tendenciában megtalálhatjuk az egységes koncepciót, ha éppen keressük.

Az első darabban (*Lebeldige Stunden*) egy anya, aki rajong az irodalomért, morfundumal megmérgezi magát, mert észrevette, hogy súlyos és reménytelen betegsége alatt költő-fának a teremő ereje pauszált. Abban a reményben, hogy a fia dolgozni fog, ha nem látja többé maga előtt a sorradó beteg, beveszi a mérget és meghal. Ezt a titkot az asszony barátja, Hansdorfer mondja el a fiúnak, aki először föllázad és sir, de azután a poéta hiúságáért így kiált föl: *Vagy megöltöm magamat, vagy megmutatom, hogy az anyám nem hiba halt meg!*

A második darabban (*Die Frau mit dem Doiche*) egy drámaíró ítérlő van szó, aki a legnagyobb szemérmelenséggel viszi a színpadra önmagát és a feleségét. Leonhard szereti ezt az asszonyt. Az asszony menekülni akar tőle és gavallérnak egy képtárban találkozik, vaamelyik régi olasz festő képe előtt hogy örök bucsut mondjon neki. Ezen a festményen egy szőp patricius nő tört villogtat a fölemlt kezében és lábainál véresen fekszik a ledőlt áldozat. Pauline úgy találja, hogy a törős asszony rendkívüli módon hasonlít hozzá és a gavallérnak, aki azt akarja, hogy az asszony menjen el hozzá a lakására és legyen egészen az övé, rejtélyes szavakkal magyarázza, hogy ők ketten már egyszer átéltek azt a jelenetet, amit a 16-ik századbéli kép ábrázol. Erre a színpad hirtelen átalakul Remigio műtermévé, ahol a mester távollétében tanítványa, *Lionardo*, egy éjszaka elosábitotta Remigio büszke feleségét, *Paolát*. Remigio visszatér, Paola mindent elmond és a mester a legnagyobb megvetéssel kiutasítja Lionardót, hogy végezzon a bűnös asszonnyal. Lionardo orozva le akarja dőni a mestert, de Paola tört ragad és a fiatal ember nyakába meríti, aki holtan omlik össze a lábai előtt. Remigio mindent megbocsát ezért a mozdulatért. Rögötn a festő-állványhoz szalad, hogy íélig kész képen ezt a mozdulatot föloldozza, művészileg értékesítse. A vizió eltűnik. Ujra ott vagyunk a képtár falképében. A verses beszéd prózába megy át és Pauline — mintha álomból ébredne föl — odanyújtja kezét a randvint kérő gavallérnak: *Elmegek önhöz!* — Notabene: Pauline

mindent be akart vallani drámaíró férjének, de a gavallér kifejtette, hogy ezt a vallomást a hű férj sohasem fogja megbocsátani, legfeljebb még egy drámát ír majd a lelkifurdalásából. És a szeccszó, romantikus látomás igazat adott a gavallérnak. Nem érdemes skrupulizálni olyan urakkal szemben, akik előtt az aszony csak modell vagy drámai alany.

A harmadik darabban (*Die letzten Masken*) Rademacher, egy elzúllt zseni, egy szegény zurnaliszta haldoklik a kórház szomorú termében. Egyszer len vágya, hogy szerencsés és gyűlölő íróvársának, Weighastnak még egyszer utóljára valami halhatlan gorombaságot mondjon; hogy bevallja neki, hogy viszonya volt a feleségével. De mikor a szerencsés író eljön a kórházba és elmondja haldokló barátjának, hogy mennyi gond, mennyi csalódás érte az életben és más támasza nincs, mint a feleség: a gyűlölet elmúlik és a szegény zurnaliszta némán meghal Flórián Josekwerth komikus színész oldalán, aki tüdővészben szenved és egy hét mulva szintén meg fog halni a központi kórházban. Az írói és művészi dicsőségek ezek a nyomorult hajótöröttjei kitűnő alakok. Ez a darab mind a négy közt a leg-többet ér.

A negyedik darab (*Literatur*) vigjáték és hősnője Margarethe, aki impressziót regényekben dolgozza föl s egy csomó piktor és belletrista után Clemens urba, egy futató sportszamba szeret, aki el is akarja venni feleségül, azzal a kikötéssel, hogy őshágy a vers- és regényírással. Margarethe nem tud lemondani a halhatatlanságról és a száma getleman háta mögött regényt ad sajtó alá. Ebben a regényben a volt kedvesével, Gilberttel folytatott szerelmes leveleket mind értékesítette. De amikor kiderül, hogy Gilbert is írt regényt és a levelezést ő is lenyomatta (mert mind a kettő kópíát készítette a szerelmeitől áradó levelekből, hogy legyen mit bámulni az utókorunk) Margarethe a lovagió getleman kívánságára örömmel veti tűzbe a maga példányát és a ügygöny legördül. Ez a szatira nagyon éles és nagyon találó.

Az első és a harmadik darabban *Reinhard* nagy művészettel játszotta Hansdorfer és az elzúllt zurnaliszta. A mai estnek ő volt a legkiemelkedőbb szereplője. A második darab romantikus intermezójában *Triesch* Irén nem adott elég illúziót és *Kaysser* tulságosan deklamált. A szín elváltozását is gyorsabban kelene megemlézni, mert a leboosított ügygöny árt a hatásnak.

A. E.

MŰVESZET.

□ **Benczur Gyula királyképe.** Királyunk budapesti tartózkodása alatti többször üt modellt *Benczur* Gyulának ahhoz a portréhoz, melyet a király koronázási aándékul szánt Edvárd angol királynak. Az arckép tegnap készült el s holnap küldik Londonba. Királyunkat angol gárdeárczési díszruhában ábrázolja az ismert skótárírórs kabátban, amint balkezét a kard markolatán pihenteti, jobb kezében pedig a szőrbokrétás sisakot tartja. A háttérben baidoatinos léposzózet és az angol zászló látható. A pompás barok stílus keret felső részén az osztrák és magyar korona ékeskedik.

□ **Asz iparművészeti karácsonyi kiállítás.** A Magyar Iparművészeti Társulat, mint minden esztendőben, ugy az idén is magyar iparművészeti termékekből karácsonyra kiállítást rendez. Az erre vonatkozó ölhívást a múlt hónapban küldötte szét a társulat és eredménye máris nagy mértékben nyilvánul, jeleül annak, hogy a vállalkozás kedv ebben az irányban évről-évre fokozódik.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Szigligeti-Társaság drámapályázata.** A nagyváradi Szigligeti-Társaság pályázatot hirdet egy egész színható estét beütő középian műműre, melynek tárgya a magyar történelmi múltból, vagy a magyar társadalmi életből van merítve. Pályadíj 800 (nyolcszáz) korona; pályázati határidő: az 1902-ik év október 31-ike. A pályaművek idegen kézzel, tszán és olvashatóan írva, jelvével ellátva, jelélig zárt borítékban, a szerző nevét tartalmazó levél kíséretében a „Szigligeti-Társaság elnökéhez Nagyváradon” címező, küldendők be.

○ **A Vasárnapi Újság június 8-iki száma** 24 képpel s érdekes tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedeve négy korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.).

○ **A diétás könyha; hogyan táplálkozunk?** Dr. Kelen József e rendkívül tanúságos, jó magyarsággal, világos, könnyen megérthető modorban írott munkája rég érzett hiányt kíván segíteni. A beteg ember számára hiányzóit mindeideig oltyan munka,

mely a táplálkozást illetőleg kellő s szakavatott utbaigatást adhat; a művelt nagyközönség számára ezen munkát szerző, ki a népszerű orvosi irodalom terén ósmert szaktekintély, ugy írta meg, hogy abban mindenki a maga számára okulást, tanúságot szerezhet. A mű 17 lejezetben tárgyalja az összes idevágó tudnivalókat; különösen kiemeljük a „betegségek esetén követendő étrendek” és a „betegközt elkészítései” szölv lejezeteket, amelyek szerző kiváló gyakorlati érzékéről és szakismeretéről tesznek tanúságot. A fűrdőbe készülő és otthon sanyalódó közönségnek egyaránt érdemes ajánlunk e munkát, mint házagot pótló, hasznos és érdekes olvasmányt. A könyv ára 1 korona 50 fillér.

SPORT.

Bécsi löversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Bécs, június 7.

Csupa handikap és eladóverseny volt ma a programon, s ehhez képest többet nyújtott a program, mint várható volt. Minden futásban sok lö indult, s különösen a Parcital-handikapban, a nap löversenyében 12 lö állott ki. A versenyt ezuttal reális lö, Diadai nyerte meg istállótársa Dynamit ellen, melyet a fogadásokban favorizáltak elsősorban. Harmadik Ka'gall lett, melynek uja az egész uton el volt zárva, de így is veszélyes volt, mikor a távoszlop után utat talált.

Ma különben a fogadóknak jó napjuk volt, mert a legtöbb versenyt a favorit lovak nyerték meg.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Távoság 1000 méter. Mautner V. Bonapoeje (Southey) első, Mr. C. Wood Sérénádeje (Holmes) második, Dréher A. Tatoo (Dávid) harmadik. Aztán Béka, Baltimore, Santos, Nitallor. Totalizátor: 10: 151. Helyrefogadások: I. 50: 60. II. 50: 58. III. 50: 55.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távoság 2000 méter. Schossberger L. Ugyanasa (Vethereli) első, Egyedi L. Hallohja (Mamo) második, báró Uchritz Zs. Boája (Bonta) harmadik, aztán Kalupri, Lothario, Kari. Totalizátor: 10: 26. Helyrefogadások: I. 50: 81. II. 50: 279.

III. **Farsfall-handicap.** Díj 6000 korona. Távoság 1600 méter. Grót Feszteties T. Diadaija (Barker) első, grót Feszteties T. Dynamit (Sands) második, Dréher A. Ka'Gall (Cleminson) harmadik; aztán Charmant, Ignatieff, Maculani, Nina, Romy, Montezuma, Nevermind, St. Maur, Töpörtyű. Totalizátor: 10: 32. Helyrefogadások: I. 50: 233. II. 50: 113. III. 50: 160.

IV. **Dornbach di.** Eladó-verseny. Díj 8000 korona. Távoság 1200 méter. Mr. Burnett Olavigoje (Richnovszky) első, Herzog M. Bonbona (Güchrist) második, Mr. C. Wood Sebese (Holmes) harmadik, aztán György lovag, Gloria, Hozí, Sardou, Lodonor. Totalizátor: 10: 27. Helyrefogadások: I. 50: 82. II. 50: 220. III. 50: 173.

V. **Eladó kétévesek versenye.** Díj 2000 korona. Távoság 1000 méter. Braganzi herceg Curieuseje (Zsebök) első, Robonczy G. Colbrije (Bonta) második, Mautner V. Giosseja (Southey) harmadik. Aztán Tannhäuser, Marineur, Rameclaude, Bubi, Larissa. Totalizátor: 10: 37. Helyrefogadások: I. 50: 65. II. 50: 70. III. 50: 68.

VI. **Munkás-Gátverseny.** (Handicap) Díj 4000 korona. Távoság 2400 méter. Herceg Taxis E. Csillag (Williamson) első, Mr. Burnett Philosopher (Lawton) második, Mr. Lincoln Tacsók (Slin) harmadik, aztán Gut genug, Don Diego, Anita. Totalizátor: 10: 19. Helyrefogadások: I. 50: 59. II. 50: 63.

VII. **Simmering di.** Díj 3000 korona, távoság 1600 méter. Grót Trauttmansdorff L. Nunquam dormo-ja (Barker) első, Braganzi herceg Vestal Virgin-je (Adams) második, báró Springer G. Tétová-ja (Michaels) harmadik. Aztán: Barátore. Totalizátor: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 54. II. 50: 57.

A *Buccaner*-verseny a derby-meeting utolsóelőtti napjának legkiemelkedőbb mozzanata. A 3200 méteres futamban Valán, Vig és Vaga is futni kezd, ami határozott nagyjelentőségűvé tenné a küzdelmet. Jelölőjeink:

- I. *Orgona—G-dur.*
- II. *Mauthner-ist.—Charmant.*
- III. *Yaga—Vig.*
- IV. *Ballada—Cart blanche.*
- V. *Fancy—Ka-Gall.*
- VI. *Mr. John—Nyakas.*
- VII. *Pántlika—Harkányi-ist.*

• **Kerékpár-versenyek.** Az Olympia Sport-Egyesület vasárnap, e hó 15-ikén este 6 órakor tartja a Csömöri-úti milliennári versenypályán XIV. nemzetközi kerékpár-versenyt. A verseny legkimagaslóbb pontja a Gergor, Dietrich, Papp-mal 30 kilométer távon, a győztesnek 1000 korona értékű tiszteletdíjat.

• **Az idei első postagalambverseny.** A Columbia e hó 20-án rendezi első postagalambversenyt fiatal galambokkal Kassáról—Budapestre. A kassai postagalamb tenyésztők köre ugyanazon nap Budapestről—Kassára ellenversenyt rendez. Ez lesz Magyarországban az első teljes galambpostájáról, amikor a galambbal küldött sürgönyre galambmal lehet válaszozni. Az érdekes versenyre dr. Dirner Lajos elnök és Parthy Géza igazgató Kassára utaznak.

M E S E.

A fekete kutya.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király meg egy királyné. Azoknak mindenük volt, csak gyermekük nem. Nagyon, de nagyon busultak e miatt és éjjel-nappal mindig imádkoztak és egyre kérték a jó Istent, bárosak adna nekik egy kis gyermeket.

Krisztus meg Szent-Péter éppen a földön jártak s szegény utas képében betértek a királyi kastélyba.

— Majd meglátjuk, azt mondta Krisztus, hogyan fogad bennünket a király. Ha látom, hogy jó a szegényekhez, meghallgatom a kérését.

A király pedig nagyon szívesen fogadta őket; elejbük ment és a legszebb szobájában adott nekik szállást. Az utasok ettek, ittak s éjjel tájban azt mondta Krisztus Szent-Péternek:

— Eredj ki, Péter, nézd meg, mit látsz az égen.

Péter kiment, nemsokára vissza is jött, hogy két kardot látott.

— No akkor még ne szülessék meg a gyermek, mert háboruban kellene neki elveszni.

Egy darabra megint kiküldte Pétert.

— Nézd meg, hát most mit látsz az égen.

Péter iziben kiment s vissza is jött, hogy bizony három halálfejet látott.

— Akkor még most se szülessék meg a gyermek, mert döghalálal kellene elvesznie.

Egy vártatra megint kiküldte Pétert.

— Hát most mit látsz?

Péter nézett, nézett s szép kinyílt rózsabokrot látott az égen.

— Legyen meg a kis gyermek, azt mondta Krisztus s amit kíván az életben, az mind beteljesedik.

Abban a szempillantásban meglett a kis fiu s a király meg a királyné úgy örültek neki, hogy ki se mondhatom. Örömeiben a király beszaladt a vendégekhez, hogy megmondja nekik a nagy ujságot, de bizony már hült helyüket találta. Akkor jutott eszébe, hogy talán nem is közönséges utasok voltak, letérdelpt és hálát adott az Istennek a nagy jószágáért.

Hanem hát mi történt? Volt a királynak egy inasa, az meghallotta, micsoda áldást mondtak az utasok a kis gyermekek és gondolta magában, hogy elloppja. Egyszer éjjel, mikor a király meg a királyné jó mélyen aludtak, besurrankodott a szobába, vitt magával egy kis bárányvért, bokente vele a királynénak a kezét meg a száját, aztán a kis gyermeket kilopta a bölcsőből és elvitte egy szomszéd faluba. Ott dajkaságba adta.

Másnap felébred a király meg a királyné, keresik az aranyos kis fiukat, nincs sehol. Jaj, mekkora bánatban voltak, hogy sirtak, jajgattak!

Mikor legjavában sirtak, jajgattak, bejön az inas, azt mondja a királynak:

— Nini, véres a királynénak a szája meg a keze, bizonyosan az ette meg az éjjel a kis gyermekét!

Ránéz a király a feleségére, hát szinte meghült benne a vére, mikor meglátta a véres száját, kezét. Rettenetesen megharagudott s mindjárt kiadta a parancsot, hogy fogják meg a királynét és vessék a legsötétebb tömlőbe. Ott volt szegény sokáig, sokáig.

A királyfi szépen nőtt, nődögült s mikor már megnőtt, az inas ott hagyta a királyt, fogta a királyfit s elment vele messze, messze, míg odaérték egy másik országba, a másik országban egy puszta helyre. Itt azt mondta a királyfinak:

— Kivánd, hogy ezen a helyen nagy város legyen, a város közepin aranykastély s a kastélyomat a király kastélyával gyémánthid kösse össze.

A királyfi kimondta ezt a kívánságát s abban a szempillantásban ott lett a nagy város, a város közepiben az aranykastély s a kastélytól a király kastélyáig a gyémánthid. Kedvére élhetett a gonosz inas a nagy uraságban.

Egyszer reggel fölébred a király, akinek az országába jöttek, kinéz az ablakon, hát látja a gyönyörű gyémánthidat s messziről a nagy várost s benne az aranykastélyt.

— Jaj, azt mondja, micsoda csoda történt itten? Meg kellene nézennem, miféle király lakik itt mellettem?

El is indult a gyémánthidon, ment, ment s utoljára odaért az aranykastélyhoz. Itt már várta az inas, jól tartotta mindenféleképp s azt mondta, hogy ő is király.

— No ha te is király vagy, azt mondta a király, van nekem egy gyönyörű lányom, elvinnéd-e feleségnek?

Az inas hogyne akarta volna elvenni! Majd kibujt a bőréből, ugy örült.

Jól van, a király elbucszott tőle és másnapra meghívta, hogy jöjjön át hozzá, majd meglesz a lakodalom.

Másnap át is ment, de bizony, mikor a ki-

rálylány ránézett, még a hideg is végigfutott rajta, hogy ennek a felesége legyen és azt mondta:

— Előbb én is átmegek hozzád, megnézem a kastélyodat.

— Csak gyere, azt mondta az inas, látsz én nálam annyi csodát, hogy no.

Aztán csakugyan végigsétált az inással a gyémánthidon s a kastély előtt meglátta a királyfit. Rongyos ruhában volt szegény, de olyan szép volt, hogy a királylány egyszerűen nagyon megszerette. Megkérdezte az inast:

— Ki ez a rongyos legény a kastélyodban?

— Ez az inasom.

— Aztán mért járatod ilyen koldus ruhában?

— Oh, ez a rossz teremtés még ezt sem érdeml!

Avval fogta a botját, jó egy párt vágott a királyfira és bekergette. Mindig így szokott szegényrel bánni. A királyfi a verés elől beszkökött egy szobába s ott elbujt egy sarokba.

A királylány nagyon megsajnálta és egyre azon gondolkodott, hogyan került ide ez a királyfi formájú legény ehhez az emberhez. Az se fért a fejbe, hogyan került ide ez a nagy város, ez az aranykastély meg ez a gyémánthid.

Azonban csak vezeti az inas a kastélyban s utoljára odaérték abba a szobába, ahol a királyfi el volt bujva. Itt azt mondja a királykisasszony:

— Világéletemben még ennyi csodát nem láttam. Igazán szerencsés egy ember vagy. De akármilyen nagy a szerencséd, azért még se megyek addig hozzád, míg nekem igaz lelkedre meg nem mondd, hogyan került hozzád ez a nagy gazdagság.

Az inas ötlöt-hatolt, nem akarta sehogysz megmondani, össze-vissza hazudott mindent, de hiába, a királylány addig faggatta, míg utoljára kivallotta.

— Ládd-e, azt mondja, annak a rongyos legénynek köszönhetem mindenemet.

Aztán elmondta, hogyan rabolta el az apjától, anyjától bölcsőbeli gyerek korában s hogy fogta rá a királynéra, hogy az emésztette el a gyermekét.

— No most már a feleségem lehetsz, most már tudsz mindent. Olyan gazdag király vagyok, mint az édesapod, talán még gazdagabb is.

— Jaj, azt mondja a királylány, hát hogyan visz rá a lelked, hogy így bánj azzal a szegény királyfival?

Az inas még nem is felelhetett, előgrott a királyfi a sarokból és azt mondta:

— No te gonosz lélek, csakhogy megtudtam minden csalafaságodat! Mivel ilyen kutyamódra bántál apámmal, anyámmal, én szegény fejemmel, kutya legyen belőled s égő parázs legyen az eleded.

Abban a szempillantásban csunya fekete kutya lett az inasból, leszaladt a konyhába, kikapkodta az égő paraszat a kemencéből, falta, falta s minden falásnál összegegte a torkát, hogy kinjában csak ugy ordított.

Hogy köszönte a királylány a királyfinak, hogy megmentette ettől a szörnyűséges teremtetől.

— Ne hálálkodj, azt mondta a királyfi, hiszen ha te nem vagy, még most se tudom, ki fia vagyok.

Aztán sokáig elbeszélgettek és nagyon megszerették egymást.

— Jaj, azt mondta a királyfi, én itt beszélgetek és szegény anyám talán most is a tömlőben van még! Tüstént indulok haza.

Avval elbucszott a királylánytól, láncot kötött a fekete kutya nyakára és kívánta, hogy vele együtt ott teremjen az édes apja házában. Amint ezt kívánta, már otthon is volt.

Persze senki se ismert meg és ő se mondta meg, hogy kicsoda, hanem odavezette a fekete kutya az apja elé és azt mondta:

— Királyfi folségéd, adjon hamar egy sajtár paraszat!

— Minek az a parázs?

— Meg akarom etetni a kutyámat.

— Ejnye, ne bolondozz, ki hallotta, hogy kutya paraszat egyék?

— Hát azt ki hallotta, hogy édes anya a gyermekét megegye?

Megdobbant a király, mikor ezt hallotta és megkérdezte:

— Ki fia vagy?

— A tied; ez a fekete kutya pedig az az inas, akinek a szavára édes anyámat a tömlőbe vetetted.

Aztán elmondott mindent.

No volt aztán öröm meg öröm. A királylányt a tömlőből mindjárt fölhozták és a fia kívánságára olyan szép, olyan egészséges lett, mint husz éves korában. A gonosz inast meg egy darabig meghagyta fekete kutyának, de aztán emberré változtatta és kivégezték a világból.

Mikor ez megvolt, az apjával, anyjával el-

mentek a másik királyhoz, elvette a lányát és nagy lakodalmat csaptak.

Aztán éltek, haltak s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLEK.

Soha többé — mindörökké.

Longfellownak bájos veresét
Ismered tán, kedvesem.
Volt egy öreg falóera,
Azt kettyegte esőfódesen:
Soha többé — mindörökké.

A vár pompás nagytermében
Látott sok jó lakomát,
Fényt, örömet és szerelmet
S azt kettyegte csak tovább:
Soha többé — mindörökké.

Majd az idő búra fordult,
Elttnt a fény, szerelem.
Kihalt a vár ifja, véne,
S ő csak kettyeg szüntelen:
Soha többé — mindörökké.

A tetőzet összerokadt,
A falakat moh lepi,
S ő csak kettyeg: tik-tak, tik-tak,
S a nesz olyan ünnepi:
Soha többé — mindörökké.

Lásd, kedvesem, kis fésztkümben
Vér majd ilyen falóra.
Kettyeg folyton, forduljon bár
Sorsunk rosszra avagy jóra:
Soha többé — mindörökké.

Azt dobogja az én szívem
Soha többé el nem hagyják,
Mindörökké a lelkemben
Építs oltárt te magadnak,
Soha többé — mindörökké.

Az évek majd tova szállnak
S roskad testem egyre jobban,
Mint ama vár búzike fala,
De szívem még egyre dobban:
Soha többé — mindörökké . . .

Háralattos néma éjjel,
Csillagfényben ragyog az ég.
Fű se rozdul, szél se száll,
Csak a szívem dobogja még:
Soha többé — mindörökké!

Felaki Sándor.

† **Borzalmas színpadi próbálkozás.** Miss Olga Nethersole angol színésznő az egyik londoni folyóiratban elbeszéli, hogy milyen rettenetes volt az ő első színpadi fellépése. Ami nem is csoda, mert ennél az esetnél örültebből állott a publikuma.

— Mintha még ma is érezném a lidéronyomást — írja — akkor még csak tizenkétéves, megiehetősen beteges, ideges gyermek voltam. Talán nem is lett volna szabad belemennem a dologba. Otthon a szalonban a testvéreimmel eljárítottam egy kis szerepet a *Leave it to me* című bohózatból. Anyám egy barátja orvos volt az örültek házában, Colney Hatchban s ez az orvos valami szórakozást akart szerezni a pácienseinek. Így történt, hogy a kis műkedvelő társaság a bohózzal elment a tragédiák házába és ott játszott. Akkor volt az első és utolsó színpadiadás. Borzasztó volt. Emlékszem a kis színpadra s arra a pillanatra, mikor a függönyt felhúzták, s a közönség mintha megfojtott volna olyan nyomasztól, hogy hatót rám. Az örült arook sokasága szörnyűséges volt, s beteges állapotomban mégis büvölőleg hatott rám. Néhány beteg mellett a háttérben ápolók is állottak, s arra is vissza tudok emlékezni, hogy éppen ezek tetszettek nekem legkevésbé örülteknek. De mikor a függöny felgördült, egy asszony, egy nagyon szép asszony fölállt a helyéről, rám meresztette vad szemét, karjaival a feje fölött hadonászott, s olyan hangokat hallottam, mint a halódó vad a dzsungelokban. Megbénultam. Ki sem tudtam nyitni a számát, az ajkam összeszapadt. Egy dalooskával kellett volna megkezednem, amely ily kezdődött: „Vólnék bár madárka én . . .” De nem tudtam szólni. Borzalmas pillanat volt. Aztán úgy félhóltam, mintha az orvos sugását hallottam volna: „Vólnák bár madárka én . . .” Igen, egész jól tudtam ezt a dalt, de egy hang nem került ki belőlem. Multak a pillanatok, s az orvos megint sugoit, de ugyanakkor valaki elkiáltotta:

— Az istenért, hát boosássák le a függönyt!
Ebben a pillanatban aztán egy siri hang, amelyben alig ismertem a magaméra, megkezdte a dalt és folytatta is . . . Ha akkor nem tudok énekelni s a füg-

göny a doktor utasítása szerint legördül, azt hiszem, sohasem lettem volna színeszűz, mert utabb kísérletre nem lett volna bátorságom.

† **A hus érese.** Ismeretes dolog a háztartásokban, hogy a frissen levágott marhának a husa, még ha a legjobban hízalt marhából való is, kemény, száraz és élvezhetetlen. Még a legbőségesebb főzéssel sem puhul meg és a legjobb fogak sem bírkoznak meg vele. Csak az olyan hus, amely a levágás után néhány napig fekszik, vagy a megszárosok szerint: érik, — alkalmas a főzésre. Egy szakértő tudós Bézeiben az éresnek a folyamatát a következőkben vizsgálta meg. Azt tapasztalta, hogy a hus ereje lényegében a husnedvek képződésével kapcsolatos. A friss husból még 1770 kilogrammos nyomással sem lehet egyetlen osepv húsnedvet kinyerni, ez csak néhány óra múlva sikerül. Minél tovább fekszik a hus, természetesen a rohadás kizárásával, annál több nedvet produkál. A husnedv mennyisége azonban a kortól, a nemtől, az egészségi állapottól és a táplálkozástól függ. Az öreg marhahus szívós és szalmás, nincs benne nedv. Egy másik kutató, Mieschert, azt figyelte meg, hogy a lazac hús a ivás alatt rostos és izetlen, mert ez az állapot a lazac testéből és főként az izmokból a nedvképző tejrnyét elvonja. A husának ilyenkor ötven per centtel kevesebb a tápláló ereje. Sokszor hallani azt, hogy az angolosan készített husokból kiszivárgó nedv vér és sokan azért visszautasítják az ilyen húst. Pedig az csak húsnedv. Ez a vörös nedv, amely sok tápláló anyagot tartalmaz, másfajta húséléknél átalakul.

† **Eredeti hal.** Dél-Afrikában, Roque de Thabán, Franciaország egy kis kikötőjében egy nem nagyon mély kutból, amely csak néhány méternyire van a rakodóparttól, egy negyven centiméter hosszú, gyertyavilágosságú angolnát találtak, amely sajátos rendellenességet mutatott. A szája és fejtulajdonképpen nem volt olyan, mint az angolnák, hanem mint egy kigyóé, de a teste és a farka semmiben sem tért el az angolna formájától. Lapos fejből villaformán nyelv nyúlt ki. Tübben látták a halat, de az az aszszony, akinek a kutjában volt, úgy megjegyezte, hogy a veder vízzel együtt, amelyben felhuzta a kutból, a folyóba öntötte, úgy hogy csak emlékezőből látták.

† **Az apja nyomdokain.** Londonban, az egyik kerület rendőrbírósága előtt, a következő jelenet játszódott le:

Egy tizenkétesztendő fiúcska bepanaszolta az apját, mert rosszul bánt vele és rágalmazta. Aztmondotta, hogy testvérével szemben gorombán viselkedett. Kérte, idézzék meg őt és atyját tárgyalásra.

— Az idézésnek két shilling az ára, — mondja a bírő.

— Nem kaphatnám meg egy shillingért, bírő ur, mert én még csak tizenkétesztendő vagyok?

— Nem lehet itt alkudozni.

A fiúcska szomorúan távozott. Mindenki azt hitte, hogy ezzel a tragikus ügy befejeződött. De alig egy óra elteltével vigan tért vissza a kis panaszos és átnyújtotta a bírónak a két shilling idézési díjat és mivel az angol törvények szerint iorna szerint történt a üljelentés, a bírő kénytelen volt megidézni az apát is, aki csakugyan megjelent vádlott gyanánt a kis panaszos kíséretében.

— Hát már többször rosszul bánt veled az apád? — kérdi a bírő.

— Nem. Most először.

— Azt rosszul tette — felelt a bírő. — Kimondom az ítéletet. Kötelességővé teszem az apádnak, hogy hazaérkezések után jól elverjen.

Az apró panaszos sirva fakadt a nem várt ítéletre. A bírő végül megkezdte tőle:

— Mondd csak, fiúcskám, hát kitől tanultad te a pölekedést?

— Hát az apától! . . . O pöröl mindenkit . . . mindenért, hát gondoltam, nekem is szabad őt bepanaszolnom.

† **A kormányozható léghajó problémája.** Hiram Maxim angol mérnök, a híres golyószóró feltalálója és sokszoros millióson tudvalevőleg a kormányozható léghajó feltalálására ötvenezret font díjat, vagyis körülbelül 1,250,000 koronát tűzött ki és azonkívül a St. Louisban (Egyesült-Államok) mostan rendezett kiállításon ő is akar versenyezni egy géppel az ottani léghajóversenyen. A párisi Aero-Club, mint ilyen, hivatalosan fordult Hiram Maximhoz és úgyben. Ez de a Vault Henrik grófnak, a Club alelnökéhez írt egy levelet Londonból, amelyben a híreket ilyen formában valótlannak jelenti ki. Tebát ő nem vesz részt a st. louis-i ballonversenyen. Ami a díjat illeti, arra nézve kijelenti, hogy tényleg hajlandó ötvenezret

font sterlinget adni, de nem mint díjat, hanem azon megvrenné, esetleg többön is, a gépet a patenssel egyetemben, úgy hogy senki ne csinálathasson még egy ilyen gépet. És akkor odaadná azt barátjának, az angol kormányának.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, június 7.

Gabonazsítlet. (Reich Jenő és társas cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagybőrra derült, száraz és meleg volt. Csapadék egy nálunk, mint az ország több vidékén is zivatarok alakjában előfordult ugyan, de a tavasi vetéseknek épp úgy, mint a kapasnővényeknek bőséges esőzészere volna szükségük. A néhány nap előtt megjelent hivatalos termésbecslés a vegetációállás állapotot nagyjában még kielégítőnek találja, habár helyenként a rozsa terjedése felől panaszoknadnak. (Ez azonban eddig nem lépte túl az évenként megszokott határt.) A vizálás alig változott. A külföldön az időjárás a miénkhez volt hasonló és a termésklárások eléggé kedvezőek.

A külföldi piacokon a multheti jobb érdeklődés ismét megcsappant, a forgalom korlátolt maradt és az irányzat inkább lefelé törekvő. Amerikában az üzlet a vetések fejlődése felől beérkezett kedvezőbb jelentések folytán lanyha irányzatban indult, mely csak később volt utólagosan kellemesebb, amikor a látható buzakészletek tetemes újabb apadása (Bradstreets szerint 4,817,000 bush. a mult héthez viszonyítva) lett ismeretes. A hét végével a hangulat ismét csendes és egyenlegként az árak prompt áruban 1 c., későbbi határidőkben egy fél centtel olcsóbbak. Angliában a vevők tartózkodóak maradtak, az üzlet is mérsékelt volt és az árak némileg osökcentek. A német piacokon olcsóbb amerikai és orosz ajánlatok voltak behatással, mi mellett a forgalom gyenge maradt. Csupán Franciaországban volt a hangulat barátságosabb és az árak valamivel magasabbak. A többi kontinentális piacokon korlátolt üzlet mellett az irányzat nagybőrra csendes és az árak alig voltak tarthatók.

Nálunk a forgalom ugyan mérsékelt maradt, a hangulat azonban szilárd volt és az árak a főcikkeiben kisebb-nagyobb emelkedést tüntettek fel.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenteljük:

Buza tartósan csak gyengén volt kínálva és a hét elején élenk figyelemben részesült. A malmok egyrészt a korlátolt kínálat, másrészt jobb lisztüzlet utalása alatt észlelték kiegészítést találtak szükségnek, ami azonban csak jóval magasabb árak engedélyezése mellett volt lehetséges, úgy hogy már a hét első napjában 40 filléres áremelkedés állott be. Később a kereslet ugyan gyengült, anélkül azonban, hogy ez az árakra beolvaszt gyakorolt volna. Az forgalom 1000,000 mm.-át tesz ki és annak kiterjedését csak a gyenge kínálat gátolta mely így is főleg helybéli raktárkészletből állott. Vasuti és szállítási árú kevés van a piacon. — Ujuzaból néhány kisebb tétel pesivideki származékokban anguszti szállításra 77—78 kilogramm súlyban 8,50—8,40 koronán adott el 3 óra helyben. A hetibozatjai 34,000 mm., melyből 26,000 mm ment tovább.

Rozs az egész hét folyamán csak mérsékeltan volt kínálva, míg elszállítási csóakra éppúgy mint jogyasztás részére némileg jobb kereslet mutatkozott. Az árak így tokozatosan javultak és minőség szerint 7,15—7,35 korona között jegyeztek helyben és helybéli paritásra. Nyíri származéka áruban nem volt üzlet. Ujuzsban is csak gyenge iorgam fejlődött, kínálat alig van, de az érdeklődés is csekély. Szokványminőségű árak júliusi szállításra 10 fillérről a folyó októberi rozs árlományán felül, későbbi hónapokra az októberi határidő jegyzésén értékesíthetők.

Árpa (takarmány és hantolási célokra) nem változott, a forgalom tartósan gyenge maradt és a mérsékelt kínálattal csak ugyanilyen kereslet állott szemben. Az eladott kisebb tételekért 6.—6,10 korona, erőteljes szemű árúért hízalók 6,15 koronáig fizettek. Uj szokványárpa (bácsai származék) szeptemberi szállításra helyben vasuti áruban 5,75 korona, hajbőbi átvéve 5,70 koronán kelt el.

Zab csak gyengén van kínálva, a kereslet azonban mérsékelt maradt, kezdetben az irányzat egyvénként szilárd volt, utóbb azonban esendesebbre iordint, habár az árak változatlanul tartottak. A forgalomban volt ca. 3000 mm. szín és tisztaság szerint 7,10—7,30 korona, jobb minőségű árúért 7,45 koronáig, finom urasági árúért 7,50 koronáig fizettek.

Tengeri kisebb mennyiségben júliusi kölései ellenében 5—6 fillérről ocsóbban talált vevőkre és a Dunán feléle szállítottat tovább. Alomásokon átvéve a kínálat korlátolt, míg a kereslet élenké volt; az árak így 10 fillérről javulhattak. Tiszavideki állomások előnyben részesültek és budapesti paritásra 5,30 koronát jegyeznek, míg bácsai állomásokról 5,20 koronáig érhető el. Vasuti árúért helyben 5,25 koronáig fizettek.

Olymagvak: Készáru-káposztarepce nem volt forgalomban. Határidőrepenben 1902. augusztusra néhezkesen fejlődik üzlet és 11,65—11,85 K. után a hét

végével 11,65—11,75 K. zárul. Vadrepce üzletelen, 6.—6,50 korona, lenmag szilárd, 15.—16.— korona, kendermag 10.—10,60 koronáig jegyez helyben.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A buzapiac szilárdsága a lefolyt hét lisztüzletét is élenké tette, úgy hogy a helybéli malmok árakait ismétellen jelemelték. Elénk forgalom mellett tekintélyes eladásokat is jelenthetünk, különösen Cseu- és Morvaországba adtak el nagybőb tételek, ugyszintén a külföldön is több helyütt eredményre vezettek a folytatott tárgyalások. — A takarmánycikkék irányzata szintén szilárd a goromba korpa iránt olyan érdeklődés mutatkozik, hogy malmaink a követelt árakat teljesen elérik.

Átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként zsakosítól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	14,80	14,60	14,80	14,10	13,90	13,70	13,10
		7	7 $\frac{1}{2}$	8			
		12,20	10,90	7,30			
		Finom korpa:		Goromba korpa			
Ar:	korona 4,90						
		Dara:	A B	C			
			16,60	14,60			

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló részére.) E cikkelt azonnali szállításra sürgősen kínáltak és csak akkor lettek a gyárosok tartózkodóbbak, mikor a földmivelésügyi miniszterium jelentéséből kitesztet, hogy a tengeri vetések állása sok kívánni valót hagy maga után. Az árak változatlanok és több gyár jövő évre szóló e adasait, tekintettel a lentebb említett tényre, beszüntette illetve 1903. év első felére szóló köteleknél magasabb árt követeli. Mai nagybani jegyzések azonnali szállításra 31 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ egy éven belül történő eszállításra 32 $\frac{1}{2}$ —33 $\frac{1}{2}$ korona pr. 10,000 liter-ök, ingyen barrelben a budapesti állomásokra szállítva, készpénzintézet mellett, engedmény nélkül. Egyes barre-ök egy koronával drágábbak.

Torpetin olaj. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló részére.) A jogyasztás jobbra változott ugyan, de e cikkben az erősebb hozatok folytán árjavulás nem állott be. Mai nagybani jegyzések viztsza orosz árúért 50—51 korona.

Ipar és kereskedelem.

Mízérlék a tojásértékesítés körül. Egy magyar tojáskereskedőtől kapjuk a következő figyelemreméltó sorokat: Nemrégiben íőmerült a terv, hogy a hazai tojáskereskedelmet a fővárosban összpontosítsák, hogy a magyar tojás ne a bécsi piacról mint osztrák áru, hanem a budapesti piacon, mint magyar termék kerüljön a világforgalomba. Hazánk orási és kitűnő tojásprodukcioját tekintve, megérdemelné ez az életrel való eszme, hogy megvalósuljon. Tartottak is néhány értekezletet ebben a dologban, megvitatták a kérdést minden oldalról, de bizony nem lett a dologból semmi. De nem is lehet. Mert azokban a körökben, amelyek e kérdés megoldására hivatottak, nincs meg a kellő komolyság ilyen nagyszabású terv végrehajtására. Ez talán kissé kemény kritika, de feljogosít rá a hazai tojásértékesítés egyik hivatásos tényezőjének, a Magyar Gazdák Vásárcsarnok-Ellátó Szövetkezetének felületes eljárása. A minap egy erdélyi kereskedőnek, aki a szövetkezet felszólítására próbaképp hatvan láda tojást küldött fel Budapestre, átvették az árúját, be is vitték raktárukba, de azután — nyilván azért, mert időközben lement a tojás ára — azzal a kifogással álltak elő, hogy az áru nedves (holott a vasutitól kifogás nélkül vették át) s ezen a címen le akarták szorítani a kialakított árt. A kereskedő erőlyes fellépésére elálltak ugyan szándékuktól, de a pénzét léltó kereskedőnek költséget, két napid ivővesztéséget és tenger bosszúságot okoztak, aminek természetesen az a következménye, hogy az illető többé hallani sem akar arról, hogy a szövetkezetelt ügyelet kössön. Ugyanigy járt egy gödöllői tojáskereskedő, sőt még rosszabbul, mert ez a szövetkezet előlegei által le lévő kötvé, kénytelen volt beletörődni abba, hogy a szövetkezet rajta vegye meg az üzleti viszonyok változásával járó kockázatot. Ilyen eljárással bizony nem sokat lehet lendíteni a magyar tojáskereskedelmén, sőt kénszerítik a magyar termelőt és kereskedőt, hogy akár közvetlenül a messze külföldre, akár csak Bécsbe küldje árúját.

Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság. A társaságnak a kereskedelemügyi miniszter által felajánlott és jóváhagyott 1901. évi mérlege a június 7-én tartott igazgatósági ülésen állapotot meg véglegesen, hogy a közgyűlés elé terjesztessék. A közgyűlésen, amely 1. é. június hó 13-án délelőtt 11 órakor fog megtartani, — a különböző tarték-alapok ellátása után, ugymint leírásokra 875 korona 79 fillér a biztosítási alapokra 69,477 korona 56 fillér, a nyugdíjalapra 10,000 korona, — az elmúlt üzletévre részvényenkint 7 korona osztalék fog javaslatba hozatni.

A newyorki tőzsde. Newyorkból jelentik június 6-iki kelettel: A mai értéktőzsdén a tegnapi eladások után határozott fedezési szükséglet mutatkozott a kőszénbányai sztrájk befejezése hírére. Ez és a Kanada-Pacific részvények emelkedése általános javulást

vont maga után. A sterlingárlólyam hanyatlására a piac megszabadult attól az aggodalomtól, hogy a külföld fel fogja mondani a hitelt. Részvényforgalom 220.000 darab.

Szenzárok. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 39.— korona, áruban 89.50 korona. Bécsben a kontingentált készáru pénzben 37.80 korona, áruban 38.20 korona.

Közvágóhídi sertesvásár. (Hivatalos jelentés.) Készlet 198 darab. Erkezett 908 darab. Összesen 1106 darab. Eladtak 878 darabot. Maradt 233 darab. Mai árak: Öreg elsőrendű sertes: — korona, másodrendű 74—80 korona. silány 74—78 korona. Fialat nehéz 86—90 korona, középsúlyú 80—88 korona, könnyű 72—84 korona. Husserst könnyű 76—78 korona. Süldő 80—86 korona 100 kilogrammonként álsúlyban, minden levonás nélkül. A vásár igen éteék volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 7.

Lanyha irányzat mellett 9000 métermáza buza körül a forgalomba 2½—5 fillérrel alacsonyabb árakon. Rozs alig tartott árakon került a forgalomba. Eladtott:

Buza, Tiszavideki: 100 mm. 79-5 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 200 mm. 78 k. 9 K. 60 f., 500 mm. 77 k. 9 K. 50 f., 300 mm. 76-5 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 50 f., 200 mm. 77-3 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 35 f., 200 mm. 76-5 k. 9 K. 52½ f., 100 mm. 77 k. 9 K. 50 f.

Makói: 2000 mm. 77-7 k. 9 K. 52½ f.

Ethari: 100 mm. 77 k. 9 K. 40 f.

Pestmegyei: 100 mm. 78 k. 9 K. 60 f., 300 mm. 77 k. 9 K. 60 f., 200 mm. 77 k. 9 K. 55 f., 200 mm. 76-5 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 76 k. 9 K. 40 f., 300 mm. 74-5 k. 9 K. 20 f.

Féjermeyei: 600 mm. 75 k. 9 K. 30 f., 400 mm. 74-5 k. 9 K. 25 f.

Tolnai: 400 mm. 77-5 k. 9 K. 55 f.

Felsőmagyarorsági: 500 mm. 77 k. 9 K. 50 f., 400 mm. 77-5 k. 9 K. 55 f.

Raktárúru: 950 mm. 77-5 k. 9 K. 50 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 K. 25 f., három hónapra, 100 mm. 7 K. 20 f.

Arpa: 300 mm. 6 K. 02½ f., három hóra.

Zab: 100 mm. 7 K. 32½ f., 150 mm. 7 K. 25 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokási szerint képzésben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kiló', 'K.-tól', 'K.-ig', and 'Ár'. It lists various types of wheat and their prices per kilogram and hectoliter.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék', 'Kiló', 'K.-tól', 'K.-ig', and 'Ár'. It lists other grain types like rye, barley, and oats with their prices.

A határátvitel folyamán a következő kötések lérték meg:

Table listing exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and paper money.

Déli egy óraor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing closing prices for wheat and rye in October and July for different years.

Délután fél óraor zárul:

Table showing closing prices for wheat and rye in October and July for different years.

A budapesti értéktözsde.

Tekintettel a tegnapi esteli magasabb külföldi árfolyamokra, az előzősde kedvező hangulatot tanúsított, élénkebb forgalom azonban csak az Államvasuti részvényekben mutatkozott. Déiben az irányzat csendes volt. Államvasuti részvényeket az arbitrage vásárolta.

Előzősde. Osztrák hitelrészvény 689.—690.25. Magyar hitelrészvény 709.50. Rímamurányi részvény 519.50—520.50. Államvasuti részvény 701.50—704.—. Déli vasut 73.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Fővárosi község 96.20—96.80 százalék. Bank-egyesületi részvény 94.—98.—. Magyar hitelbank részvény 709.50. Osztrák hitelrészvény 639.75—690.50. Magyar általános közszámla részvény 249.—. Salgótarjáni közszámla részvény 517.—519.—. Rímamurányi vasút részvény 519.—. Adria hajózási részvény 424.—428.—. Közúti vaspálya részvény 618.—618.50. Déli vasuti részvény 74.—. Államvasuti részvény 703.75—704.50 korona.

A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 690.—. Magyar hitelrészvény 709.50. Leszámitoló —. Rímamurányi vasút-részvény 519.25. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 706.—. Közúti vasut 615.—. Villamos vasut 311.50 korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzék-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 35.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös búsági — korona, középszemű 42.—46.— korona, nagyszemű 43.—52.— korona. Disznózsír: budapesti 62.—62.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — korona, városi 4 darabos 54.—54.50. korona, 3 darabos 55.50—56.— korona, süstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, Szilvai: sláviai — korona, szerbiai — korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Bécs, június 7. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) Buza május-júniusra 9.32, buza észre 8.14, zab észre 6.82, rozs május-júniusra 7.56—7.60, tengeri május-júniusra 5.85, repce augusztus-szeptemberre 12.15—12.25. A mai hétvézsdén eladásra került buza: 79 kg. 9.25 K. Déhaványa, 80-5 kg. 9.56 K. Nagyszombat, 79 kg. 10 K. Günserdörböl, roz elsőrendű 7.60 K. Surányból, 7.43 K. Györből és 7 K. Kistelek-ről. Tengeri 5.45 korona; 5—10 fillérrel gyengült. Magyar zab minőséghez képest, közepes minőségű kizárva, 7.55—8.25 K.

Liszt 40—40 fillérrel drágább lett, de a forgalom nem vett olyan arányokat, mint aminőket vártak. Korpa átmenetileg szilárd volt.

A bécsi értéktözsde.

Az előzősde élénk.

A déli tőzsde csendes.

Zárlat szilárd.

Bécs, június 7. (Magyar értekek várlata.) 4%-os aranyjárdék 120.70. Tiszai és szepedi kölcson sorjegy 163.—. Magyar vasuti kölcson enstiben 100.30. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.80. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —. Rímamurányi vasútrészvény 518.—. Magyar koronajárdék 97.85. 4%-os Magyar földtöherm. kötvény 97.70. Magyar hitelbank részvény 708.—. Magyar nyctemény kölcson sorjegy 203.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 370.—. Magyar keresek bank —. Magyar cukoripar 1220.

Bécs, június 7. (Osztrák értekek várlata.) 4 2/3%-os papírjárdék 101.70. 4%-os osztr. aranyjárdék 120.80. 1890-os sorjegy 162.75. Osztrák hitelsorjegy 439.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankgyesület 455.—. Osztrák-magyar bank 1800. Déli vasut 72.50. Dunagőzhajózási részvény 893.—. Dohányrészvény 295.50. Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.30. 4%-os osztr. érték 101.55. Osztrák koronajárdék 99.70. 1864-iki sorjegy 251.—. Osztrák hiteltentézi részvény 690.—. Unionbank 644.—. Osztrák Länderbank 424.—. Osztrák-magyar államvasut 704.50. Elbavölgyi vasut 451.—. Alpezi bányarészvény 413.—. 20 irank. arany 18.07. Londoni váltóór 240.25. Bécsi Iramway Litt B.—. Bécsi Iramway Litt A. 284.—. Lipót köb 385.—. Tartott.

Bécs, június 7. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 690.25. Magyar hitelrészvény 709.—. Angol-Osztrák bank 280.50. Bécs: bankgyesület 456.—. Union bank 544.75. Länderbank 424.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 706.—. Déli vasut 73.50. Elbavölgyi vasut 451.50. Eszaknyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 296.—. Rímamurányi vasút 519.—. Alpezi bányarészvény 416.—. Májusi járadék 101.70 Magyar korona járadék 97.85. Török sorjegyek 109.—. Német birodalmi mártá 117.36. Napoleond'or 19.07.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, június 7. (Zsidóes tudósítás.) Newyork tegnapi jog hangulatára és Londonnak a tegnapi utőzősde vére javulására, valamint az angol konzolok mai szilárdasága itt is szilárdabb volt a forgalom. Bank- és bányártekek jóval magasabban állottak, amihéz hétvégi visszavásárlások is hozzájárultak. Járadékok szilárdok, Vasutak nem igen élénkek. Olaszok győnek. Kanada-Pacifio-részvények szilárdok. Transvaaliki 4 százalékkal magasabban. Hajózási részvények szintén jóval emelkedtek. A szilárdaság megmaradt a második tőzsdében is. Magánkatláb 218/80.

Berlin, június 7. (Zsidóes.) 4 2/3%-os papírjárdék —. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.—. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 92.25. Osztrák-magyar államvasut 157.—. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóór 85.15. Magyar vasut beruházás kölcson 100.30. Alpezi bányarészvény —. Disconto-Commanct 187.75. Általános vállamosági Edison 132.25. Gelsenkirchen 173.20. Laurin-köb 206.10. 4 2/3%-os ezüstjárdék 101.75. 4%-os magyar aranyjárdék 101.75. Osztrák hitelrészvény 218.75. Déli vasut 13.75. Károlyi Lajos vasut 100.25. Oroz bankjegyek 216.30. 4%-os új oroz kölcson —. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 102.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trusi 175.25. Harpeni 179.40. Az irányzat szilárd.

Berlin, június 7. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Leti forgalom. 4%-os magyar aranyjárdék 101.75. Magyar koronajárdék 98.10. Osztrák hitelrészvény 216.50. Osztrák-magyar államvasut 151.25. Déli vasut 18.60. Eszaknyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Oroz bankjegy készpénz 216.30. Buschtiehradi —. Oroz bankjegy —. (Ultimp.) Lombard —.

Páris, június 7. (Zsidóes.) Osztrák-magyar államvasut 763.—. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.—. Osztrák Länderbank —. 3%-os francia járadék 101.05. Ottomanbank 573.—. 3 1/2%-os francia járadék 102.30. Alpezi bányarészvény —. Déli vasut 89.—. 4%-os magyar aranyjárdék 103.60. Párisi bankrészvény 1057.—. Olasz járadék 103.60. Francia törleszt. járadék 100.80. Osztrák földtöhermetentézi részvény —. Török dohányrészvény 324.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 7. (Zsidóes.) 4 2/3%-os papírjárdék 101.15. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.10. Magyar koronajárdék 98.20. Osztrák-magyar bank 115.80. Déli vasut 18.80. Elbavölgyi vasut 115.—. Londoni váltóór 2047.—. Bécsi bankgyesület 116.—. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcson 86.40. 4 2/3%-os ezüstjárdék 101.55. 4%-os magyar aranyjárdék 101.60. Osztrák hitelrészvény 218.80. Osztrák-magyar államvasut 151.10. Eszaknyugati vasut 111.—. Bécsi váltóór 85.168. Magyar váltóór 511.33. Union bank —. Alpezi bányarészvény 208.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, június 7. (Zsidóes.) 4 2/3%-os ezüstjárdék 101.60. 1890. sorjegy 153.50. Déli vasut 19.—. 4%-os osztrák aranyjárdék 102.70. Osztrák hitelrészvény 216.65. Osztrák-magyar államvasut 151.25. Olasz járadék 102.75. 4%-os magyar aranyjárdék 101.40. Az irányzat gyengült.

Budapest-kőbányai serteskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 7. A sertesüzlet irányzata győnek. A) Hízott sertesek: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (paronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 100—102 fillér. Öreg közép (paronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (paronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 107—109 fillér. Fialat közép (paronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 106—108 fillér. Fialat könnyű (paronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. II. Magyar s zedet: Nehéz (paronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közép (paronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillér. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. III. Romániai: Nehéz (paronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közép (paronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (paronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. IV. Romániai eredetű (Stachi). Nehéz (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. V. Szerbiai: Nehéz (paronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 108—107 fillér. Közép (paronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 106—106 fillér. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 102—104 fillér.

Serteslétszám 1902. június 5. napján volt készlet 48.903 darab. — 1902. június 6. napján elhajtattott 521 darab. 1902. június 9. napján elszállítottott 601 darab. 1902. június 7. napjára maradt készletben 46.823 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 7. —

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter a szilágy-somlyói kir. adóhivatalhoz Zajzon Zoltán brassói adótitost adóhivatali ellenőrre, a beszercebányai adóhivatalhoz Oterhálik Dező hajdu-böszörményi adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté, a zilahi pénzügyigazgatósághoz Szabó Jenő nagy-károlyi lakos jogszigorlót pénzügyi fogalmazó-gyakornokká kinevezte.

Pályázatok. A budapesti törvényszéknel egy szolgái állásra, — a szegedi kir. közigyelői kamara a Zentán ehadolozás folytán megüresedett kir. közigyelői állásra, — a sznyérváraljai m. kir. adóhivatalnál adópénztárnoki állásra, — a soproni m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében Kismarton székhelyvel pénzügyi bírtosi állásra, — a magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia növénytaní tanszéke melé rendezesresített tanárségi állásra pályázat hirdettet. — Temesvár szabad királyi város törvényhatóságánál a következő tisztviselői állásokra pályázat hirdettet: Polgármester, főjegyző, jogügyi tanácsnok, gazdasági tanácsnok, adóügyi tanácsnok, katonaiügyi tanácsnok, árvaszéki elnök, főjegyző, aljegyző, 1-ső aljegyző, II-ik aljegyző, árvaszéki elnök, közgyám, beivárosi kapitány, gyárvárosi kapitány, jöszelvárosi kapitány, büntető osztályi kapitány, rendőrfogalmazó, büntető osztályi tolmák, rendőrségi tolmák, adófogalmazó, adóhivatali asztor, házi pénztárnok, házigazdánari ellenőr, mértéktelepítési hivatali főnök, gyárvárosi telekbiro, jöszelvárosi telekbiro. A közigyelős által életfogytiglan választandók köztü: gyárvárosi jegyző, 5-ik adóhivatali segéd, 1-ső főkapitányi irnok, III-ik főkapitány-sági irnok, IV-ik rendőrbírtos, gyárvárosi kapitánysági irnok állásra."

Napirend.

Napló: Vasárnap, június 8. — Római katolikus: E. 3. Medárd. — Protestáns: E. 2. Medárd. — Görög-orosz: 3. Medárd. — Karpusz, — Zsidó: 3. Sivan. — Nap két: 3

Színházak, szórakozó helyek.

M. Kir. Operaház.
Vasárnap, 1902. június hó 8-án.
Lohengrin.
Regényes opera 3 felvonásban. Irt. és zenéjét szer-
zette Wagner Richard. Fordították Böhm Gusztáv
és Ormay Ferenc.
Személyek:
I. Henrik Noy D. Á királyi hir. Mihályi
Lohengrin Burrian 1) Dalmoki
Brabanti Kaczer 2) Kiss
Gottfried h. Blánszky 3) lovag Ney B.
Tetramund Beck 4) Kornai
Ortrud, neje Diósné
Kezdete 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. június hó 8-án.
Rosenkranz és Gildenstern.
Vígjáték 4 felvonásban. Irt. Klapp Mihály. Fordította
Csiky Gergely.
Személyek:
Liebenstein Gyenes Vilma Vizvári M.
Ernő Náday B. Shallenberg Mészáros
Rosenkranz Náday Schmahlich Zilahi
Kiemborrné Lendvayné Saunfleben Ujházi
Clarisse Nagy Ib. Ernő Paulay
Düring Gabányi Egy angol Körösmezői
Kezdete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. június hó 8-án.
A postás fiú és a huga.
4 felvonásos boházat, énekekkel. Irt.: Buchbinder
Bernát. Magyar színe alkalmazta Sziklai és Faragó.
Személyek:
Dr. Csapkés Hidvégi Bodroghi Géza Palásthy
Báró Szalánczi Boross Szinai Imre Borbély
Yankai Endre Szilágyi Felhő Muki Sziklay
Almay Milka Margó Klária, a huga Ledófszky
Bajkerti Lili Sziklayné Szőke Ernő Mátrai
Merényi Ákos Deli Mankóczy S. Iványi
Kezdete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. június hó 8-án.
Déltűn 3 óraker mérsékelt helyárrakkal
A dada.
Erkölcstörz 3 felvonásban. Irt. Brédy Sándor.
Személyek:
Bolygó Szarómy Frigyesné Haraszthy
Bolygóné Nikó Elza Nógrádi
Erzsébet Varsányi Nagypapa Véndrei
Viktor Góth Nagyanya Hunyady
Péter Pethes Ábel Hogedús
Frigyes Fenyvesi Szakácsné Gazsi
Este:
A berlini Deutsches Theater vendéjátéka.
Ifjuság.
Kezdete 7 1/2 óraker.

ÁLLATKERT.
Miss Thilly Bébé
a bátor fiatal oroszán szelídítőnő
12 OROSZLÁNJAVAL
nagyyszerűen idomított
mától kezdve naponta a délutáni órákban tartja az állatkertben
bámulatos előadásait.
Belépti díj mint rendezés 30 krajcár.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órák- és órák-üzletész
Budapest, Erzsébet-kört 29. sz.
Vidőkre árjagyzák bérbeadásra.

CIRKUSZ CARRE OSZKÁR
(az állatkertben).
Ma vasárnap, június 8-án
2 nagy dísz-előadás
d. n. 4 és este 7 és fél óraker.
Déltűn 4 óraker szívaló műsorral, gyermeknek mérsékelt
helyárrakkal az állatkertben.
Este 7 1/2 óraker nagy dísz-előadás
„MAFFIA.”
Nagy fantasztikus rabló-némajáték, újdonságokkal gyalog és
lovon, balletbetétekkel 3 részben, melyben közreműködik
200 személy
I. rész: az erdőben
II. „ a rablócsapdában
III. „ a hegyekben. A halál lovagias.
Nagy végzetessel.
Les Rajnats a sampon-légtornászok. William Glaschansky
kedves leányával Lony k. a-vel, groteszkus burleszk ariszt.
Lony k. a. az egyetlen hölgy a világon, ki különféle halálgrúsi
csinál teljes elfordulással a levegőben, a földről szabadon
produkálva.

Ős-Budavára.
Ma vasárnap, június 8-án, kapunyitás d. u. 3 óraker.
Fényes uj varieté-műsor
Szenzációs! Szenzációs!
The fencing Musketeers
10 amerikai kreol nő szépség.
Elsőször Európában és a remek új műsor.
A nagyszínpadon 2 díszelőadás.
A déltűn gyermeknek belépő nélkül.
Ingyenes légtornászát
és némajáték, este 9 óraker.
FRATELLI PRANDI
mech. színház. Színe körül „Excellens”, nagy ballet.
Számos egyéb szórakozás.
Belépti díj 60 fill. Kedvezm. jegyek minden ünnepnapon.

PEZSOGÓ
ESCH ÉS TÁRS
• POZSONY •

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vezet és hajón, az átrakodás
és csomagolás megtakarításá-
val, elfogad az elátrható
Szabadalmazott Bútorokcsinál
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V. Arany János-a. 34.

Valóban!
„Zorjuchin”
nagyyszerűen
segít,
mint utólráhetetlen
rovarpusztító
szer.
De csak üvegekben vásárlandó ott, ahol Zschertlin-plakátok
vannak kifüggesztve.

Párisi kiállítás: Arany érem,
FERNOLENDT
cipő-fényezés, a világ legjobb fényezője, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőrt
tartósságát fenntartja.
Alapítástól 1822-ben. Gyártó rektár: Héos, I. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt.

ARNHEIM S. J.
cs. és kir. udv. szállító
BUDAPEST
Gyár:
IX. ker., Soroksári-ut 92.
Városi iroda és mintaraktár:
V. ker., Erzsébet-tér 17.
Tűz-, esés- és betörésmentes
páncél- és okmányszekrények
Páncél-szobák Safe-deposit be-
rendezések a legújabb szabadal-
mazott szerkezetben biztonsági
jótállással.
Bel- és külföldi hatóságok és elsőrendű pénzüntézetek szállítója.
Szállított munkák:
A magyar szent korona meg-
örzöcsőre szolgáló páncélszoba
(kir. várak).
Az új országház páncél-
szobája.
Budapest székes főváros
mindket páncélszobája.
Első hazai Takarékpénztár
Egyesület.
Pesti Magyar Keresk. Bank.
Magyar Agrár és Járadék-
bank.
Belvárosi Takarékpénztár.
(a királyi bérházában) stb. stb.
ALAPITTATOTT 1833.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vígjáték	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	A donovér	Fernando	Vadkacs	Kuruc Feja Dávid	A Postás fiú és a huga
Kedd	Carmen	Közönyt közönyt	Remény	Az őrnagy ur	A Postás fiú és a huga
Szerda	Fadóra	Yvette	A fősvény Henschel fúvaros	Ocskay brigadéros	A postás fiú és a huga
Csütörtök	Bajazzók Szerelmi kaland	Yvette	Eleven órák	Kin-Fu	A Postás fiú és a huga
Péntek	A hívős vadász	Yvette	A magános emberek	A zsába	A postás fiú és a huga
Szombat	Az álarcos bál	A bögre A fősvény	A segédtanár	Az őrnagy ur	A postás fiú és a huga
d. n. Vasárnap este			Az őrnagy ur	Vizsgai előadás	
	Bánk-bán	Pry Pál	Remény	Katalin	A postás fiú és a huga

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június 8-án.
Déltűn 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
A karszemélyzet jutalmátoké.
Tarka Szinpad.

Kin-Fu

vagy: Egy kínai ember kalandja.

Látványos színmű dalokkal és táncal 6 képbén.
Jules Verne „Egy kínai viszontagság Kínában”
című regénye után írta Farago Jenő és Márkus
Géza. Zenéjét szerzte Barna Izsó.

Személyek:

Kin-Fu	Szirmal	Ping	Nagy M
Wang	Szerdahelyi	Pang	Dellinó
William John	Németh	Pilti-Sing	Tallian
Le-u	Dóri	Csiu	Kaposi
Nan	Kápolnai	Kin-Fa-Lo	Kovács K.
Szun	Kovács	Jin	Kiss M.

Kzdeté 7 1/2 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június 8-án.

A budapesti élet.

Irtá Salamon Odén.

Kzdeté 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június 8-án.

Déltűn 3 órakor félhelyárakkal:

A feleskei notárius.

Énekes boház 3 szakaszban. Irtá Gaál József.

Zenét szerz. Thern Károly.

Esté:

A trapezuti hercegnő,

vagy: egy komédiás-család története.

Operette 3 felvonásban.

Kzdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1902. június 8-án.

Déltűn 4 órakor fél helyárakkal:

Sohse halunk meg!

Énekes boház 2 képbén. Irtá Horat és Stein.

Fordította Heltai Jenő.

Esté:

Gyöngyi Izsó vendégfellépéval.

Házassodjunk!

Eredeti énekes boház 3 felv. Irtá Dr. Guthi Soma.

Kzdeté 7 órakor.

A nyári idényre különösen ajánljuk célszerű, szabadalmazott férfiingeket, szintartó francia batizstból, darabja 2 forint 50 kr.

VÉRTES és SEBESTYÉN

Budapest, Muzeum-kört 15.

GRAZ. GRAZ.

Hotel „zur goldenen Birne“

a város központján, a Meran-park áttellenében, legjobb fekvésű szállás, kényelmes új berendezés. Vilámvilágítás.

Fr. Zimmerer, tulajdonos.

Próba ingyen! 20 fillér portó beklűdése ellen.

Próba ingyen! 20 fillér portó beklűdése ellen.

kaliforniai hajnövesztő-hagyma „IPE“

feltűnő hajnövesztőeser, a melyen Európában még nem volt. Még egy gyermek is tud egy csomag „Ipe-hagymából” 11 frtért körülbelül (2 liter „Ipe-hajvizet” maga előállítani, melynek feltűnő hatásán csodálkozik fog. Frizúrája már az első mosás után háromszor oly vastag lesz. Haja sohasem eszik meg. A haj strűbén nő, miért jótállás vállalkoz. Korpa rögön elűnik. Egy csomag „Ipe-hagymát” 1 frtért küldünk a világ bármely tájára (az összeg beklűdése csomag levételéigben is, vagy utánvét-tel). Hát jól felelget érdeklőben fesszük mindenkinek azonnal egy csomag valódi „Ipe-hagymát” (1 frtért) hozatni. Széküldünk továbbá kessz. „Ipe-hajvizet” is évegésben nagyszám szerint 2.50 frt, 1.50 frt és 1 frtért. Togye el a hirdetés, mert ritkán fog megjelenni. Ugyejen jól a címre, különben nem felelnek semmiért. Első amerikai int. „Oja”, Bécs, IX., Währingstrasse 16.

3 forint

„Darányi” vászon, házi, lovagló-és vadász kabát 3 frt
Egy divatos öltöny, szürkealap fehérrel 16, 14 és 12 frt
Egy moséöltöny 5 frt
Egy lüsterkabát 2.50 frt
Egy lüsteröltöny 9 frt
Egy fu térdnadrag 75 kr.
Egy gyermek mosóesztümé, szintartó és jó mosható 1.50 frt
Egy lüster esztümé kék és szürke színben 5 frt

The English Clothing Company
KOCH TESTVÉREK
Budapest legnagyobb férfi- és gyermekruház

KÁROLY-KÖRUT 26.
Saját érdeklőben kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve beklűdünk.

Zalogházban

lető arany és ezüsttendéket, a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltjuk és a legmagasabb többletet kifizetjük.

Képes Árjegyzéket bérmentve és ingyen.
Grünberger A. Béla
örökösél
Budapest, Harisbázár.
Városház-ter 9., l. em. 23. u. szám Váci-utca 30.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

(Tessék orvosát megkérdeznél!)

Természetes étrendi gyógyintézet
Topolschitz-fürdő
Stájerországban Cilli mellett (Ausztria)

Meleg forrás (30° C). Nagy légfürdő-parkok és fedett sétányok. — Fénygyógyászat. — Kiténő eredmények majdnem minden idült betegségnél. Prospectusokkal (német, francia és magyar nyelven) valamint egyéb felvilágosítással szolgál

Dr. Gustav v. Huttern, Bécs, Mariahilferstrasse 31. Telefon 9485

ÉNZT

SORSJEGYEKRE
és
ÉRTÉKPAPIROKRA
(viszámtehető teljes szorított kisebb részekben is) bármily összegot igen olcsón ad

Köváry Ármin
bank- és váltó-talaleto osztály-vezető, főtanácsos
IV. k., Ferenciek-ter 2. Gróf Csirák-palota.

Ő osász. és Apost. kir. Felsőegének legfelső elhatározása folytán.
A katonai jótékony célokra szánt

XII-ik cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.522 nyerecményt tartalmaz készpénzben 442.550 kor. összegben

200.000 koronára rug.
A nyerecmények kifizetéséért a cs. kir. lottófelvételek kezességük.
A húzás visszavonhatatlan 1902. évi június 12-én fog megtartatni.
Egy sorajegy ára 4 korona.
A sorajegyek Bécsben a cs. kir. Államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zoll-amtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtőkben, dohánypusztákban, adó, posta-, távirat- és vasúti hivatalokban, váltóházakban stb. kaphatók. Játékosok sorajegyvevők részére ingyen adának ki. A sorajegyek portmentosen küldötenek szét.
A cs. kir. lottófelvédelmi igazgatóság Államsorsjátékoki osztálya.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Kiténő szellőztetés
Kellems hűvös hely
Elsőház kezdete fél 9-kor.
Szenczációk stiker!

Emperors of Music
és a juniai nagy program.

Ujtonaság:
KELETI ÁLOM
ballet 3 képbén, Holzer J.-tól.
A szezon vége június 12-én.
A kávéház télikerájében reggel 6 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenye.

Putzer György-Kert

Városliget, Hormina-ut 27.

PUTZER GYÖRGY
volt Deák-téri vendéglős vezetése alatt

ma és mindennap d. u. 4 órától

Domb. Babári Jóska
kiténő zenekara hangversenye.

Szalmaözvegyek találkozóhelye.

Nobilis-Kelmék!
Csigok-batást 70 kr. méterje; dús választék Indisch-batást, Révész, mercurit felvétel és szines, sime és mintázott kivittelekben, 20 kr. méterje; tufos-batást 32 kr. méterje; gazdag választék mosó helmekben 16 kr. méterje; fehér ajvár-batást 13 kr. méterje és fejlebb kapható

Mindenki készíthet otthon

JEGET
2 percc alatt a mi szabadalmazott jég-készítőkkel. Ez az egyedüli készülék, melylyel abszolút tiszta, évezhető és beklűdmentes

jég vagy fagylat
gyorsan előállítható. E készítés csak a kőfőle idegében kapható és pedig: 3 kilós készülék 50 kor. 5 kilós készülék 60 kor. Prospectus ingyen. 100 féle egyéb amerikai különlegesség. Complet árjegyzék 40 fillér levélbálgal ellátott. Szállítás csak a utánvét mellett történik.

Az Amerikai Áruház **AITA**
Budapest, V., Nádor-utca 1.

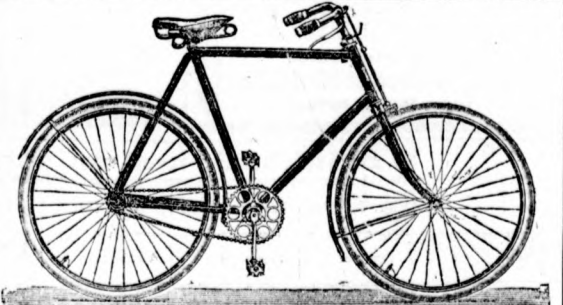
FISCHER JÁNOS FIAI
kőfaragómesterek

• Első hazai márvány- és gránitfűrészelő és csiszoló gyára •

Budapest VII., Rottenbiller-utca 17. szám.
Saját gyártmányú

• márvány és gránit •
Isiremlékek
legelőcsőbb gyári raktára.
Butormárványlapok és burkoló lemezek
a legjobb hazai és külföldi márványfajokból.

Szeged • Kálvária-utca 3. szám. •
Építkezéshez
szükséges mindennemű kőfaragó munkák, Sírzsobrok és szalonfigurák valódi fehér carrarai márványból.
Árjegyzékek és minták kívánatra ingyen.

Kerékpárokat
mélyen leszállított árban 8 és 10 frtos részletre, kerékpár-alkatrészeket 30 százalékos áreszállítással szállítunk.

Első rendű küllő gummi	frt 5.50 és frt 4.—	Angol nyergo	frt 3.25 és frt 2.25
Előző rendű küllő gummi	frt 3.— és frt 2.—	Teleskop pumpa	frt 1.40 és frt 1.15
Acélszem lámpa	forint 3.25 és forint 2.—	Fogantyúk párja	40 és 34 kr.
Celium Carbide	kgfr. frt —.25	Külő vága nívivel	05 és 04 kr.
Oldi lámpa	frt 1.35 és frt 1.—	Kerékfűtő eszengő	frt 1.15
1 pár kiténő pedál	frt 2.— és frt 3.—	Francia kulcs	50 és 33 kr.
Kiténő angol eszengő	frt —.75, —.50 és 35 kr.		

Videki megrendelések gyorsan és pontosan. — Nagy árjegyzék ingyen.

LANG JAKAB és FIA
az Angol Helical Premier kerékpár raktára
Budapest, József-körut 41. és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Jajításoknál, szomszédos és nikkelezéseket olcsón és szakszerűen csinálunk. — Az árak kiténősegről felelősséget vállalunk és nem teletőz esetén a pénzt visszaktűdük.

HAGGENMACHER-féle
a sűrűfőde által palacsokozott

SZALON-SÖR
legkellemesebb üdítő és tápláló ital.

Dr. Teibis János kir. keresk. törvény hit. végleges nyilatkozata: A Haggenmacher-féle Szalon-Sör vegyi összetételében teljesen azonos a legjobb eszországi (pilseni) sörökkel, és az utóbbiaknál még tartalomdúsabb.

Megrendelési hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

1896. Állami arany érem.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

és

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a Párisi Nagy Áruház minden vejeje, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy

életnagyságú fényképet elkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak!

elárusítása

Feltűnő olcsó árak!

(a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adhatók el.)

a férfi-, női fehérnemű- és vászon-osztályában:

- Nyári női-íngék, színes francia levantinból, csipkével díszítve, mosható és színtartó, ára... 60 kr.
- Női-íngék, kitűnő minőségű kreás vászonból, komplett szabás, kézzel himzett, remek szivaralaku betéttel és közeli-horgolással, ára... 1 frt 10 kr.
- Nyári férfi-íngék, valódi kosmanosi kretonból, színes, puha, redős mellet, remek mintákban, színtartó, vagy ugyanolyanok tiszta fehér sifonból, ára... 1 frt 25 kr.
- Férfi hálóingek, finom sifonból, színes himzett bordúrral díszítve, ára... 1 frt 10 kr.
- Nyári férfi turistaingék, világos vagy sötét színben mintázva, francia szatínból, rávarrott 2 zsebbel, kényelmes lehajtott gallérral, színtartó, mosható, ára 85 kr.
- Férfi alsónadrágok, jó minőségű köperszövetből, színes selyemmel himzett bordúrral díszítve, ára... 85 kr.
- Férfi nyári-haringsyák, izzadság ellen kitűnő, egészséges viselőt, 6 pár ára összesen... 30 kr.
- Kreász-vászon, vastagszálú, kitűnő minőség, minden-nemű női- és gyermekfehérneműkre igen ajánlható, méter ára... 16 kr.
- "D." sifon, elsőrendű minőség, ágyneműkre, női- és férfi-íngekre, igen alkalmas, méter ára... 20 kr.

- Ágylepedők, szépeességi vászonból, egy darabból szabva, hossza 220 cm., szélessége 160 cm., ára... 85 kr.
- Asztalterítők, kitűnő minőség, fehér virágos damaszt vászonból, □ 140 cm., ára... 85 kr.
- Szalvéták, kitűnő minőség, fehér virágos damaszt vászonból, □ 60 cm., ára... 15 kr.
- Kávészerítők, nehéz damaszt vászon-minőségben, remek virágos mintával, világoskék vagy világos rózsaszínben, 1 darab asztalterítő 6 darab szalvéta-lyal együtt, egész készlet ára... 1 frt 90 kr.
- Frottír-törülközők, tiszta fehér frottír-kelméből, hossza 95 cm., szélessége 48 cm., ára... 22 kr.
- Nyári faneel-ágytakarók, remek csíkos mintában, rendkívül tartós, hossza 180 cm., szélessége 145 cm., ára... 1 frt.
- Portőrítők, faneelből, különféle élénk színes, kockás mintával, 50 □ cm., 6 drb. ára összesen... 40 kr.
- Pohártörítők, jó minőségű vászonból, színes kockás mintával, 52 □ cm., 6 drb. ára összesen... 40 kr.
- Padlóterítők, puha, dupla vastagszálú padlórongy, 70x60 cm., darabja... 13 kr.

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helyben nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy mintagyűjtemény Nagy képes árjegyzék

tavaszi szövet és nyári mosókemékből valamint az összes árucikkekről

ingyen és bérmentve.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb társalmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezíránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalok kihágások miatt nemi betegségbe, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házásszerrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt nemi betegségben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer-könyvvel hat szem szervet, melyek erőt esztékének, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Orvok és fiatalok írhatnak a "State Medical Institut"-nak alantli címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukra nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnt is magyarul, mire neki diszkrétan mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Írjon azonnali. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmaz senki sem gyanítja. A levelek következőleg emiendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Nincs többé sérv! 10.000 korona jutalom.

annak, ki az ez módszerem alkalmazása mellett sérvéből teljesen ki nem gyógyul. Legmagasabb kitüntetések, cserényi köszönőiratok.
Kérjen ingyen brosrát
Dr. M. Reimannól Valkenberg 112. (Hollandia)
Külföldi levelek 25, levelezőlapok 10 állírtól bérmentesítendő.
A 15714. számú
„Ujtások centrifugális szivó- vagy nyomószivattyúkban”
címtű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal fesszököttesít keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad.
Férlvilágosítás nyervehető:
Kalmár J. mérnök,
hítes szabadalmi ügyvivő írodájában
Budapestben, VII., Kerepesi-ut 44. sz.

Mesés Olcsó Árak!!

Kérjen saját érdekében nagy képes árjegyzékben kerékpár és alkatrészekről.
Beifeld Gábor és Társa
BUDAPEST.
VII., József-körút 21. sz.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei megvannak fertözve és a ki fiatalokri könynyelműség és rossz szokások által idegenszeret és szellemi erjét tönkreteti. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiataloságot a nemi életéről jókarlati, őszintén és behatóan felvilágosítja, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait báran, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpas nosztolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.
Ilyen magasztos hivatás és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírti intézetbe (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koragyaktól, lelki kijnjai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegnek biztos és teljes eredménnyel használt gyógyszerével fogva a monarchiában utóré és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan 3 gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő specialis gyógyszerével még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakörös sebeket, hűgyes-, hólyag-, ideg- és hátegerő-bajokot, az infertőzés és szifilisz utóbjait, magómlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyerőt, vérbajokat, börtöbetegeket és a női nemi szervek minden betegségét. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármely oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levelehez csak válaszbeléget kell mellékelni). A gyógyszerkezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is godoskodik. A rendelőlet Dr. Palócz ónagya és egyedül végzi naponta délelőli 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest VII., Kerepesi-ut 10.

Akar pénzt

- Férfi: Legdiv. és legújabb Derby borjúbőr-bakancs... 3.50
- Férfi: Egy sárga bagrius, fűzős vagy csúcs... 3.20
- Gombos, fűz. vagy csúcs, szalonnaképből, női 3.50, férfi... 4.-
- Férfi v. női fűzős cipő, amerikai boxbőrűből, igen eszes... 3.50
- Chevaux cipők 5.-, box vagy jakk, angol bakancs... 4.50
- Fűzős vízbőrűből 3.20, betétös vagy sima borjúbőrűből... 3.-
- Női: Fekete v. sárga sárga fűzős v. csúcs 3.-, gombos... 3.30
- Csig. v. fűzős boxbőrűből 3.50, chevaux fűzős 4.-, gomb. 4.50
- Lakk, kivágott 1.50, keresztcsattal 2.-, regatta... 2.50
- Fekete vagy sárga, fűzős vagy gombos félcipő... 2.20
- Bélszatin csúcs cipő 2.50, regatta... 2.-

Árjegyzék, csomagolás és szállítólével ingyen. Nem megfelelő kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A pozsony halparti partvédezet mentén az állandó Dunahíd körül elterülő zátony kotrásánál nyerdő mintegy 263,262'09 m². kavicsanyagának kiemelése és kapcsolatos beépítése, valamint a pozsonyi téli kikötő Dunamenti partjának 500—800 szelv. között levő régi cölöpös kőszarkantyú eltávolítása iránt
folyó évi június hó 21-én déli 12 órakor
a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumban zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.
Az ajánlati feltételek a kótendő szerződés tervezete és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes építési feltételek a pozsonyi m. kir. foylammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol egyszersmind az ajánlati minta is megszereshető.
A kellően bélyeggel és „Ajánlat a pozsony halparti partvédezet mentén az állandó Dunahíd körül elterülő zátony kotrására és a kiemelt kavicsanyagának kapcsolatos kiépítésére, valamint a pozsonyi téli kikötő dunamenti partjának 500—800 szelv. között levő régi cölöpös kőszarkantyú eltávolítására” felirattal ellátott és öt pecséttel lezárt borítékba helyezőndő ajánlatok, melyekhez a megajánlott vállalatú összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a budapesti IX. kerületi állampénztárnál (vámházpalota) történt letétele és annak a földmívelésügyi tárca letétnaplójában történt elszámolását igazoló elismervény is csatolandó, — a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumban Petzrik János segédhivatali főfogaztónál (m. kir. földmívelésügyi miniszteri palota főemelet 29. ajtó) folyó évi
június hó 21-én d. e. 12 óráig
nyújtandók be.
Budapestben, 1902. évi június hóban.
M. kir. földmívelésügyi miniszter.

A 15665. számú
Centrifugális szivó vagy nyomó szivattyú
címtű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal fesszököttesít keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyervehető:
KALMÁR J. mérnök,
hítes szabadalmi ügyvivő írodájában,
Budapestben, VII., Kerepesi-ut 44.

Poeller Ferencz

Physikai-optikai központi-intézete MÜNCHEN.

Paris, Rue Grange Batelier 18. Lyon, Quai St. Claire 11.

FELHÍVÁS.

Az 1872/73. év folyamán legelső alkalommal küldött a fent megnevezett intézet Párisból a Magyar Korona országának városi és megyei hatóságaihoz, az ország állami tisztviselőihez és főbb méltóságaihoz meghívókat ily optikai instrumentumok ajánlása céljából, nevezetesen apró párisi női szalon színházi látóeszközök, vadász-, sport-, tábori és tengerészeti lát- és táv-eszközöket illetően, a melyek Ausztria és Magyarország összes közegeinél a legnagyobb tetszésre találtak és jelentékeny számú megrendelést vontak maguk után.

Ma 30 évvel később a fent megjelölt intézet újra előlép optikai készülékeinek nagy találmányaival és ezek közül egyike a legnagyobbaknak a

prismatikus Goerz-féle Trieder kettős-távcsövek,

a melyek az összes szaktudósok körében osztatlan elismerésben részesülnek, a művészet s tudomány alkotásának nevezetnek, századok múltán sem mulnának felül tökéletességükben.

Az alólírott intézet a Magyar Korona legfőbb méltóságaihoz és tisztviselőihez felhívást intéz, mely szerint a „Trieder-Prismák”, a kis kettőtávcsövek ezen legújabb találmányai beszerezhetők.

Az, hogy a megnevezett intézet már harminc esztendő óta az Osztrák és a Magyar Korona összes császári és királyi állami hivatalaival és intézeteivel valamint a legfőbb méltóságokkal szakadatlanul közvetlen üzleti összeköttetésben áll, számos okmányon hivatalosan bizonyítható és felkerünk a felsorolt ligitimációk szíves méltánylására.

Továbbá a 20. század összes ily találmányai, még pedig:

- I. Röntgen Universal-apparatusok** (Röntgenasztal teljes berendezéssel);
- II. Hordható szikrainductorok transzport szekrényekben Röntgencélokra, drótnélkül telegráfálás céljaira;**
- III. Telegráfkészülékek drótnélkül való telegráfálásra;**
- IV. Astronomicus és földi távcsövek;**
- V. Hajóiránytűk, magasságmérő készülékek, napórák és sextánsok.**
- VI. Reflectorok** világító tornyok, utak és nyaralók számára;
- VII. Aneroid barometerek** (meteorologailag megvizsgáltattak) hőmérővel és hygrometerrel azonnal kaphatók. Az alólírott cég legfőbb törekvése mélyen tisztelt vezetőit a logikus és természetesebb kiszolgálással magának jövőre is biztosítani.

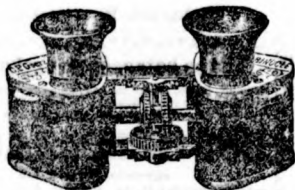
Az ily találmányu **prismatikus Universal-Goerz-féle (Trieder) kettőtávcsövek** árjegyzékét áttekintés végett mellékeljük és tisztelettel felkerünk a huszadik század ezen világhírű instrumaira való legújabb felhívásunk szíves méltatására.

Legalázatosabb szolgálója:

Poeller Ferenc, a physikai-optikai intézet tulajdonosa.

Eredeti minták.

Krokodilbőr kivételével 10 K.-val több.

(1/2 valódi nagyság.)
10-es számú

Goerz-féle Trieder-Binokl.

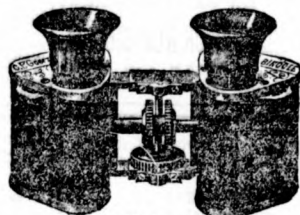
Igen finom női szalon színházi látóeszk.

Lineáris nagyítás:	8 szoros.
Terrületi nagyítás:	9 "
Valódi látómező:	13,3 fok.
Subjektív látómező:	40 "

Távíratí szó távirati megrendelésekre:
Triás.

Teljes ár Ausztria-Magyarországra nézve 102 K.

A krokodilbőrűek 10 K.-val drágábbak.

(1/2 valódi nagyság.)
20-as számú

Goerz-Trieder-Binokl.

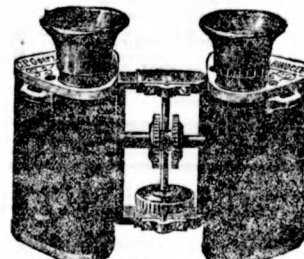
Igen finom női és úri szalon színházi látóeszk.

Lineáris nagyítás:	6 szoros.
Terrületi nagyítás:	36 "
Valódi látómező:	6,7 fok.
Subjektív látómező:	40 "

Jelölés távirati megrendeléseknél:
Tribus.

Teljes ár Ausztriában és Magyarországon 150 K.

Krokodilbőrű 10 K.-val több.

(1/2 valódi nagyság.)
30-as számú

Goerz-féle Trieder-Binokl.

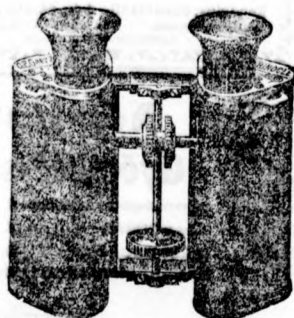
Utazásra, vadászatra és regattákra.

Lineáris nagyítás:	9 szoros.
Terrületi nagyítás:	81 "
Valódi látómező:	4,4 fok.
Subjektív látómező:	40 "

Távíratí megrendelések céljára:
Trigon.

Teljes ár Ausztria-Magyarországon 210 K.

Krokodilbőrű 10 K.-val több.

(1/2 valódi nagyság.)
40-es számú

Goerz-Trieder-Binokl.

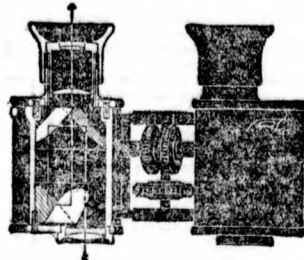
Had és tengerészet számára.

Lineáris nagyítás:	12 szoros.
Terrületi nagyítás:	144 "
Valódi látókör:	3,3 fok.
Subjektív látókör:	40 "

Távíratí megrendeléseknél:
Trio.

Teljes ár Ausztria-Magyarországon 250 K.

A krokodilbőrűek 5 K.-val drágábbak.

Csak félszemre!

Goerz-féle Trieder-Monokl.

Árak bőrtokkal együtt.

szám	nagyítás	távíratí szó	ár
10	3 szoros	Motriás	50 Márka
20	6 "	Motribus	60 "
30	9 "	Motrigon	70 "
40	12 "	Motrio	80 "

Megjegyzés.

Azon esetre, hogy a **Trieder** (Goerz-féle) kettős távcsövek hat vagy nyolc havi részletfizetésre kívántatnának, az illető megrendelések csak úgy teljesíthetők, ha ezek

hivatalos úton
történnek meg.

POELLER FERENC fizikai és optikai intézetéhez

minden európai államból és a legkülömbféle hivatáskörökből intézett és az Universal Kettős távcsövcire vonatkozó számos elismerő és megrendelő levél közül a következőket soroljuk fel:

Kir. Főudvarmestéri Hivatal, Berlin, 1881.
Ő Főlsége a Német Császár és Király legmagasabb parancsából felkértem Nagyságodat, hogy Ő Főlsége kabinetirodájára számára a beküldött mintára 13 db. Universal-Kettős távcsövet utánvét mellett beküldeni sziveskedjék.
Wernicke.

Ő Főlsége a Császár és Király Magánkanceláriája, Berlin, 1881.
Tisztelettel értesítem Uraságodat arról, hogy Ő Főlségének beküldött Kettős távcsövei nagy tetszessel fogadtattak, egyúttal felkértem, hogy további 11 példányt nekem ide juttatni méltóztatásuk.
Legfelsőbb parancsából: Bork, titk. udv. tanácsos.

F. hó 21-ikéről kelt ajánlólevele válassza tudatom, hogy az általa konstruált tábori látesővet szívesen átveszem, annál is inkább, mivel már többször értesítem gyártmányainak kitűnőségéről.
Gróf Moltke s. k., tábornagy.

Berlin, 1883. decz. 4.
Köszönetemet fejezem ki a nekem küldött tábori esővért, a mely igazán rendkívüli élességgel bír és igen praktikus kivitelű. Tisztelettel Gróf Moltke s. k., tábornagy.

Az alólikt Registratura Nagyságodat alázatosan értesíti, hogy a főparancsnokságnak f. hó 14-én beküldött próbapéldány mintájára ugyanolyan minőségű 115 db. katonai kettős tábori eső kívánatik.
Berlin, 1881.

A testőrség főparancsnokságának Registratúrája, Nagyságos Uram!
Születésnapomra küldött megtisztelő ajándéka, valamint az azt kísérő szíves szerencseívánatai nekem igaz öröme szereztek, a miért is felkértem, hogy jóakarátának e jeléwről köszönetemet elfogadja.
Berlin, 1881. Bismarck s. k.

F. é. aug. hó 16-áról és szept. hó 21-éről kelt ajánlatai folytán alázatosan felkérlek, hogy az alólikt departement mérnöki osztályának mielőbb 71 db. Universal-Kettős tábori látesőt beküldeni kegyeskedjék.
Berlin, 1881. Hadügyi Minisztérium, All. hadügyi departement.

Bécs, 1881. febr. 3-án. 14089. sz.
Császár és kir. Katonai földrajzi Intézet.
Az alólikt igazgatószék tisztelettel felkéri, hogy a címére 76 db. Universal-Kettős távcsövet beküldeni sziveskedjék.
Cs. és kir. katonai földr. Intézet, Bécs. Wankhofer József, tábornok.

Ajánlólevelei folytán a Hadügyi Minisztérium a legközelebbi időben nagyobb mennyiségű Universal-Kettős tábori eső megrendelését helyezi kiállításra. A száraz azonban egyelőre megállapítva még nincsen. Mindamellett nagyon kívánatos, hogy mielőbb legyenek 20 db. Universal-Kettős tábori eső birtokában, hogy azokkal karácsonyi ajándékainkra való szükségleteinket fedezhessük.

Ennélfogva alázatosan felkérlek Nagyságodat arra, hogy ezt a 20 példányt ezen Titkos Reg. ratúra címére rákötve beküldeni és ezeket majd a főrendelő, a mely előreláthatólag 60 db-ot fog kitenni, számlájába felvenni sziveskedjék.
Berlin, 1881. A kir. porosz Hadügyi Miniszt. Központi Osztályának Titkos Registratúrája.

V. Hadtest Főparancsnokság Szt. Jia, J.-sz. 4832.
Posen, 1881. nov. 19.
Mellékelve megkapja Nagyságod az alólikt Főparancsnokság részéről azon urak névjegyzékét, kik az ajánlott katonai kettős tábori eső megrendelését óhajtják, minőféleképpen alázatosan felkérjük 15 példány szíves beküldésére.
A főparancsnokság részéről: a vezérkar feje.

Cs. és kir. Hadügyi Minisztérium Bécsben Tengerészeti Osztály.
Bécs, 1881. júl. 22.
Mult hó 16-áról kelt beces ajánlóírására tisztelettel felkérjük, hogy kettős távcsövei közül 17 példányt a tengerészeti osztály címén mielőbb beküldeni sziveskedjék.
Zedim E., altábornagy.

Császár és kir. birodalmi Hadügyi Minisztérium Bécsben.
Bécs, 1881.
Augusztus hó 9-én kelt levele felkérjük, hogy a cs. és kir. birodalmi Hadügyminisztériumnak 34 db. Universal-kettős távcsövet beküldeni méltóztatásuk.
Császár és kir. birod. Hadügyi Miniszt. Scharschmed.

A X. Hadtest-Parancsnokság Palermo-ban.
Alólikt parancsnokság tisztelettel felkéri Uraságodat arra, hogy 362 db. Universal-kettős távcsövet a beküldött minta szerint beküldeni sziveskedjék.
Palermo, 1881. júl. 17. A vezértábornok: E. Dragnet.

A orosz birodalmi Hadügyi Minisztérium topographiai intézete Szt.-Pétvárvart.
Szt.-Pétvárvár, 1881. júl.
Május hó 16-án kelt levele váz szerencsése az alólikt intézetnek Uraságodat arról értesíteni, hogy a beküldött mintára, 200 példány a Universal-kettős távcsöveknek szükségeltetik és ezeket mielőbb beküldeni méltóztatásuk stb. stb.
A főparancsnok: d. Forsch.

Kir. Hadiiskolai igazgatószék Stokholm. E. sz. 144.
Stokholm és Carlberg, 1881. szept.
Ezennel kitűnő Universal-kettős távcsöveinek további 92 példányát, a melyek a fenti címen beküldendőek, kérjük.
A hadi iskola parancsnoka.
Gr. Swaisling G. Buedo O. A.

Ő Főlsége a Szultán os. titk. Kabinet irodája.
Konstantinápoly Yildiz, 1885. nov.
Folyó hó 9-én kelt beces leveleükről értesültem, hogy a tábori távcsövekre vonatkozó f. hó 3-án kelt táviratomban megkapta és a megrendelt 1000 db. tábori láteső elküldését jövő héten megkezdte. Maradok kiváló tisztelettel.
Oemann, Ő Fels. a Szultán I. kamarása.

A hadi-hajóállomás főparancsnoksága Carlskrona.
Carlskrona, 1881. decz. 19.
Beces ajánlata folytán az itteni tengerészeti tiszték és hivatalnokok részére tízenyolc (18) tábori csövet rendeltek.
de Horn, adjutáns.

Katonai-genie-igazgatóság Róma.
Róma, 1881. júl. 3-án.
Május hó 20-án kelt beces ajánlóleveleükről kifolyólag, felkéri az alólikt igazgatóság 21 db. tábori láteső szíves beküldésére.
Katonai-Genie-Igazg. Róma.

Cs. k. osz. orsz. Zsándár-Parancsnokság Zára.
Zára, 1881. június hó 19.
Folyó hó 5-éről kelt megrendelésükről annyiban sziveskedjék megváltoztatni, a mennyiben a megrendelt 144 db. katonai kettős tábori látesővet 166 db. teljes felszerelésű távcsőre kiegészíteni és azokat mielőbb beküldeni sziveskedjék.
Korn, őrnagy.

Odessai katonai kerület.
Odessa, 1881. apr. 18.
Mintán a címünkre küldött látesőveket megkaptuk és ezek jóknak találattak, ezennel felkérjük további 112 db. kettős távcső mielőbbi beküldésére.
Az Odessai katonai kerület parancsnokhelyettese.

Odessa, 1880. május 13.
Ezennel újra felkérjük, miszerint sziveskedjék nekünk ismét 64 db. kettős-binoctul beküldeni.
Odessai katonai kerület.

Odessa, 1880. okt. 21.
Ezennel újra felkérjük, sziveskedjék nekünk postaiordultával ismét 200 db. kettős-binoctul, teljesen az előbbiekné mintájára, beküldeni.
Odessai katonai kerület. A vezérkar feje.

Arad, 1881. október 7.
Folyó évi szeptember hó 4-én kelt beces levele vonatkozólag tisztelettel felkérjük Uraságodat, hogy 19 db. Universal-tábori binoctul mielőbb beküldeni sziveskedjék.
Csász. és kir. Várparancsnokság Aradon. Drezer, ezredes.

Nagy-Szeben, 1881. jan. 18.
Kérem, sziveskedjék az alábbi címen 15 (tizenöt) db. tábori látesővet haladéktalanul beküldeni.
Cs. kir. 8. számú tüzérségi ezred, Nagy-Szeben.

Radvány, 1881. júl. 19.
F. é. ápril. 30-án kelt beces ajánlataira felkértem, hogy ajánlott katonai Universal-kettős tábori láteső 8 példányát alábbi címen beküldeni méltóztatásuk.
Magy. kir. 63. számú Honvédtisztviselői Parancsnoksága Radványon.

Budapest, 1881. szept. 28.
Mult hó 18-án kelt 15 db. Universal-kettős tábori látesőből álló szállítmányát megkaptuk. Utolsó rendelésünk óta utólag 65 ur. jelentkezett látesőveinek átvételére, a miért is ezennel felkérjük 65 db. Universal-kettős tábori láteső szíves beküldésére.
Az Alföld-Fiumei Vasut, Budapeston. Az üzemvezetőség.

Budapest, 1881. aug. 10.
Mellékelve küldjük Uraságodnak az üzemvezetőség szolgálatában álló azon urak névjegyzékét, a kik a beküldött minta Universal-kettős tábori láteső alapján egy-egy példányt megrendeltek.
Felkérjük, ennél fogva a megrendelt 15 db. láteső szíves beküldésére.
Az Alföld-Fiumei vasut, Budapeston. Az üzemvezetőség.

Eszék, 1880. decz. 25.
Nagyságod hozzánk beküldött felhívása alapján ezredünkben 18 tiszt ur praenumerálta magát ajánlott tábori csövére.
Cs. kir. 17. számú gyalogsági ezred. Tschoken, ezredes.

Bécs, 1881. szept. 21-én.
Aug. 9-éről szóló beces levele a cs. kir. birodalmi Hadügyi Minisztériumban felhívást intéztek az Uraságod által feltalált Universal-kettős tábori látesőre való subscribálásra és ennek eredményeképpen felkérjük 34 db. szíves beküldésére.
Cs. kir. Birodalmi Hadügyi Miniszt. Bécsben. Scharfschmid, alezredes.

Sarajevo, 1881. május 26.
Az alólikt Genie-Igazgatóság a megrendelt subscripctio lista értelmében 6 db. katonai Universal-kettős tábori látesővet rendel.
Cs. kir. Genie-Igazgatóság, Sarajevo. Dall'Agata, ezredes.

Trieszt, 1880. június 16-án.
F. b. 8-án Uraságodhoz intézett táviratunk kibovitelését felkértem a már megrendelt 14 db-hoz még további 19 db. tábori látesővel mellékelni.
Cs. kir. 7. számú orsz. Zsándár-parancs. Bécs, 1880. apr. 2-án.

Bécs, 1880. apr. 2-án.
Az akadémia tisztural részéről ezennel az Universal-kettős tábori láteső 18 példány megrendeltetik.
Cs. kir. műszaki katonai akadémia. Dubenek, százados.

Bécs, 1880. május 19.
Vonatkozással Uraságod beces praenumerációs felhívására, tisztelettel értesítem, hogy az alólikt zászlóalj az unjoman konstruált katonai kettős tábori eső 11 példányát kívánja megrendelni. Cs. k. 10. sz. vartüzérségi zászlóalj. Kamusch Antal, százados.

Bécs, 1880. júl. 22.
Tábori kiállítású universalis tábori látesővek szállítása sára való ajánlása folytán ezennel felhívjuk 17 (tizenhét) db. ily minőségű kettős tábori láteső beküldésére az alábbi címen.
A cs. kir. Birodalmi Hadügyi Minisztérium Irodai-igazgatósága. Tengerészeti osztály.

Linz, 1881. május 31.
Felkértem, hogy sziveskedjék az alábbi címen az ajánlott universalis kettős tábori láteső 92 darabját minél hamarabb beküldeni.
Cs. k. 8. Országos Zsándár-Parancsnokság Linz. Innsbruck, 1881. decz. 23.

Innsbruck, 1881. decz. 23.
Vonatkozással a f. hó 15-én ide küldött praenumerációs listájára, felkértem ezáltal 30 db. universalis tábori binoctul szíves beküldésére.
Cs. k. Cadettiskola Innsbruck. Grác, 1882. jan. 13.

Grác, 1882. jan. 13.
Mint a cs. k. Pénzügyi Orsz. Igazgatóság hivatalnokai juttottam subscribálás után kitűnő kettős tábori csöve birtokába. Egyúttal, mint az itteni fegyveres polgári védtest kapitánya, azt barátaimmal és collegáimmal is megszerzetni törekedtem, minek eredményeképpen felkértem alábbi címen 15 db. kettős tábori láteső szíves beküldésére.
Herzog Vince.

Bécs, 1881. decz. 28.
Bécs, 1881. nov. 21-én.
Beces felhívása folytán, melyet az Osztrák Eszk-nyugati és Dél-Eszaknémet Oszterkötő vasut expozitál Eszk-nyugati között köröztettem, 39 ur subscribálott az ajánlott universal kettős tábori látesőre. Riniger Károly, expeditor.

Bécs, 1881. nov. 25.
A cs. k. bécsi központi távirat-állomáshoz nov. hó 24-én intézett beces felhívására 15 ur jelentkezett tábori binoctul megrendelése végett. Mitterbacher József, ellenőr.
Bécs, 1881. nov. 25.
Ezennel Nagyságodat értesítem arról, hogy ajánlatai folytán a vezetésem alatt álló alsó-ausztriai helytartóság számivó departementjának 18 hivatalnokai készen nyilatkozott egy-egy binoctul megrendelésére.
Wolf, számvivő igazgató.

Jassy, 1881. decz. 5.
Fáradtságomnak sikerült az, hogy a vonalaim alkalmoztatni összesen 104 db. fekete chagrinnal bevonnattal és 48 db. elefantontu kettős tábori látesővet ezennel megrendelnek.
Kubin Károly. Kiev, 1891. aug. 3-án.

Kiev, 1891. aug. 3-án.
Alázatosan kérjük az optikai fürkért, hogy nekünk az ajánlott tábori távcső 30 példányát beküldeni sziveskedjék.
A 130-as sz. gyalogsági ezred Cherson.

Nagyobb megrendelések még a következő állami hivatalok részéről eszközöltettek:

Vezérkar, Berlin	73 db	7. Pommeri 57. sz. gyalogsági ezred Colberg	12 db
Vezérkar, Posen	115 "	Thüringai 19. sz. tüzérségi ezred Erfurt	22 "
II. Hadtest főparancsnoksága Stettin	131 "	K. Würtemberg, Hadügyi Minisztérium Stuttgart	6 "
VII. " " " " " " " " " "	82 "	25. gyalogsági divisio Dünaburg	6 "
K. Zsándár-Parancsnokság München	33 "	Katonai Genie-Igazgatóság Róma	24 "
I. Würtemberg. 13. sz. Tüzérségi ezred Ulm	12 "	Katonai Genie-Igazgatóság Róma	18 "
XII. K. század hadtest Zittau	10 "	Tüzérségi és Genie-bizottság Róma	18 "
2. hantai 76. sz. gyalogs. ezred Hamburg	24 "	X. Hadtest Parancsnokság Palermo	362 "
Kir. hadi iskola Hannover	15 "	Divisio-Parancsnokság Róma	16 "
1. Badeni Test-gránátos ezred Karlsruhe	17 "	Divisio-Parancsnokság Róma	18 "
2. keleti-porosz 3. sz. gránátos ezred Königsberg	18 "	Cs. teng. kikötőépítő bizottság Wilhelmshafen	14 "
5. Thüringai 94-es gyalogs. ezred Weimar	16 "	K. b. Zsándár-testület Regensburg	55 "
Neissai hadi iskola	30 "	K. b. Zsándár-testület München	54 "
1. tüzérségi ezred „Prinz Luitpold“ München	10 "	K. b. Hadi iskola München	80 "
Rajnai 8. sz. gyal. tüzés. ezred Metz	10 "	Odessai katonai kerület	10 "
8. keletporosz 45. gyalogs. ezred Metz	7 "	Odessai katonai kerület	112 "
12. sz. Thüringai huszár-ezred Merseburg	54 "	Hondvédkerületi Parancsnokság Stralsund	23 "
K. hadiiskolai igazgatóság Metz	45 "	2. gyalogs. ezred „Kronprinz“ 1. zászlóalja Fürstentfeldbruck	8 "
Cs. k. 1. sz. Zsándár-Parancsnokság Bécs	128 "	Testőrség ezrede Potsdam	8 "
Cs. k. hajóépítési osztály Wilhelmshafen	17 "	1. Tüzérségi Ezred „Prinz Luitpold“ München	50 "
Cs. k. 78. sz. gyalogs. ezred Pridor	17 "	Jassy-Cernovitz-Lembergi Vasut száll. irodája	157 "
4. Badeni 112. sz. gyalogs. ezred Mühlhasen	34 "	Királyi porcellán-gyár Meissen	41 "
Császári garnisó igazgatóság Metz	25 "	Berlin-Hamburgi Vasut Igazgatósága	460 "
2. Hesseni 14. sz. huszár-ezred Cassel	35 "	Királyi Stettin-Stralsundi Vasuti üzemhivatal Stettin	33 "

Minden szó egyszeri beiktatás... nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

HIRTETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kört 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozóddoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetések... apró hirdetések... apró hirdetések...

Breuer nővérek... Breuer nővérek... Breuer nővérek...

Engelmann Mór... Engelmann Mór... Engelmann Mór...

F. K. P. A. I... F. K. P. A. I... F. K. P. A. I...

Goldberger A. V... Goldberger A. V... Goldberger A. V...

Goldgruber Mór... Goldgruber Mór... Goldgruber Mór...

Hasenstien és Vogler... Hasenstien és Vogler... Hasenstien és Vogler...

V. J. Brikovits... V. J. Brikovits... V. J. Brikovits...

Kernberg Rozália... Kernberg Rozália... Kernberg Rozália...

Mezei Antal... Mezei Antal... Mezei Antal...

Nemetsch A. J... Nemetsch A. J... Nemetsch A. J...

N. Nagel Ottó... N. Nagel Ottó... N. Nagel Ottó...

Rehenczi Ilona... Rehenczi Ilona... Rehenczi Ilona...

Sikray Samu... Sikray Samu... Sikray Samu...

Soprony V... Soprony V... Soprony V...

Szántó Mór... Szántó Mór... Szántó Mór...

Schwarz József... Schwarz József... Schwarz József...

Schönwald Ferencné... Schönwald Ferencné... Schönwald Ferencné...

Tenczer Gyula... Tenczer Gyula... Tenczer Gyula...

Toldi Lajos... Toldi Lajos... Toldi Lajos...

Wetzendorf Jakab... Wetzendorf Jakab... Wetzendorf Jakab...

Zíper és Könyv... Zíper és Könyv... Zíper és Könyv...

Általad... Általad... Általad...

Apuska... Apuska... Apuska...

Hölgyek! Hölgyek!... Hölgyek! Hölgyek!... Hölgyek! Hölgyek!...

Margitszigeti... Margitszigeti... Margitszigeti...

Urak!... Urak!... Urak!...

Utítás... Utítás... Utítás...

RINÁLAT... RINÁLAT... RINÁLAT...

Kitűnő... Kitűnő... Kitűnő...

Nyilván... Nyilván... Nyilván...

Kereslet... Kereslet... Kereslet...

Tiszteges leány... Tiszteges leány... Tiszteges leány...

Szép megjelölés... Szép megjelölés... Szép megjelölés...

1900 holdas... 1900 holdas... 1900 holdas...

Balaton... Balaton... Balaton...

Társalkodások... Társalkodások... Társalkodások...

Kerékpárjavítás... Kerékpárjavítás... Kerékpárjavítás...

Nevelőket... Nevelőket... Nevelőket...

Nyarlás Tiroban... Nyarlás Tiroban... Nyarlás Tiroban...

Kitűnő... Kitűnő... Kitűnő...

Hentesüzlet... Hentesüzlet... Hentesüzlet...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Villák... Villák... Villák...

Ajtók, ablakok... Ajtók, ablakok... Ajtók, ablakok...

Hölgyeknek... Hölgyeknek... Hölgyeknek...

A létező legjobb... A létező legjobb... A létező legjobb...

Írni akadémia... Írni akadémia... Írni akadémia...

Zongora... Zongora... Zongora...

Butorok... Butorok... Butorok...

Bécsi szabóné... Bécsi szabóné... Bécsi szabóné...

Eljárások... Eljárások... Eljárások...

Hölgyek... Hölgyek... Hölgyek...

Női bicikli... Női bicikli... Női bicikli...

Mindenféle... Mindenféle... Mindenféle...

Villa Budán... Villa Budán... Villa Budán...

Váltság... Váltság... Váltság...

Nemzeti zenéd... Nemzeti zenéd... Nemzeti zenéd...

Szülők figyelmébe!... Szülők figyelmébe!... Szülők figyelmébe!...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Hasznát... Hasznát... Hasznát...

Kíváló... Kíváló... Kíváló...

OCCASIO!... OCCASIO!... OCCASIO!...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

EMIL FEIST... EMIL FEIST... EMIL FEIST...

Az Országos Magyar... Az Országos Magyar... Az Országos Magyar...

Gyorsíróegyesület... Gyorsíróegyesület... Gyorsíróegyesület...

Báthory Dezső... Báthory Dezső... Báthory Dezső...

magyar s német... magyar s német... magyar s német...

gyorsírástati... gyorsírástati... gyorsírástati...

tanfolyam nyit... tanfolyam nyit... tanfolyam nyit...

Jelentkezni... Jelentkezni... Jelentkezni...

Levelét Báthory D. tanár... Levelét Báthory D. tanár... Levelét Báthory D. tanár...

Urasági butort... Urasági butort... Urasági butort...

eladók és vevők... eladók és vevők... eladók és vevők...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...

szerszámok... szerszámok... szerszámok...